

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v. d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luit.-Kolonel van de Generale Staf
W. DEN TOOM, Luitenant-Kolonel-Waarnemer
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Majoor der Infanterie.

121ste JAAR

Nr 4

April 1952

Nadruk
verboden

Abonnement f 3.- per kwartaal, Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p. jaar. Losse ex. f 1.25

MOORMAN^{ns} PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag, Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Legerorders	198
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	201

Redactioneel gedeelte

De tactiek in de moderne oorlog. De tactiek der verbonden wapens, door C. Koster, Majoor der Artillerie	202
Het verkenningsspeloton en -eskadron, door F. Rouffaer, C.-Instr. Afd. Regt. Huzaren van Boreel	209
Practische wenken voor een Bataljon Inf. te velde, door E. J. C. van Hootegem, Majoor der Infanterie	215
Militair Gezag, door Mr A. Pot, Kapitein Mil. Jur. Dienst	222
De gewelddadige rivierovergang voor de TirCie, door G. C. Bijl de Vroe, Kapitein der Grenadiers	224
Militair en Maatschappij (IV), door H. J. Neuman, Res. Eerste Luitenant A.D.	231
De kleine oorlog in Europa, door L. de Hartog, Kapitein der Inf.	233
Traditie, door D. Baron Mackay, Res.-Majoor der Cavalerie	239
Patrouilles, door E. C. de Poorter, Kapitein der Infanterie	244
Opleidingsproblemen, door J. de Vries, S.M.I. der Infanterie	250
Uit de buitenlandse vakpers	253

De Legerleiding stelt er prijs op vast te stellen, dat het adverteren in dit orgaan uiteraard het verkrijgen van voorkeur voor leveranties aan de Koninklijke Landmacht of aan de Luchtstrijdkrachten niet kan inhouden.

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v. d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luit.-Kolonel van de Generale Staf
W. DEN TOOM, Luitenant-Kolonel-Waarnemer
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Majoor der Infanterie.

121ste JAAR

Nr 4

April 1952

Nadruk
verboden

Abonnement f 3.- per kwartaal, Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p. jaar. Losse ex. f 1.25

MOORMAN^{ns} PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag, Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Legerorders	198
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	201

Redactioneel gedeelte

De tactiek in de moderne oorlog. De tactiek der verbonden wapens, door C. Koster, Majoor der Artillerie	202
Het verkenningsspeloton en -eskadron, door F. Rouffaer, C.-Instr. Afd. Regt. Huzaren van Boreel	209
Practische wenken voor een Bataljon Inf. te velde, door E. J. C. van Hootegem, Majoor der Infanterie	215
Militair Gezag, door Mr A. Pot, Kapitein Mil. Jur. Dienst	222
De gewelddadige rivierovergang voor de TirCie, door G. C. Bijl de Vroe, Kapitein der Grenadiers	224
Militair en Maatschappij (IV), door H. J. Neuman, Res. Eerste Luitenant A.D.	231
De kleine oorlog in Europa, door L. de Hartog, Kapitein der Inf.	233
Traditie, door D. Baron Mackay, Res.-Majoor der Cavalerie	239
Patrouilles, door E. C. de Poorter, Kapitein der Infanterie	244
Opleidingsproblemen, door J. de Vries, S.M.I. der Infanterie	250
Uit de buitenlandse vakpers	253

De Legerleiding stelt er prijs op vast te stellen, dat het adverteren in dit orgaan uiteraard het verkrijgen van voorkeur voor leveranties aan de Koninklijke Landmacht of aan de Luchtstrijdkrachten niet kan inhouden.

OFFICIELE MEDEDELINGEN

van het

Ministerie van Oorlog

UIT DE LEGERORDERS

Nr. 9 L-LM — Traditiecommissie.

De Traditiecommissie, wordt opnieuw als volgt samengesteld:

Luitenant-Generaal van de Generale Staf M. R. H. Calmeyer, Voorzitter.

Het Hoofd van de Krijgsgeschiedkundige Afdeling van het Hoofdkwartier van de Generale Staf.

Kolonel der Artillerie J. K. H. de Roo van Alderwerelt.

Kolonel van de Generale Staf J. J. Wijnsouw.

Kolonel tit. b.d. der Infanterie W. Baron van Ittersum, Secretaris.

Majoor-vlieger Th. J. A. Lamers.

Res-Majoor der Cavalerie D. Baron Mackay.

Nr. 14 L-LM — Oprichting van nieuwe onderdelen.

Met ingang van 15 Januari 1952 wordt ingesteld het Commando Tactische Luchtmachtstrijdkrachten.

De volgende onderdelen worden per dato onder de bevelen gesteld van de Commandant Tactische Luchtmachtstrijdkrachten.

- a. de Staf van het Commando.
- b. de 1e Tactische Vliegbasis met alle daartoe geleverde onderdelen.
- c. de Nr. 1 Transva.
- d. het Nr. 298 A.O.P. squadron.

Nr. 19 L-LM — Tijdelijke onderdelen te velde.

Op 1 Februari 1952 werden opgericht als tijdelijke onderdelen te velde, de oorlogsonderdelen die uit de lichtingsploeg 1951-1 (voor de AAT uit 1950-2) worden gevormd.

Nr. 21 L-LM — Cantinedienst en Welzijnszorg.

1. De Cantinedienst (Cadi) wordt met ingang van 1 Februari 1952 gecentraliseerd.

2. De Dienst Recreatie en Algemene Ontwikkeling (RAO) wordt met ingang van genoemde datum genoemd: Welzijnszorg.

De Welzijnszorg omvat:

a. *Ontspanning.*

Ontspanning door middel van muziek-uitvoeringen, toneel-, cabaret- en filmvoorstellingen.

De voor de Welzijnszorg benodigde gelden zullen zo mogelijk worden verkregen uit eventueel te maken cantinewinsten en toegangsprijzen tot voorstellingen.

Van deze winsten zal maandelijks een nader te bepalen gedeelte ter beschikking van de desbetreffende troepencommandanten worden gesteld.

Alle overige gelden zullen centraal worden beheerd, waartoe de nodige uitvoeringsbepalingen zullen volgen.

b. *Vorming.*

Het onderhoud en opvoeren van de algemene-, maatschappelijke- en vakontwikkeling door middel van schriftelijke en mondelinge cursussen en lessen.

Het verhogen van de geestelijke weerbaarheid.

Lezingen.

Bibliotheek.

De kosten van de vorming komen geheel ten laste van de begroting van het Ministerie van Oorlog.

3. Het beleid met betrekking tot de cantinedienst en de Welzijnszorg wordt ontworpen door de zorg van de Directeur Personeel en door deze aan de Minister ter goedkeuring aangeboden en zo nodig nader uitgewerkt.

4. De uitvoering in volle omvang geschiedt onder verantwoordelijkheid van de Chef van de Generale Staf en de Chef van de Luchtmachtstaf, ieder voor zover hem betreft.

Nr. 23 L-LM — Onderscheidingsvlaggen.

Met ingang van 1 Februari 1952 is elk der hieronder genoemde militaire autoriteiten gerechtigd tot het voeren van de bij hem vermelde onderscheidingsvlag.

A. *Chef van de Generale Staf.*

Witte vlag met oranje rand ter breedte van 1/6 van de breedte der vlag; in het midden het onderscheidingsteken voor generale staf-bekwaamheid, geborduurd in gouddraad.

B. 1. Commandant Strijdkrachten te velde.

De nationale vlag omgeven door een oranje rand ter breedte van $\frac{1}{6}$ van de breedte der vlag.

2. Commandant van een divisie.

Een vlag van twee horizontale banen, de bovenste rood, de onderste blauw; bedekt met een witte ruit, waarvan de hoekpunten tegenover de middens van de zijden der vlag liggen en waarvan de lengte der diagonalen $\frac{3}{4}$ bedraagt van de zijden der vlag met welke zij evenwijdig lopen. In het midden van de ruit wordt door C-1 Div geen cijfer, door C-2 Div en C-3 Div respectievelijk de cijfers 2 en 3, in zwart, gevoerd.

3. Commandant van een regimentsgevechtsgroep.

(Voert een vlag uitsluitend wanneer de onder zijn bevelen staande regimentsgevechtsgroep als parate eenheid onder de wapenen is).

Blauwe vlag, bedekt met een witte ruit zoals omschreven onder B. 2; in het midden van de ruit in zwarte cijfers het nummer van de regimentsgevechtsgroep.

4. Divisie artillerie commandant.

Groene vlag, bedekt met een witte ruit zoals omschreven onder B. 2; in het midden van de ruit, in zwart cijfer, het nummer van de divisie.

C. 1. Nederlands Territoriaal Bevelhebber.

Witte vlag met oranje rand ter breedte van $\frac{1}{6}$ van de breedte van de vlag; in het midden twee kransgewijs geplaatste takken, de linker (heraldisch links) met eikenloof, de andere met lauwerbladeren, beide van blauw.

2. Territoriaal Bevelhebber.

Een vlag van twee horizontale banen, de bovenste rood, de onderste blauw; in het midden bedekt met een rechthoek van wit waarvan de lengte en de breedte zich verhouden als de lengte en de breedte van de vlag doch waarvan de oppervlakte $\frac{2}{5}$ bedraagt van die van de vlag;

op het wit in zwarte hoofdletters de aanduiding van de betrokken territoriaal bevelhebber (volgens de vastgestelde afkorting).

3. Territoriaal Commandant.

Blauwe vlag met in het midden een witte rechthoek zoals omschreven onder C. 2; op het wit in zwarte hoofdletters de aanduiding van de betrokken territoriaal commandant (volgens de vastgestelde afkorting).

De onderscheidingsvlag, die op de auto van de betrokken autoriteit wordt gevoerd, is 45 cm lang en 30 cm breed; de vlag wordt geplaatst boven het rechtervoorwiel.

Door elk der genoemde autoriteiten kan te velde, hetzij bij zijn commandopost hetzij ter plaatse waar hij zich in zijn hoedanigheid van hoogste militaire gezagsdrager bevindt, een commandovlag worden gevoerd, overeenkomstig de voor hem vastgestelde onderscheidingsvlag doch met dien verstande dat de lengte en de breedte der vlag beide 60 cm bedragen; de sub B. 2, omschreven ruit en de sub C. 2, omschreven rechthoek worden alsdan vervangen door een dienovereenkomstig geplaatst vierkant.

Nr. 31 L-LM — Kruis voor Recht en Vrijheid.

Bij Koninklijk Besluit van 23 Juli 1951, Staatsblad 319 werd ingesteld het „Kruis voor Recht en Vrijheid“.

Artikel 1.

Er wordt ingesteld het „Kruis voor Recht en Vrijheid“ waaraan gespen kunnen worden verbonden.

Artikel 2.

Het Kruis voor Recht en Vrijheid wordt door of namens Onze betrokken Minister toegekend aan militairen van de Koninklijke Marine, van de Koninklijke Landmacht en van de Luchtmacht, die deelgenomen hebben aan, door Ons aan te wijzen, Krijgsbedrijven.

Artikel 3.

Het versiersel van het Kruis voor Recht en Vrijheid, waarvan het standaard model nader zal worden vastgesteld, bestaat uit een vierarmig kruis van verzilverd metaal, hoog en breed 40 mm.

In het hart van het kruis bevindt zich een ovaal schild van 14 mm hoog en 8 mm breed. Tussen de armen van het kruis zijn aangebracht twee zwaarden eveneens van verzilverd metaal, schuin gekruist achter het ovale schild. Op het schild is in relief aangebracht de letter „J“. Het schild wordt gedekt door een Koninklijke Kroon.

Op de achterzijde van het schild de Leeuw, zoals hij in het wapen van het Rijk voorkomt. Het geheel gedragen door een ring.

Het kruis is bevestigd op een lint van 27 mm breedte met in het midden een oranje baan van 7 mm en ter weerszijden daarvan, van het midden uit gerekend, banen ultramarijn-wit-ultramarijn, onderscheidenlijk ter breedte van 8, 1 en 1 mm.

Op het lint wordt een verzilverd metalen gesp gedragen waarop de naam en het jaartal van het krijgsbedrijf, waarvoor het kruis wordt toegekend, vermeld staan.

Hij, die aan meer dan één krijgsbedrijf, waarop het kruis wordt toegekend, heeft deelgenomen, draagt de verschillende gespen, de namen en jaartallen der krijgsbedrijven bevattende, boven elkander op het lint, de eerstverkreten gesp direct boven het kruis. Het kruis wordt hem slechts eenmaal uitgereikt.

Het is aan hen, die gerechtigd zijn tot het dragen van het Kruis voor Recht en Vrijheid vergund een kruis van verkleind model onder aan het lint, dan wel het lint alleen te dragen. Indien alleen het lint wordt gedragen, zal iedere gesp worden aangegeven door een achtpuntige ster van verzilverd metaal, met dien verstande, dat niet meer dan vier sterren op het lint gedragen zullen worden. In dit geval is het lint 39 mm breed, de middelste-oranje-baan is 9 mm breed en ter weerszijden daarvan, van het midden uitgerekend, zijn de banen ultramarijn-wit-ultramarijn onderscheidenlijk breed 12, 1½ en 1½ mm.

Artikel 4.

Aan burgerpersonen, Nederlander of Nederlands onderdaan zijnde, die zich bij de krijgsbedrijven bedoeld in artikel 2 in militaire zin verdienstelijk hebben gemaakt, kan het Kruis voor Recht en Vrijheid worden toegekend.

Artikel 5.

Het Kruis voor Recht en Vrijheid kan posthuum worden toegekend.

Artikel 6.

Door Onze betrokken Minister kan het Kruis voor Recht en Vrijheid tijdelijk of blijvend worden ontnomen aan hen, die zich dit ereteken niet langer waardig tonen.

Artikel 7.

In bijzondere gevallen kan door Ons, aan andere dan de in dit besluit bedoelde personen, het Kruis voor Recht en Vrijheid, eventueel met gesp(en), worden toegekend.

Het door Ons toegekende Kruis voor Recht en Vrijheid kan, in bijzondere gevallen, te Onzer beoordeling, tijdelijk of blijvend worden ontnomen aan hen, die zich dit ereteken niet langer waardig tonen.

Voorstellen tot het ontnemen van een door Ons verleend Kruis voor Recht en Vrijheid kunnen aan Ons worden gedaan door Onze Minister, van wie de voordracht tot het toekennen der onderscheiding is uitgegaan.

Artikel 8.

Als krijgsbedrijven in de artikelen 2 en 3 bedoeld, worden voorshands aangegeven de krijgsbedrijven welke in het jaar 1950 zijn aangevangen op het schiereiland KOREA.

Artikel 9

Aan de Kanselier der Nederlandse Orden wordt opgedragen een register aan te houden, bevattende de namen van diegenen, aan wie het Kruis voor Recht en Vrijheid is toegekend.

Dit Besluit treedt in werking op de dag, volgende op die zijner afkondiging in het STAATSBLAD.

Uitvoeringsbepalingen

1. Het „Kruis voor Recht en Vrijheid” zal worden toegekend aan de militairen der Koninklijke landmacht, die met de strijdkrachten der Verenigde Naties hebben deelgenomen aan de krijgsv verrichtingen in Korea, dan wel in de wateren om Korea.

2. Het model-eretecken, het Kruis van verkleind model, als ook het lint (baton) mag op de uniform worden gedragen overeenkomstig de ter zake bestaande of nog uit te vaardigen voorschriften.

3. Het eretecken wordt blijvend ontnomen aan een militair, bij niet-eervol ontslag uit de militaire dienst.

4. Indien het gedrag of de plichtsbetrachting van een militair der Koninklijke landmacht gedurende de tijd, welke hij aan bedoelde krijgsv verrichtingen deelnam, van zodanig ongunstige aard waren, dat hij voor niet-eervol ontslag in aanmerking komt, zal hij worden geacht het eretecken niet waardig te zijn.

5. Het eretecken wordt, namens mij, toegekend door de Commandant van het Nederlands Detachement Verenigde Naties (C.-N.D.V.N.) aan de leden van dit Detachement.

Van een toekenning zendt deze Commandant bericht aan het Ministerie van Oorlog, onder vermelding van naam en voorletter(s), rang en legernummer, alsmede de datum van toekenning.

6. De C.-N.D.V.N. is bevoegd het lint (baton) met ster uit te reiken op een door hem te bepalen tijdstip.

7. Het eretecken met gesp zal worden uitgereikt, zo spoedig mogelijk na beëindiging van de diensttijd in Korea.

8. Van de toekenning van het eretecken met de gesp dient aantekening te worden gesteld op de controlelijst en in het zakboekje van betrokkene.

MEDEDELINGEN VAN DE CHEF VAN DE GENERALE STAF

Verschenen Voorschriften.

1611 *Kabellegtoestel CE-11* (VbdD nr. 4/3/8).

Een zeer eenvoudig toestel voor het uitleggen van veldkabel.

1617 *Kabellegtoestel RL-31, RL-31-B en RL-31-C.* (VbdD nr. 4/3/7).

Een eenvoudig toestel, geschikt voor het uitleggen van veldkabel door één of twee man en vanaf een voertuig.

1811 *Beladingslijst van een afdeling 155 mm hw.*

2012 *Mechanische uitrusting, 3e druk.* (gewijzigde herdruk; de 2e druk blijft eveneens geldig).

IK105 *Instructiekaart nr. 105.* (VbdD nr. 4/1/10A). „*Bediening van Radioinstallatie SCR-508*”.

Einde van de Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog.

PRIJSVRAAG

VORMING IN DE STRIJDKRACHTEN, NAAST DE MILITAIR-TECHNISCHE VORMING

De Nationale Christen Officieren Vereniging heeft een prijsvraag uitgeschreven, waaraan zowel militairen als burgers kunnen mededingen, luidende:

1. Aan welke vorming dient er naast de militair-technische vorming in engere zin in de Strijdkrachten aandacht te worden besteed, teneinde deze zo goed mogelijk aan haar doelstelling te doen beantwoorden?

2. Door wie — hetzij binnen dan wel buiten de Strijdkrachten — en op welke wijze zou dit dienen te geschieden?

Nadere motivering door één of meer op de praktijk gerichte schema's betreffende het onder vraag 2 gestelde zal op prijs worden gesteld.

De inzendingen moeten vóór 1 Juni 1952 twaalf uur onder een schuilnaam gedeponereerd zijn (per aangetekend poststuk) ten huize van de secretaris van de Vereniging, mr A. Pot, Pippelingstraat 72, 's-Gravenhage. Vóór hetzelfde tijdstip moet per aangetekend poststuk bij de voorzitter van de jury een gesloten envelop worden gedeponereerd, waarin staat vermeld wie zich achter de schuilnaam verbergt.

De inzending is niet aan een maximum aantal woorden gebonden en mag nimmer tevoren zijn gepubliceerd, noch in Nederland, noch in het buitenland.

Van citaten mag gebruik worden gemaakt, mits de bron wordt vermeld.

De uitspraak der jury is bindend.

De bekroonde inzending(en) blijft(ven) het eigendom van de Nat. Christen Officieren Vereniging, die alle rechten — ook publiciteitsrechten — voor zich opeist. Onbekroonde inzendingen worden teruggezonden.

Voor de inzending, die naar het oordeel van de jury het meest voldoet wordt één bedrag van f 500 ter beschikking gesteld. Komen meer inzendingen voor een prijs in aanmerking, dan wordt het bedrag van f 500 verdeeld, onder twee inzenders, eerste prijs f 300, tweede prijs f 200. Mocht naar het oordeel van de jury geen enkele inzending aan redelijke eisen voldoen, dan blijft het Hoofdbestuur gerechtigd geen prijs toe te kennen.

De jury bestaat uit: Voorzitter: Kolonel van de Generale Staf b.d. H. Veluwenkamp, Van Alkemadeaan 233 te 's-Gravenhage; Generaal-Majoor mr W. J. van Dijk; dr G. Kalsbeek; Kolonel ds A. T. W. de Kluis en Prof dr J. P. A. Mekkes.

DE TACTIEK IN DE MODERNE OORLOG

door C. KOSTER, *Majoor der Artillerie, leraar H.K.S.*

IX. DE TACTIEK DER VERBONDEN WAPENS

(*Vervolg van blz. 140, Mrt. 1952, Nr 3*)

E Achterwaartse verplaatsingen (II)

4. Terugtocht

a Algemeen

De terugtocht heeft tot doel het gevecht, onder de bestaande (ongunstige) omstandigheden, te vermijden dan wel niet verder voort te zetten. In feite is de terugtocht het opgeven van een bepaald gebied, zonder dat hier enige winst tegenover staat. De beslissing tot het uitvoeren van een dergelijke ingrijpende maatregel, wordt dan ook slechts in uiterste noodzaak door de hoogste commandant ter plaatse genomen.

Deze uiterste noodzaak is dan gelegen in een hoge mate superieure vijand, zeer ongunstige terreinsomstandigheden, dan wel, dat een vijandelijke actie op een deel van het front het gevaar doet ontstaan, dat een ander deel der eigen strijdkrachten wordt afgesneden met de daaruit voortvloeiende mogelijkheid tot vernietiging van deze strijdkrachten zonder dat hier enig strategisch of tactisch voordeel tegenover staat. (Na de geallieerde doorbraak in Normandië kregen de Duitse troepen in Z.W. Frankrijk de opdracht terug te trekken, de garnizoenen in de Atlantische havens echter kregen de opdracht tot de laatste man stand te houden teneinde het gebruik van deze havens aan de vijand te ontzeggen). De terugtocht kan dan ook in bepaalde gevallen worden voorafgegaan door een afbreken van het gevecht, in andere gevallen zonder dat contact met de vijand bestond (terugtocht der Duitsers uit Z.W. Frankrijk).

De wijze van uitvoering wordt, behalve door de motieven waarom tot de terugtocht wordt besloten, bepaald door de opdracht, welke de deelnemende troepen wacht na beëindiging van de operatie. Wordt nl. teruggegaan op een stelling, die reeds tevoren door andere eigen eenheden ter verdediging is ingericht, dan is de uitvoering anders (eenvoudiger) dan wanneer de terugtrekkende troepen zelf een nieuwe achterwaarts gelegen stelling moeten inrichten.

Na een korte beschouwing over de terugtocht, *niet* voorafgegaan door een afbreken van het gevecht zal uitvoeriger worden ingegaan op de terugtocht *wel* voorafgegaan door een afbreken van het gevecht.

b Terugtocht, niet voorafgegaan door het afbreken van het gevecht.

Deze operatie kan worden uitgevoerd, indien de vijand — vooral in de beginfase van een oorlog — met overmachtige middelen een aanval doet op een deel van een ingerichte stelling en hier een doorbraak forceert (c.q. dreigt) waardoor andere delen van het verdedigend stelsel met afsnijding of omsingeling worden bedreigd. Deze andere delen aanvaarden dan de terugtocht, tenzij deze troepen door in hun stellingen of gebied te blijven een strategisch of tactisch voordeel kunnen behalen.

De uitvoering van een terugtocht onder deze omstandigheden, komt neer op een operatie als de naderingsmars, met dien verstande dat in dit geval de snelheid meer op de voorgrond staat. In geforceerde marsen dient een bepaald gebied te worden bereikt, voordat de vijand hier doorgedrongen kan zijn.

De mate van luchtoverwicht van de vijand bepaalt, in welke formatie wordt gereden of gemarcheerd en of uitsluitend bij nacht of ook bij dag wordt verplaatst. Indien deze operatie door een grote eenheid wordt uitgevoerd, (L.K. of groter), dan wordt aan de onderdelen een vak van terugtocht aangewezen, in hoofdzaak gebaseerd op het beschikbare wegennet. Bovendien moeten de onderdelen een tijdschema krijgen waarin de terugtocht moet worden uitgevoerd. Tijdstip van aanvang terugtocht en tijden waarop bepaalde objecten (rivieren, kanalen) of lijnen moeten worden gepasseerd. Door dit stelsel wordt het verband in de grote eenheid gehandhaafd, hetgeen noodzakelijk is, omdat tijdens deze operatie de vijand voor verrassingen kan zorgen in de vorm van luchtlandingen en bombardementen op vitale verkeersobjecten. Te allen tijde dient de hoogste commandant de daartoe nodige tegenmaatregelen te kunnen nemen. Van het grootste belang is dan ook, dat de verbindingen gehandhaafd blijven en de plaats van commandoposten tijdens de gehele operatie aan de onderdelen bekend zijn.

In verband met de hierboven genoemde verrassingen dienen tevens tijdig maatregelen te worden genomen, dat de vitale verkeersobjecten (bruggen, viaducten etc), indien vernield, onmiddellijk hersteld c.q. vervangen kunnen worden. Genieonderdelen met het nodige materieel en materiaal worden op deze punten gedirigeerd en blijven ter plaatse tot de troepen de betreffende objecten zijn gepasseerd.

Verkenningseenheden krijgen bij deze operatie een beveiligende taak. Op bedreigde flanken van het terugtochtsgebied vormen zij een beveiligend scherm, terwijl deze eenheden tevens samenwerken met de beweeglijke achterhoede, een achterhoede, die het spiegelbeeld vormt van de voorhoedeformatie bij de naderingsmars. (Reeds in deze serie artikelen behandeld). De infanterie verkenning zal echter meestal geheel achterwege blijven, maar door de verkenningseenheden worden uitgevoerd (z.m. aangevuld door luchtverkenning).

c Terugtocht, volgende op een afbreken van het gevecht.

Belangrijkste overwegingen van de hoogste commandant bij deze operatie zijn: afstand, versperringen en beveiligende eenheden te stellen tussen de vijand en zijn hoofdmacht. Alhoewel voor alle tactische operatiën dezelfde beginselen van kracht zijn, dient voor deze operatie speciale aandacht te worden geschonken aan de volgende punten, die elk nader zullen worden toegelicht.

- (1) nauwkeurige voorbereiding
- (2) methodische uitvoering
- (3) eenvoud in bevelvoering en uitvoering
- (4) echelonsgewijze teruggaan der (organieke) eenheden
- (5) formeren van achterhoede
- (6) flankbeveiliging
- (7) geheimhouding en misleiding van de vijand.

ad (1)

Bij een goede (gevechts-) inlichtingendienst, kan en mag het niet voorkomen, dat op het laatste moment tot de terugtocht wordt besloten. Deze operatie eist voorbereiding van alle staven, opdat geen wanorde ontstaat. Daarom ook is het van groot belang, dat reeds in vredetijd staven en troepen op deze operatie worden voorbereid en geoefend. De voorbereidingen omvatten:

- (a) verdeling van het wegennet over de deelnemende troepen. Vakken voor de grote eenheden en terugtochtswegen voor de troepen onder rechtstreeks commando van de hoogste commandant. (L.K. troepen, Lr troepen etc).
- (b) dirigeren van genie-eenheden naar kwetsbare punten in het verkeersnet (zie het gestelde onder b).
- (c) dirigeren van luchtdoelartillerie naar punten, die door vijandelijke luchtmacht makkelijk kunnen worden bestookt.
- (d) afbakening en aanduiding van wegen door de marechaussee.
- (e) regeling en contrôle van het verkeer op wegenkruispunten en defilé's.
- (f) vernielingen in de terugtochtswegen.
- (g) afvoer logistieke inrichtingen (bevoorradingen, hospitalen, diensten) en regeling der logistiek tijdens terugtocht.
- (h) samenstelling en taak der achterhoede.
- (i) samenstelling en taak flankbeveiliging.

ad (2)

Ook tijdens de uitvoering van deze terugtocht, dient het verband in de eenheid te worden gehandhaafd. Het verband wordt behouden, door het aangeven van vakken en wegen en tevens door het tijdschema waaraan de eenheden zich moeten houden. Verbindingsassen worden zo ver als mogelijk vastgesteld en aan de hand hiervan de (tijdelijke) commandoposten.

De opdracht die de eenheid na volbrenging van de terugtocht wacht, zal de uitvoering aanmerkelijk beïnvloeden. Is het doel van de terugtocht een gebied, gelegen achter een door eigen troepen ingerichte stelling, dan zal de te vormen achterhoede slechts tot taak hebben te voorkomen dat de vijand de hoofdmacht bij de uitvoering van de terugtocht hindert. Betreft het een terugtocht, die 'snachts wordt aangevangen en die in één nacht kan worden uitgevoerd, dan is een beveiligend scherm van verkenningsseenheden voldoende. Moet echter de terugtrekkende eenheid in het nieuwe gebied zelf de verdediging gaan voeren zonder dat hiervoor voorbereidingen zijn getroffen, dan dient enerzijds zo snel mogelijk mankracht naar deze nieuwe stelling te worden gebracht, anderzijds een voldoende sterke troepenmacht bestemd te worden voor een vertragende taak.

ad (3)

Hoewel de commandant, die het bevel tot de terugtocht geeft, de centrale leiding in handen heeft en, ook voor grote eenheden, de terugtocht gecoördineerd dient te worden, blijft deze centrale leiding beperkt tot het geven van terugtochtvakken en wegen en een tijdschema van passeren van bepaalde lijnen. Niet organieke onderdelen in het gebied van ondercommandanten, aanwezig op het tijdstip van aanvang der

terugtocht, kunnen beter onmiddellijk onder bevel worden gesteld van de betreffende ondercommandant, en later, na aankomst in het nieuwe gebied worden gereorganiseerd, dan dat deze reorganisatie kort voor de aanvang van de terugtocht geschiedt. Overigens dienen zo enigszins mogelijk de organieke verbanden te worden gehandhaafd.

Aanwijzing van gemengde eenheden als achterhoede kan in bepaalde omstandigheden onvermijdelijk zijn.

ad (4)

Door het afbreken van het gevecht overdag zowel als 's nachts wordt reeds bij de aanvang een bepaalde echelonering verkregen. Administratieve instellingen zullen zo spoedig mogelijk naar het nieuwe gebied worden gedirigeerd waarbij de logistieke eenheden voorraden afladen, welke voor de achterhoede nodig zijn, terwijl kleine onderhoudsploegen (voor motorvoertuigen en tanks) op de belangrijkste terugtochtswegen worden gestationneerd. Van de onderdeelstreinen blijft een deel van de gevechtstrein (munitie en bos) achter voor de gevormde achterhoede en voor die onderdelen, welke een beveiligende en vertragende taak hebben.

Zowel bij het afbreken van het gevecht overdag als 's nachts verzamelen de infanterie eenheden in bataljons of regimentsverzamelplaatsen, waar de troepen in het beschikbare motortransport stijgen. Vooral wanneer deze fase overdag plaats vindt, worden uit deze verzamelplaats zo snel mogelijk kleine organieke eenheden (compagnieën) op weg gestuurd naar de aangewezen terugtochtsweg. Indien de afstand tot de vijand groot genoeg is geworden, worden de grotere organieke verbanden hersteld. Ook door deze werkwijze wordt echelonering der troepen verkregen, omdat de geheel gemotoriseerde onderdelen sneller tot de afmars gereed zijn (artillerie-, genie-, cavalerie-eenheden).

ad (5)

Bij elke terugtocht voorafgegaan door het afbreken van het gevecht, dient een achterhoede te worden aangewezen. Taak van de achterhoede is, de hoofdmacht de gelegenheid te geven om, ongehinderd door de vijand, het gestelde terugtochtsdoel te bereiken. De omstandigheden waaronder de terugtocht wordt aangevangen en uitgevoerd, bepalen de sterkte en samenstelling van deze achterhoede.

Betreft het een terugtocht, welke bij duisternis aanvangt en die in dezelfde nacht beëindigd kan worden, terwijl deze terugtocht voert naar een stelling, die reeds door andere eigen troepen is ingericht, dan kan worden volstaan met een beveiligend scherm van cavalerie eenheden. Vangt de terugtocht aan, met het overdag afbreken van het gevecht, dan wel is de afstand waarover de terugtocht gaat zo groot dat overdag moet worden doorgemarcheerd, dan dient een achterhoede gevormd te worden, voldoende sterk om de nadringende vijand te vertragen in één of meer stellingen, zodat de hoofdmacht niet in een gevecht wordt betrokken. Wanneer dit terugtochtsdoel een gebied is, dat door de terugtrekkende eenheid ter verdediging moet worden ingericht, dan dienen een of meer achterhoeden gevormd te worden, die door het voeren van een vertragende actie voldoende tijd winnen voor het inrichten van de nieuwe stelling. Elke achterhoede moet een grote defensieve kracht hebben zodat, naast een minimum aan infanterie, de sterkte gezocht moet

worden in artillerie (bij voorkeur gemechaniseerde) en tanks. Indeling van pioniereenheden voor het uitvoeren van vernielingen en stellen van hindernissen is mede van groot belang (vernieling van grote objecten in het terugtochtsgebied als bruggen, viaducten, vliegvelden etc. geschiedt door pioniereenheden hiertoe speciaal bestemd en aangewezen). Wanneer de hoofdmacht voldoende ver van de vijand is verwijderd (terugtochtsdoel bereikt c.q. een of meer natuurlijke hindernissen tussen vijand en hoofdmacht aanwezig zijn) kan de achterhoede het gevecht afbreken en de terugtocht aanvaarden, waarna cavalerie eenheden het contact met de vijand onderhouden. Vangt de terugtocht 's nachts aan, dan zal het streven moeten zijn de achterhoede ook dezelfde nacht terug te nemen, doch dit zal afhankelijk zijn van de vorderingen, die de hoofdmacht bij de terugtocht heeft gemaakt, dan wel van de tijdwinst, die de achterhoede moet verkrijgen. Van de mate van tijdwinst die verkregen moet worden hangt ook af of volstaan kan worden met één achterhoedestelling dan wel dat in meer, achterwaarts gelegen, stellingen voor beperkte tijd moet worden stand gehouden.

De plaats van de eerste achterhoedestelling wordt eveneens door verschillende factoren bepaald. Moet de terugtocht overdag worden aangevangen, dan zullen de steunpunten in tweede lijn hiervoor moeten worden aangewezen. Vangt de terugtocht aan bij het invallen van de duisternis, dan zullen de steunpunten in voorste lijn het beste als eerste achterhoedestelling fungeren (misleiding vijand, tevens eenvoudiger uit te voeren, omdat doorschrijding van eenheden wordt voorkomen). Staat echter in het laatste geval vast, dat de achterhoede de komende dag stand moet houden, dan zal weer de keus moeten vallen op de steunpunten in tweede lijn (met scherm aan de vijand voor misleiding!) omdat de vijand voor deze steunpunten nieuwe aanvalsvoorbereidingen moet treffen in een gebied, dat niet of minder goed bekend is. Is de stelling, die wordt verlaten gelegen achter een natuurlijke hindernis van betekenis, dan zijn de steunpunten in eerste lijn ongetwijfeld bestemd voor eerste achterhoedestelling (onafhankelijk van het feit of de terugtocht overdag of 's nachts aanvangt).

Welke steunpunten als eerste achterhoedestelling bezet blijven, hangt geheel af van de toestand op het ogenblik, dat tot de terugtocht wordt besloten. Bij een goede inlichtingendienst toch, zal op dat moment duidelijk zijn, waar de grootste dreiging van de vijand is te verwachten. Op deze bedreiging zal de grootste kracht van de achterhoede worden geconcentreerd. Overigens zijn de steunpunten op en nabij de belangrijkste toegangswegen naar het gebied van de terugtocht het belangrijkste.

Het zal duidelijk zijn, dat de troepen, welke voor de achterhoede worden bestemd, volledig moeten zijn gemotoriseerd teneinde zich snel, na volbrenging van hun taak, naar achteren te kunnen verplaatsen. Na afbreken van het gevecht door de achterhoede wordt het contact met de vijand onderhouden door verkenningsseenheden.

ad (6)

Behalve door een nadringende vijand, kan een terugtocht volledig mislukken door een doorbraak van de vijand op de flanken van de terugtrekkende eenheid. Hoezeer ook zal worden gestreefd naar het onderhouden van verband met neveneenheden, zal het duidelijk zijn, dat dit

verband door vele oorzaken tijdens een terugtocht verloren kan raken. (Uitvallen van verkeersobjecten, vijandelijke bombardementen op terugtrekkende troepen of vijandelijke luchtlandingen tijdens de terugtocht). Voor de beveiliging der flanken dienen verkenningsseenheden te worden aangewezen, die de hoogste commandant tijdig moeten inlichten over elke vijandelijke bedreiging. Maatregelen kunnen dan worden genomen om eenheden stelling te laten nemen, teneinde de vijand de toegang tot een bepaald gebied te ontzeggen, tot de hoofdmacht is gepasseerd.

ad (7)

Alleen wanneer de terugtocht gedurende de nacht aanvangt, bestaat er kans, dat de operatie deze eerste nacht niet door de vijand wordt bemerkt. Een en ander is afhankelijk van een juiste uitvoering van het afbreken van het gevecht. Van het grootste belang is voorts, dat de vijand in het ongewisse wordt gehouden, wat het doel van de terugtocht is. Verkenningsgroepen naar dit nieuwe gebied of stelling dienen zo klein mogelijk te worden gehouden.

De geheimhouding van deze operatie kan in gevaar gebracht worden, wanneer vóór het tijdstip, waarop de fronteenheden tot de terugtocht overgaan, eenheden voor speciale taken worden ingezet, bv. transportonderdelen worden belast met afvoer bevoorradingsgoederen, zieken en gewonden; pioniereenheden worden uitgezonden met speciale vernielingsopdrachten; LuA betreft de eerste beveiligende opstellingen. Deze voorbereidende werkzaamheden dienen dan ook bij duisternis te worden verricht. De afvoer van bevoorradingsgoederen vormt bij deze operatie wel het grootste probleem. Het gaat hier om goederen (munitie, bos, levensmiddelen) die onmisbaar zijn voor de voortzetting van het gevecht (in een beginphase van een oorlog spreekt dit wel heel sterk, omdat dan de normale aanvoer niet of slecht functioneert). Aangezien het hier meestal gaat om vele honderden tonnen (verbruik van een InfDiv per dag gemiddeld 350 ton) zal afvoer niet tot het laatste moment kunnen worden uitgesteld. Indien afvoer niet mogelijk is, dan worden maatregelen getroffen, dat de goederen onbruikbaar worden gemaakt.

Het streven naar geheimhouding eist ook, dat de plannen voor de terugtocht zo laat mogelijk aan ondercommandanten en troepen worden bekend gemaakt. Het bepalen van het juiste tijdstip van bekendmaken is niet eenvoudig. De lagere staven dienen ook enige tijd van voorbereiding te hebben, terwijl de troep moet worden ingelicht vóór dat eventuele geruchten over een terugtocht de ronde gaan doen, waardoor het moreel ernstig wordt aangetast.

Op enkele problemen wil ik nog speciale nadruk leggen nl. dat van de burgerbevolking en moreel van de troep. Speelt een terugtocht zich af in vijandelijk gebied, dan dient extra aandacht te worden besteed aan saboteurs en ondergrondse strijdkrachten. De burgerbevolking zal in dit geval ter plaatse blijven. Speelt de terugtocht zich echter af in eigen of bevriend land, dan zal een groot deel van de burgerbevolking (en haar leiding!) de neiging hebben met de terugtrekkende troepen, of voor de terugtrekkende troepen uit, mee te gaan. Versperring van wegen en wanorde is het resultaat, tenzij ook hier weer tijdig maatregelen worden getroffen. Contact met het burgerbestuur dient vooraf een bepaald beleid vast te stellen. Bestuur en bevolking krijgen de strikte opdracht ter plaatse te blijven, dan wel (en hieraan zal meestal niet

kunnen worden ontkomen) bepaalde secundaire wegen worden ter beschikking gesteld voor burgertransporten. Indien tot de laatste maatregel wordt besloten, dient hieraan met alle beschikbare middelen de hand te worden gehouden.

Ongetwijfeld heeft een terugtocht grote invloed op het moreel van de troep, die snel geneigd is de strijd als verloren te beschouwen, vooral als een dergelijke operatie in de aanvang van een oorlog, in eigen gebied moet worden uitgevoerd. Op alle leiders, van hoog tot laag, rust dan ook de zware taak deze neiging te onderdrukken en door persoonlijk voorbeeld het moreel te verheffen. Deze kwestie is echter een reden te meer om ook in vreedstijd troep en staven met dit soort operaties vertrouwd te maken, waardoor het een ieder duidelijk wordt, dat de terugtocht een militaire operatie is, welke wordt uitgevoerd ter besparing van krachten om later, indien de omstandigheden beter geworden zijn, met meer kracht terug te slaan.

NIEUWE UITGAVEN

BEKNOPTTE GESCHIEDENIS DER NEDERLANDSE RIDDERORDEN, door P. J. d'Artillac Brill Sr. Uitgave N.V. Martinus Nijhoff's Boekhandel en Uitgevers Mij, Den Haag 1951. Prijs ingenaaid f 9,75, geb. f 12,50.

Na een beschouwing over de luister van het middeleeuwse ridderwezen met zijn krijgsmansdeugd en eer, romantiek en schittering en van de tijdens de Kruistochten opgerichte geestelijke ridderorden: in hoofdzaak de Orde van Sint Jan de Doper, later Orde van Malta en waarvan later de hervormde tak de oude naam van Johanniter Orde heeft aangenomen, de Orde van de Tempel en de Duitse Orde, behandelt de schrijver uitvoerig de onderscheidingen, die aanvankelijk slechts wegens dapperheid in de strijd werden toegekend, tot Napoleon bij de instelling van het Legioen van Eer van oordeel bleek, dat er geen verschil moest bestaan tussen de beloningen van militaire en burgerlijke verdienste. Dan volgt een overzicht van de grondwettelijke bepalingen op Nederlandse ridder-

orden en de geschiedenis hiervan en van de Huisorde van Oranje uitvoerig, zomede de namen, spreuken en versierselen, een en ander met voortreffelijke afbeeldingen, deels in kleurendruk. Ook de na de tweede wereldoorlog in Nederland ingestelde onderscheidingstekens worden behandeld, waardoor het totaal der besproken orden en onderscheidingsteken niet minder dan 28 bedraagt.

Van belang is, dat de schrijver de juiste draagwijze van de orde- en onderscheidingstekens en de linten beschrijft en de wettelijke bepalingen, benevens de jurisprudentie op het onbevoegd dragen behandelt.

Een zeer uitvoerig register van namen en onderwerpen vergemakkelijkt het naslaan in dit belangrijke boek, dat in aantrekkelijke stijl geschreven is, ook wegens de zacht-ironische opmerkingen, die de schrijver hier een daar maakt.

De firma Martinus Nijhoff heeft het boek keurig uitgevoerd. Wij bevelen dit boek gaarne aan voor elke gedecoreerde als een uitnemende voorlichting.

M.

TEKENINGEN EN SCHETSEN.

Wij verzoeken inzenders van artikelen tekeningen en schetsen niet tussen de tekst te tekenen, daar reproductie dan zeer bezwaarlijk of dikwijls niet mogelijk is. Men voege tekeningen en schetsen afzonderlijk bij in O.I. inkt op tekenpapier of calqueerpapier. Men houde er rekening mee, dat tekeningen en schetsen als regel bij reproductie worden verkleind tot ten hoogste kolon breedte. Letters en cijfers moeten dus zo groot getekend worden, dat ze bij verkleining duidelijk leesbaar blijven. Daartoe moeten ze na verkleining nog ten minste 1 mm hoog zijn.

HET VERKENNINGSPELOTON EN -ESKADRON

door F. ROUFFAER, *Majoor der Huzaren, C.-Instructie Afd.
Regiment Huzaren van Boreel.*

Het doel van onderstaand artikel is meer bekendheid te geven aan het gebruik en de wijze van optreden van het Verkenning Eskadron, sinds 1 Januari 1951 organiek *ingedeeld bij de Infanterie Divisie.*

De karaktereigenschappen van een verkenningseenheid zijn:

- a. Grote beweeglijkheid.
- b. Uitgebalanceerde vuurkracht (75 mm- zw. mitrs- lt. mitrs- mitr. 50- mort. v. 81 mm- granaatw. t.p.- geweren- pist. mitrs- pistolen- handgranaten).
- c. Licht gepantserd.
- d. Veelzijdige verbindingsmiddelen (radio, telefoon, ordonnans, vlaggen, borden, signalen, tekens en liaison).
- e. Soepele organisatie.

Taak.

Het uitvoeren van beveiligende opdrachten en het verrichten van verkenningen, alsmede het voeren van gevechten op kleine schaal voor de Divisie of een eenheid deel uitmakend van de Divisie, b.v. een Regiments Gevechtsgroep, waaraan toegevoegd.

In alle omstandigheden is het V.E. een onderdeel, dat ingezet moet worden met opdrachten, waardoor de sterkte van de hoofdmacht op peil blijft.

Onder beveiliging wordt verstaan: De C.- die de beveiliging doet verrichten, dan wel heeft uitgezonden te vrijwaren tegen verrassende vijandelijke aanvallen, vij. direct vuur en vij. waarneming, alsmede deze C.- door *tijdige* waarschuwing, voldoende tijd en ruimte te verschaffen voor het treffen van zijn tegenmaatregelen.

Onder verkenning wordt verstaan: De C.- die de verkenning doet uitvoeren de nodige gegevens en inlichtingen omtrent vij. en terrein te verschaffen, welke deze C.- nodig heeft voor het opmaken van zijn plan, c.q. het nemen van zijn besluit.

In vele gevallen grijpen verkenning en beveiliging in elkaar of vullen elkaar aan.

Organisatie van het peloton.

A. Co-groep:

Taak co-uitvoering¹⁾

1. Persoonlijk contact.
2. Radio.
3. Alle andere communicatiemiddelen, waarmee een C.- zijn bevelen kenbaar kan maken.

¹⁾ Voor een uitvoeringe samenstelling enz. zie Voorl. Cav. Rgl., nr. A 1680. Het gevecht, onderdeel A Verkenningseenheden, Deel II, Bijlage Ib, waar een uitvoeriger „Samenstelling van de onderdelen van het verkenningeskadron”.

N.B. Een P.C.- dient te allen tijde het verband met zijn E.C.- te onderhouden.

B. Verkenningsgroep: (bestaande uit twee groepen à twee jeeps; één uitgerust met een radio 510 en één uitgerust met een mitr. 30).

Taak:

1. Bereden verkenning en verkenning te voet.
2. Beveiliging.
3. Pionierwerkzaamheden.
4. Ordonnansendienst en regeling van het verkeer.

C. Tankgroep:

Taak: Kern van het Pel., zowel bij de aanval, de verdediging, beveiliging, verkenning als het vertragend gevecht.

D. De Tirailleurgroep:

Taak:

1. Beveiliging tankgroep.
2. Normale taak van een Inf.groep met de nadruk op het optreden van een infanterie-tankteam in de ruimste zin des woords (zie De Militaire Spectator Febr. 1951: Samenwerking Infanterie-Tanks).

E. De Ondersteuningsploeg: uitgerust met een Mr v. 81 mm.

Taak: Het afgeven van indirect vuur op die plaatsen, die niet door vlakbaanwapens kunnen worden bestreken.

Organisatie van het eskadron.

Het eskadron bestaat uit: een Stafgroep en drie Verk. Pels.

Grondbeginselen voor het gebruik van Cavalerie.

1. Handhaving van de tactische eenheid.

Het Peloton is de kleinste tactische eenheid! Opsplitsing van het Pel. moet worden vermeden! *Het Peloton is georganiseerd als team, het wordt ingezet als een eenheid!*

Optredend als deel van het Esk. zullen echter onder bepaalde omstandigheden, onderdelen van het Pel., rechtstreeks onder bevel van de E.C. kunnen komen! B.v. de Mortieren, de verzamelde tankgroepen en (of) tirailleurgroepen.

2. Frontbreedte.

De frontbreedte is afhankelijk van opdracht, wegennet, terrein, vijand, afstand van de eigen troepen, radiobereik. In principe echter zal één Pel. optreden langs één marsweg (as van beweging). Dit is het meest effectieve gebruik van het Pel. als team (max. onderlinge steun). In voorkomend geval, bij grote frontbreedtes kan het Pel. worden gesplitst in twee gedeelten (dikwijls echter ten koste van de onderlinge steun). Ook het Esk. zal het meest effectief kunnen optreden langs één marsweg. Indien het wegennet het toelaat kan het Esk. ook langs drie en zelfs langs zes wegen optreden, echter met alle nadelen van dien.

3. Snelheid.

Afhankelijk van opdracht, vijand, terrein en wegennet 18 km per uur over langere- en met hogere snelheid tot 40 km per uur over kortere afstanden.

4. *Commandovoering.*

De P.C. bevindt zich daar, waar hij het best de situatie en zijn Peloton kan overzien. Hij bevindt zich in zijn jeep, dan wel in de voorste tank. De E.C. bevindt zich bij het Peloton belast met de hoofdopdracht. Hij moet vrij zijn om zich naar elk gewenst punt te kunnen begeven, waartoe hij gebruik kan maken van een jeep, tank of halftrack.

Met de grondbeginselen voor het gebruik van de cavalerie voor ogen, willen wij thans nagaan de wijze van optreden van het Pel. en E.S.K.

Algemeen.

Het optreden van een verkenningsspel. (esk) wordt gekenmerkt door OFFENSIEF optreden, daarbij gebruik makend van haar beweeglijkheid en vuurkracht! Een Infanterie-Tankteam vormt de kern van elk Pel. en is zowel het Pel. als het Esk. uitermate geschikt voor het aangaan van gevechten op kleine schaal alsmede door het aangaan van een gevecht in staat haar opdrachten uit te voeren.

2. *Wijze van oprukken.*

- a. In een beweeglijk stadium en wanneer snelheid is geboden in colonne.
- b. Wanneer kans op vijand of in contact met de vijand, sprongsgewijze van het ene uitkijkpunt naar het andere uitkijkpunt.
- c. Gewoonlijk rijdt de verkenningsgroep voor. Wanneer echter alleen vij. geweer- en lt.mitr. vuur wordt ontvangen, alsmede alleen kans bestaat te stuiten op anti-personeelmijnen, kan ook de tankgroep voor rijden.
- d. In Eskadronsverband onderscheidt men drie formaties t.w.:
  - (1) de colonne met één voor-peloton, bestaande uit: een vóorpeloton-Staf- en de rest van het Esk.
  - (2) Oprukken met twee vóorpelotons. Eén Pel. op de minst belangrijke weg. Achterste (derde) Pel. op de hoofdas van beweging, met een ondersteunende opdracht.
  - (3) Oprukken met drie vóorpelotons. Elk Pel. één weg. De Esk. Staf middenachter. Ondersteuning of versterking is dan te verkrijgen van dat Pel., dat het minst bedreigd is.

3. *Het Pel. (Esk.) in de aanval.*

Zoals reeds opgemerkt, zal het Pel., dan wel het Esk. ter uitvoering van haar opdracht dikwijls moeten aanvallen.

Alvorens tot een aanval over te gaan moet een C.- betrekkelijk zeker zijn van succes.

Een aanval wordt uitgevoerd door gebruik te maken van een vuurbasis en een aanvallend gedeelte (zie afb. 1).

4. *Het Pel. (Esk.) in de verdediging.*

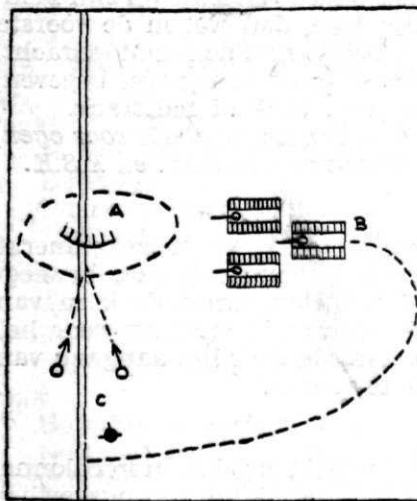
Verdedigend optreden zal plaats hebben in opdracht, dan wel opgedrongen kunnen worden door 's vijands optreden.

De meest effectieve wijze, waarop het Pel. verdedigend zal optreden, bestaat uit het inrichten van een steunpunt met de tankgroep als midelpunt. Taken:

- a. Tanks vormen de anti-tank verdediging.
- b. De tirailleurgroep voorziet in de bescherming van de tanks.
- c. De ondersteuningsploeg voorziet in indirect vuur, op die

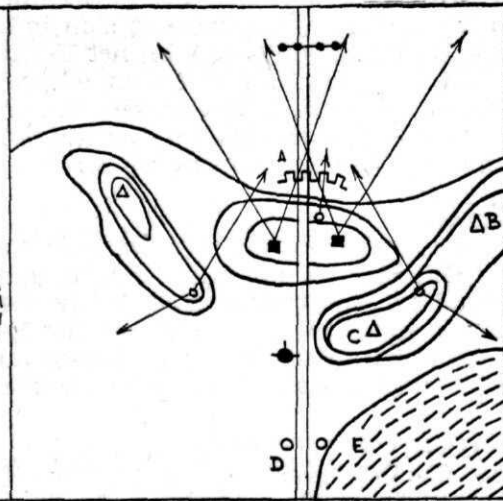

Afb. 1

A = Aanvalsdoel
 B = Aanvallend gedeelte
 C = Vuurbasis

Afb. 2

A = Tirailleurgroep
 B = Waarnemingspunt en opstelling mitr. .30 verk. groep.
 C = Waarnemingspunt P.C.
 D = Posten rugbeveiliging.
 E = Opstellingspl. voertuigen, niet in gebruik. Gedekt tegen lucht- en grondwaarneming.

terreingedeelten, welke niet door de vlakbaan wapens kunnen worden bestreken.

d. De verkenningsgroep voorziet in de beveiliging van de flanken, alsmede met haar mitrs. in de aanvulling van het vuurplan. (Zie afb. 2).

Richt het Esk. zich ter verdediging in, dan onderscheiden we de volgende mogelijkheden:

a. Het in staat van verdediging brengen van een bepaald terreingedeelte, waarvan het bezit voor de C.- die de verdediging gelast heeft van doorslaggevende betekenis is (openhouden van een brug, kruispunt van wegen enz.).

b. Verdediging van een smal front (hardnekkige verdediging).

c. Verdediging van een breed front.

d. Bewegelijke verdediging.

Zowel in het geval, genoemd onder a als b zal het Esk zich ter verdediging inrichten met twee Pels. vóór en één Pel. achter. Bij verdediging van een breed front zullen de Pels sectoren krijgen toegewezen, waarvoor zij verantwoordelijk zijn, alsmede de lijn, waarin de verdediging zal worden gevoerd. Dit soort verdediging zal bestaan uit pelotonssteunpunten, onderling verbonden door waarneming en mobiele patr. gang, en staande patrouilles.

De mobiele verdediging wordt gekenmerkt door het plaatsen van posten (en/of staande patrs) op alle naderingswegen, terwijl het gros van het Esk. centraal wordt opgesteld, gereed om door een aanval of tegenaanval een vijand terug te werpen.

5. *Het Pel. (Esk.) in het vertragend gevecht.*

Het Pel. of Esk. zal het vertragend gevecht aangaan, wanneer de opmars van een belangrijk sterkere vijand moet worden opgehouden. Dit wordt bereikt door het bezetten van opeenvolgende stellingen, lang genoeg om de vijand te doen halthouden en tot ontplooiing te brengen. Een vertragende stelling is een haastig opgeworpen verdedigende stelling, voorbereid om een succesvol teruggaan te verzekeren. Wanneer het Pel. het vertragend gevecht voert, vormt zoals bijna altijd, de tankgroep de kern!

Wanneer het gevecht moet worden afgebroken, dan is de volgorde:

- a. Verkenningsgroep.
- b. Ondersteuningsploeg.
- r. Tirailleurgroep.
- d. Tankgroep.

Een uitzondering wordt gemaakt in bedekt terrein. In dat geval zullen *eerst* de tanks, gevolgd door de tir. ploeg teruggaan.

Wanneer het Esk. het vertragend gevecht voert, dan bepaalt zowel het terrein, als de gehele situatie, de wijze waarop het Esk. het vertragend gevecht voert, maar altijd zo offensief mogelijk. Zowel één, twee Pels., dan wel het gehele Esk. kan tegelijk teruggaan. Ook kunnen bepaalde onderdelen van de Pels, teruggaan. Wanneer een Pel., dan wel onderdelen van verschillende Pels. teruggaan, houde men zich aan de volgorde als hiervoor omschreven!

Op welke wijze ook wordt teruggedaan, het terugvallen op de volgende stelling geschiedt zo snel mogelijk, ordelijk en op last van de E.C.

6. *Het Pel. (Esk.) met een verkennende taak.*

Heeft het Pel. (Esk.) een verkennende taak dan onderscheidt men:

- a. Wegverkenning.
- b. Vakverkenning.
- c. Areaverkenning.

Verkenning langs een opgegeven weg wordt uitgevoerd, wanneer het noodzakelijk is om inlichtingen te verkrijgen van de vijand langs een bepaalde weg, dan wel van de weg zelf.

Zijn technische inlichtingen gewenst, dan verdient het aanbeveling Pn in te delen.

Vakverkenning wordt toegepast wanneer aan het Esk. een bepaald vak is toegewezen. Voordeel van vakken is de mogelijkheid tot het coördineren van de verantwoordelijkheid in de opgegeven vakken. Pels. verkennen de hoofdassen en de terzijde van de hoofdassen gelegen dominerende terreinpunten.

Areaverkenning zal worden toegepast ter verkrijging van inlichtingen van een bepaald *afgerond* gebied (ook voor bivak).

Is veel tijd beschikbaar, dan geschiedt de verkenning zowel te voet als bereden.

Is weinig tijd beschikbaar dan geschiedt de verkenning door vuur op elk verdacht punt. Het vuur moet worden waargenomen z.n. kunnen worden ondersteund door volgende elementen.

De meest voorkomende opdrachten aan een verkenningspel (Esk.) ingedeeld bij een Inf. Div. zijn opdrachten van beveiligende aard!

Deze kunnen zijn:

1. Optreden als flankdekking (meest voorkomende opdracht).
2. Optreden als dekkingsdetachement (Coveringforce d.w.z. veiligheidsafd. vóór de veiligheidsafd. van de hoofdmacht uit.)

OVERZICHT

van het personeel, de aantallen en soorten voertuigen, de wapenen en de verbindingsmiddelen van een verkenningeskadron.

ESKADRONSTAF EEN VERKENNINGSEPELTON.

PERSONEEL	Stafgroep	Onderhoudsgroep	Administratieve en bevoorradingsgroep	Totaal	Commandogroep	Verkenningsgroep	Tankgroep	Tirailleurgroep	Ondersteuningsploeg	Totaal	Drie verkenningsepeltonen	Totaal verkenningeskadron
	Officieren	3	—	—	3	1	—	—	—	—	1	3
Onderofficieren	2	1	3	6	—	2	2	1	—	5	15	21
Korporaals, huzaren en soldaten	14	12	19	45	1	10	8	9	5	33	99	144
Totaal	19	13	22	54	2	12	10	10	5	39	117	171
VOERTUIGEN												
Tanks M 24	1	—	—	1	—	—	2	—	—	2	6	7
Vrachtauto's 2½ t 6 x 6	—	1	3	4	—	—	—	—	—	—	—	4
Vrachtauto's ¾ t VW 4 x 4	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Auto's ¼ t 4 x 4	4	1	—	5	1	4	—	—	2	—	21	26
Aanh.wagens 1 t	—	2	3	5	—	—	—	—	—	—	—	5
Aanh.wagens 1 t (water)	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Aanh.wagens ¼ t	4	1	—	5	—	—	—	—	2	2	6	11
Halfrupsvoertuig ¾ t	1	1	—	2	—	—	—	1	—	1	3	5
WAPENEN												
Kanonnen 7.5 cm	1	—	—	1	—	—	2	—	—	2	6	7
Mitr.'s 50	2	1	—	3	—	—	2	1	—	3	9	12
Mitr.'s 30	3	1	—	4	—	—	4	1	—	5	15	19
Zware mitr.'s	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3	3
Lichte mitr.'s	—	—	—	—	—	2	—	1	—	3	9	9
Mortieren v. 81 mm	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3	3
Granaatwerpers tp	1	1	1	3	—	—	—	1	—	1	3	6
Geweren	2	3	17	22	—	10	—	8	3	21	63	85
Pistoolmitr.'s	11	10	4	25	1	2	4	1	1	9	27	52
Pistolen	8	—	1	9	1	—	10	—	1	12	36	45
Handgranaten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VERBINDINGSMIDDELEN												
Radiotoestellen AN/VRC 3	1	—	—	1	—	—	2	—	—	2	6	7
Radiotoestellen 508	3	—	—	3	1	—	1	—	—	2	6	9
Radiotoestellen 506	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Radiotoestellen 510	—	1	—	1	—	2	—	1	1	4	12	13
Radiotoestellen 528	—	1	—	1	—	—	1	—	—	1	3	4

3. Als voorhoede, dan wel ingedeeld zijn bij een voorhoede.
4. Als achterhoede, dan wel ingedeeld zijn bij een achterhoede.
5. Het beletten van vijandelijke verkenningen.
6. Beveiliging van aan- en afvoerwegen.
7. Beveiliging van het achterland (guerilla's, vijfde colonne).
8. Optreden tegen vijandelijke parachutisten.

Afhankelijk van de opdracht zal de beveiligende taak kunnen worden uitgevoerd:

1. Verkennend.
2. Aanvallend.
3. Verdedigend.
4. Verdragend.
5. Waarnemend.
6. Door bereden patr. gang, dan wel door combinatie van één der bovengenoemde wijzen.

Andere opdrachten welke aan een V.E. van de Inf. Div. kunnen worden opgedragen zijn:

- a. Verband houden met het Verkennings Regiment van het Legerkorps, hetwelk bij een opmars van de Divisie, aan deze voorafgaat.
- b. Verband houden met een Pantserdivisie, die in voorkomend geval voor de Divisie uit, opmarcheert.
- c. Opvulling van een opening tussen de Divisie en de verkenningseenheid belast met de flankbeveiliging, uitgezonden door het Legerkorps.
- d. In voorkomend geval opvulling van gaten tussen de Regtn. Infanterie.
- e. In de hardnekkige verdediging een sector krijgen toegewezen, onder bevel van een Reg. C.- dan wel een Bat. C.-.
- f. Optreden als dekkingsdetachement vóór de hoofdweerstandstrook van een verdedigende stelling.
- g. Verband houden met nevendivisies.

PRACTISCHE WENKEN VOOR EEN BATALJON INFANTERIE TE VELDE

door E. J. C. VAN HOOTEGEM, *Majoor der Infanterie.*

EEN MOGELIJKE PERSONEELSBEZETTING DER ORGANIEKE VOERTUIGEN

Hoewel in de organisatie is vastgelegd hoeveel voertuigen van een bepaald soort bij het bataljon zijn ingedeeld, en tevens waar deze zijn ondergebracht, is nergens aangegeven hoe de verdeling van het personeel over deze voertuigen zou kunnen zijn.

Bij de in 1951 gehouden grote oefeningen heeft dit in het begin geleid tot een bezetting, die weinig soepel werkte, zowel ten aanzien van de tactiek als ten aanzien van de stafdienst. Het wil mij daarom gewenst voorkomen hieromtrent enige aanwijzingen te geven, doch ik wijs er met nadruk op, dat deze slechts een *mogelijke* bezetting betekenen. Een BC is te allen tijde gerechtigd over de bij zijn bataljon ingedeelde voer-

tuigen te beschikken op een manier, die hem goeddunkt en de omstandigheden kunnen zelfs veranderingen nodig maken. Men zal in de praktijk ook nooit over het organiek aantal voertuigen beschikken, doch hiertegenover staat, dat het organiek ingedeelde personeel nooit aanwezig zal zijn.

Toch verdient het — om onnodig stafwerk op het laatste ogenblik te vermijden — aanbeveling de personeelsbezetting in een vaste bataljonsorder neer te leggen. Kleine veranderingen kunnen dan snel en afdoende binnen compagniesverband worden opgevangen. Slechts indien voor een bepaalde actie belangrijke voertuigen zijn uitgevallen, of indien van een compagnie een onevenredig aantal voertuigen buiten gebruik is geraakt, moet van de ene compagnie naar de andere worden overgeheveld.

Duidelijkheidshalve zij opgemerkt, dat bedoelde vaste order een *uitgangstoestand* weergeeft voor een *tactische verplaatsing*.

In het hieronder volgende wordt tevens melding gemaakt van de radio-sets, aangezien deze de personeelsbezetting ten dele bepalen. Voor het gebruik van de sets moge ik verwijzen naar het artikel van Kapitein W. Kuechler in De Militaire Spectator van September 1951, ten aanzien van welk artikel ik evenwel, in verband met de ervaringen die in de praktijk zijn opgedaan, het volgende moge opmerken.

Afb. 1 geeft aan, dat de SCR 608 (radiotelefoon) en de ANGRC-9 (radiotelegraaf), resp. in beginsel te beschouwen zijn als de tactische en de administratieve verbinding met het regiment, in één $\frac{3}{4}$ -tonner zijn ondergebracht. Om te beginnen zullen wij over dit voertuig — zeker voor dit doel — voorlopig in onze organisatie niet kunnen beschikken, en de gewone $\frac{3}{4}$ -tonner is geen deugdelijke vervanging in verband met de geringe terreinvaardigheid. Er schuilt echter nog een ander addertje in het gras. Bij alle besprekingen van grote oefeningen is er op gehamerd, dat een BC *doorlopend* in *persoonlijke* verbinding moet staan met zijn RC en zelf door de radiotelefoon moet spreken. Dit kan alleen indien dit toestel in zijn eigen jeep is gemonteerd, aangezien hij, qualitate qua, veelvuldig op route zal zijn en niet aan zijn cp kan worden gebonden. In die jeep is echter tevens de zwerferset 300 SCR gemonteerd, aangezien hij toch tevens contact moet onderhouden met zijn staf en onderdelen. Het behoeft geen betoog, dat er voor de ANGRC-9 in dat voertuig geen plaats meer is. Trouwens, deze zou ook niet kunnen worden gemist op de cp zelf, aangezien dit toestel de enige verbinding vormt van bataljonsstaf naar regimentssstaf, ingeval de BC met zijn jeep op verkenning of contrôle is.

Afb. 1 is vermoedelijk uit een Amerikaans voorschrift overgenomen. Opmerkelijk is, dat noch in het Voorlopig Voorschrift A 1526, noch in het door de Inspectie der Verbindingsdienst uitgegeven Ontwerp-Voorschrift A 1885 sprake is van montage van beide toestellen in één voertuig. Slechts op een inmiddels vervallen stencil van de HKS was dit het geval. Bij een Amerikaans bataljon, dat ik in de US zone in Duitsland in actie zag werden de toestellen in twee verschillende voertuigen aangebracht om dezelfde reden, die ik hierboven aanhaalde. Als gevolg hiervan treft men in onderstaande vaste order de BC dan ook aan in een jeep van het VbdPel, mede omdat het overige personeel in deze jeep, mitsgaders het verbindingsmaterieel, van dit pel organiek deel uit-

maakt, en onmogelijk kan worden vervoerd in een jeep van de BatStgr.

De Batgr van de Vzgcie van het regiment infanterie is hiervan een organiek deel. In beginsel kan het regiment dus over deze groep beschikken. Deze kan zelfs worden gebruikt als een deel van de Div-pool ten dienste van personenvervoer in pendeldienst (Bijlage 50 A van de Handleiding Stafdienst, uitgegeven aan de HKS).

Men moet evenwel niet uit het oog verliezen, dat een onttrekking aan het bataljon steeds slechts zeer tijdelijk kan zijn, indien het bataljon over grote afstand moet worden verplaatst. Het zal anders niet in staat zijn goederen en keukenmaterieel te vervoeren, terwijl de watervoorziening kan stagneren. Vooral bij optreden in regimentsgevechtsgroepsverband spreekt dit wel zeer door de grotere noodzaak van beweeglijkheid en de daardoor af te leggen grotere afstanden. Ik merk hierbij op, dat voorschrift A 1526 wel aangeeft, dat de keukens op regimentsniveau *kunnen* worden verenigd, doch dat dit bij optreden in gevechtsgroepsverband om eerder genoemde redenen tevens onwaarschijnlijk zal zijn. Bij 31 Rggr werd steeds opgetreden in bat.verband

De verdeling van de voertuigen van de Batgr van de Vzgcie ligt in handen van de BC. Dezerzijds wordt gesuggereerd aan elke tirailleurcompagnie en aan de ondersteuningscompagnie een 3-tonner als keuken- of goederenwagen toe te voegen en de rest in te delen bij de Staf & Stafcompagnie.

Ten aanzien van het administratief personeel van bataljons en compagnieën is bij de 31 Rggr beslist verkeerd gehandeld. Normaal moet dit personeel op regiments- of divisieniveau worden geconcentreerd en door toedoen van dit niveau worden gevoed en vervoerd. Het heeft geen onmiddellijke taak in het strijdend gedeelte of in de gevechtstrein en is, mede in verband met de bagage (o.a. de administratiekisten) een blok aan het been in voorste lijn. Ook bij de Amerikaanse regimenten in Duitsland vindt een dergelijke concentratie plaats.¹⁾

Zolang de weaponscarrier nog niet is ingevoerd is de indeling van de MTO en zijn personeel een probleem. De daarvoor bestemde gewone ¾-tonner mist de mobiliteit om bij alle defecte voertuigen te kunnen komen. Vooral de MTO wordt daardoor te onbeweeglijk. Plaatsing in de jeep van de CC-St&StCie verdient geen aanbeveling omdat men daardoor tot de ongewenste toestand zou komen, dat CC en plv CC in één voertuig zouden worden vervoerd. Bij 313 BS werd de oplossing gevonden in het ter beschikking stellen van de jeep van de Batgr-Vzgcie aan de MTO, indien deze zich plotseling ergens heen moest begeven.

Buiten beschouwing gelaten is het Geneeskundig Peloton. Dit voorziet in eigen vervoer dan wel wordt lopend verplaatst; terwijl het met een eigen SCR 300 op het bataljonsradionet kan worden aangesloten.

2. Vaste order²⁾

133 BS

GEHEIM

Ex nr 1

S-3

Nr...B

cp. 271000 Aug. '51

¹⁾ N.B. Dit geldt niet voor de soldn/schrijvers van de BatStgr, aangezien deze in dienst staan van de BatSt. (Hoofden Sectiën).

²⁾ Deze vaste order is het resultaat van ervaringen opgedaan tijdens de manoeuvres in 1951, terwijl daarna overleg is gepleegd met de Inspectie der Infanterie.

Vaste order Nr 2
Personeelsbezetting voertuigen ¹⁾

1. Doel
.....

**2. Verdeling personeel en radio-
toestellen over voertuigen.**

A. Staf & Stafcompagnie

a. Compagniestaf

- Jeep Nr 1   sold/chf; Kapt/CC; SMI; sold/ord
- $\frac{3}{4}$ -t Nr 1   sold/chf monteur mov; Lnt/MTO; Sergt 1e kl/
MTOO; Kpl/monteur mov; sold/monteur mov;
sold/wapenherst (vtg doet dienst als Wkpl)
- 3-t Nr 1; aan-   sold/chf; Sergt/bevoorrading; sold 1e klasse/
hangwagen 1-t   klarenblazer; twee soldn/messbedienden; drie
soldn/oppasser
- 3-t (VzgCie);   sold 1e klass/chf (van VzgCie); Sergt/kok;
keukenwagen; aan-   Kpl/kok; drie soldn/kok
hangwagen 1-t
- 3-t (VzgCie);   sold/chf (van VzgCie); eerste aanv St&StCie
waterwagen   en gr infpns, tenzij deze zijn ingedeeld bij
lopend gedeelte
- 3-t (VzgCie);   sold/chf (van VzgCie); Kpl/schoenmaker;
waterwagen   sold/uitrustingherst; gr infpns; tenzij deze
zijn ingedeeld bij lopend gedeelte
- Jeep (VzgCie)   Kpl/chf (van VzgCie); sold 1e klasse/chf (van
VzgCie) (indien nodig kan Lnt/MTO van deze
jeep gebruik maken voor spoedopdrachten)

b. Bataljonsstafgroep

- Jeep Nr 2; aan   sold/chf; Maj/plvBC; Lnt/toeg S-3; SM/toeg
hangwagen $\frac{1}{4}$ -t   S-3
- Jeep Nr 3; aan-   sold/chf; Kapt/S-4; Kapt/Adj/S-1; Sergt 1e
hangwagen $\frac{1}{4}$ -t   klasse/bevoorrading
- Jeep Nr 4; aan-   sold/chf; Maj/S-3; Kapt/S-2; sold/rdtfnt (af-
hangwagen $\frac{1}{4}$ -t   komstig van VbdPel) met SCR 300(31) ²⁾ ³⁾;
- 3-t Nr 2   sold/chf; Sergt 1e klasse/inl; Sergt 1e kl/ope-
ratiën; Sergt 1e klasse/pers; Sergt/operatiën/
gas OO; twee soldn/schrijver

c. Verbindingspeloton

- Jeep Nr 5   sold/chf/ord; LntKol/BC; sold 1e klasse/tgft
rd en lijn met SCR 608 (508) (op regiments-
net); sold/rdtfnt met SCR 300 (31) op batal-
jonsnet)

¹⁾ Aangenomen is, dat — buiten de plaatsen in de cabine — per $\frac{3}{4}$ -t een maximum van 8, en per 3-t een maximum van 15 personen, kan worden vervoerd. Een en ander afhankelijk van de mede te voeren goederen.

²⁾ Achter de radiosets zijn de vervangingssets aangegeven, zoals deze waren ingedeeld bij de grote oefeningen.

³⁾ Voor mogelijk innetten op hulpwapens als artillerie en zware motieren.

- Jeep Nr 6 sold/chf; Lnt/PC; sold/ord; sold/rdtfnt met SCR 300(31) (hoofdpost bataljonsnet); sold/rdmonteur
- Jeep Nr 7; aanhangwagen ¼-t sold/chf; Sergt/lijnwerker veld; twee soldn/lijnwerker veld
- Jeep Nr 8; aanhangwagen ¼-t sold/chf; Kpl/lijnwerker veld; twee soldn/lijnwerker veld
- Jeep Nr 9; aanhangwagen ¼-t sold/chf; Sergt/tgft rd en lijn; Kpl/tgft rd en lijn; sold/tgft rd en lijn met AN/GRC-9 (19) (rdtfg op regimentsnet)
- ¾-t Nr 2; aanhangwagen 1-t sold/chf; drie soldn/lijnwerker veld

De rest van het peloton bevindt zich bij het lopend gedeelte. Twee SCR 300(31) in reserve.

d. Inlichtingengroep.

- Jeep Nr 10 sold/chf/inl; Sergt/plgC; Kpl/inl; sold/inl. SCR 300(31)
- Jeep Nr 11 sold/chf/inl; Sergt/plgC; Kpl/inl; sold/inl. SCR 300 (31)

e. Infanteriepionier en munitiepeloton

- Jeep Nr 12; aanhangwagen ¼-t sold/chf/infpn; Lnt/PC; Sergt 1e klasse/Psergt; sold/infpn (voor bediening zw mitr 50)
  - 3-t Nr 3; aanhangwagen 1-t sold/chf; Sergt/grC/munOO; twee soldn/infpn
- Overig personeel van het peloton kan tijdelijk plaats nemen op de 3-t (waterwagens) dan wel bevindt het zich bij het lopend gedeelte.

B. Tirailleurcompagnie A

a. Compagniestaf¹⁾

- Jeep Nr 13; aanhangwagen ¼-t sold/chf/ord; Kapt/CC; Kpl 1e klasse/Vbd; sold/rdtfnt met SCR 300(31) (op bataljonsnet) en SCR 536(88) (op compagniesnet)
- Jeep Nr 14; aanhangwagen ¼-t sold/chf/oppasser; Lnt/plvCC; SMI; sold/rdtfnt met SCR 300(31) en SCR (88) (hoofdpost compagniesnet); sold/oppasser
- 3-t Nr 4; aanhangwagen 1-t sold/chf; Sergt/bevoorrading; Kpl/wapenhersteller; sold 1e klasse/klaroenblazer; drie soldn/messbedienden; twee soldn/ord; sold/wapenhersteller.
- 3-t (VzgCie); keukenwagen; aanhangwagen 1-t sold/chf (van VzgCie); Sergt/kok; Kpl/kok; sold 1e klasse/kok; vijf soldn/kok

¹⁾ Onderstaande personeelsverdeling van de CieSt-TirCie is slechts van toepassing ingeval het lopend gedeelte met AAT-vervoer wordt verplaatst. Bij spoorwegvervoer of voetmarsen zal een deel van deze staf zich bij het lopend gedeelte bevinden.

20 man aanvulling bevinden zich bij het lopend gedeelte. Indien goederenbelading dit nodig maakt kan ook personeel, hierboven vervoerd op 3-t Nr 4, bij lopend gedeelte worden ingedeeld. Twee SCR 536(88) in reserve, een SCR 536(88) gereserveerd voor wp

b. Ondersteuningspeloton

- Jeep Nr 15 aanhangwagen $\frac{1}{4}$ -t sold/chf; Lnt/PC; sold/ord met SCR 536 (88)
- Jeep Nr 16; aanhangwagen $\frac{1}{4}$ -t sold/chf; Sergt/plvPC; sold/ord

C. Tirailleurcompagnie B.

Bezetting als TirCie A. Jeeps Nrs 17, 18, 19 en 20 en 3-tonner Nr 5. 3-tonner VzgCie (keukenwagen).

D. Tirailleurcompagnie C.

Bezetting als TirCie A. Jeeps Nrs 21, 22, 23 en 24 en 3-tonner 6. 3-tonner VzgCie (keukenwagen).

E. Ondersteuningscompagnie.

a. Compagniesstaf

- Jeep Nr 25 sold/chf; Kapt/CC; sold/rdtfnt met SCR 300 (31) (op bataljonsnet); sold/rdtfnt met SCR 300 (31) (op compagniesnet)
- Jeep Nr 26 sold/chf; Lnt/plvCC; Sergt/verk; Kpl 1e klasse/Vbd; sold/rdtfnt met SCR 300(31) (hoofdpost compagniesnet) ¹⁾
- $\frac{3}{4}$ -t Nr 3 sold/chf; Sergt/MTOO; Kpl/monteurs; Kpl/wapenherst; sold/monteur mov; sold/wapenherst
- 3-t Nr 7; aanhangwagen 1-t sold/chf; SMI; Sergt/bevoorrading; sold 1e klasse/klaroenblazer/centralist; twee soldn/messbediende; twee soldn/oppasser; vier soldn/ord.
- 3-t (VzgCie); keukenwagen; aanhangwagen 1-t sold/chf (van Vzgcie); Sergt/kok; Kpl/kok; vier soldn/kok.

15 man aanvulling bevinden zich bij lopend gedeelte. Indien goederenbelading dit nodig maakt kan ook personeel, hierboven vervoerd op 3-t Nr 7, bij lopend gedeelte worden ingedeeld.

¹⁾ Plaatsing van Sergt/verk in jeep Nr 25 is te overwegen. Dit voertuig wordt dan evenwel overbezet en persoonlijk prefereer ik een goede verbinding in beide richtingen. Jeep Nr 26 volgt jeep Nr 25 toch steeds onmiddellijk in de colonne.

b. Mitrailleurpeloton

- Jeep Nr 27 sold/chf; Lnt/PC; Sergt 1e klasse/PSergt; Kpl 1e klasse/MTOO; sold/rdtfnt met SCR 300 (31)
- Jeep Nr 28; aanhangwagen ¼-t sold/chf; Sergt/grC; Kpl 1e klasse/stC; sold 1e klasse/schutter; sold/helper
- Jeep Nr 29; aanhangwagen ¼-t sold/chf; Kpl 1e klasse/stC; sold 1e klasse/schutter; sold/helper; sold/mundrager
- Jeep Nr 30; aanhangwagen ¼-t sold/chf; Sergt/grC; Kpl 1e klasse/stC; sold 1e klasse/schutter; sold/helper
- Jeep Nr 31; aanhangwagen ¼-t sold/chf; Kpl 1e klasse/stC; sold 1e klasse/schutter; sold/helper; sold/mundrager

Kpl 1e klasse/toeg; twee soldn/ord en veertien soldn/mundrager bevinden zich bij het lopend gedeelte.

c. Peloton 75-mm tiv

- Jeep Nr 32 sold/chf; Lnt/PC; Sergt 1e klasse/PSergt; sold/rdtfnt met SCR 300(31) (op compagniesnet); sold/ord. SCR 536(88) (pelotonshoofdpost)
- ¾-t Nr 4; aanhangwagen 1-t sold/chf; Sergt/grC; twee soldn 1e klasse/schutter; twee soldn/helper; vier soldn/mundrager. SCR 536(88)
- ¾-t Nr 5; aanhangwagen 1-t Bezetting als ¾-t Nr 4

d. Mortierpeloton

- Jeep Nr 33 sold/chf; Lnt/PC; Sergt 1e klasse/PSergt; sold/rdtfnt met SCR 300(31) (op compagniesnet); sold/rdtfnt met SCR 300 (31) (Vbd met wpn en eventueel zware mortieren)
- Jeep Nr 34 aanhangwagen ¼-t sold/chf; Sergt/grC; Kpl 1e klasse/stC; sold 1e klasse/schutter; sold/rdtfnt SCR 300(31)
- Jeep Nr 35; aanhangwagen ¼-t sold/chf; Sergt/vuurregeling; Kpl 1e klasse/stC; sold 1e klasse/schutter; sold/helper
- Jeep Nr 36; aanhangwagen ¼-t sold/chf; Sergt/grC; Kpl 1e klasse/stC; sold 1e klasse/schutter; sold/rdtfnt SCR 300(31)
- Jeep Nr 37; aanhangwagen ¼-t sold/chf; Kpl 1e klasse/stC; sold 1e klasse/schutter; Kpl 1e klasse MTOO; sold/helper

Kpl 1e klasse/toeg; twee soldn/helper; twee soldn/ord en 20 soldn/mundrager bevinden zich bij het lopend gedeelte.

3. ....

Aan:
Verzendlijst B

GEHEIM

C-313 BS
De Majoor
(Handtekening)
(Naam)

MILITAIR GEZAG

door Mr A. POT, Kapitein van de Militair Juridische Dienst.

Deze naam heeft voor velen een minder prettige klank, omdat men hierbij onwillekeurig denkt aan de periode na de bevrijding, toen aan een aantal militaire autoriteiten zeer vergaande bevoegdheden waren toegekend, welke diep ingrepen in de burgerlijke sfeer. Over deze bevoegdheden en de wijze van uitoefening zullen we niet spreken.

We willen enkel iets zeggen over een militair gezag, dat veel beperkter van omvang is dan dat van de jaren na de bevrijding.

In hoever zal er bij een toekomstig optreden van onze krijgsmacht wederom sprake moeten zijn van een militair gezag, d.w.z. van bevoegdheden aan militaire autoriteiten toegekend tot het ingrijpen in de burgerlijke sfeer en welke is de rechtsgrond voor een dergelijke toekenning van bevoegdheden? Om deze vragen te kunnen beantwoorden is enig inzicht in de taken welke aan de krijgsmacht kunnen worden toebedeeld van belang.

In normale vreedstijd is de taak van de krijgsmacht beperkt; deze bestaat i.h.a. in het opleiden en oefenen van militairen voor de verschillende oorlogsfuncties. Voor het opleiden van lichteningen zijn in het algemeen geen bevoegdheden nodig, welke tegenover burgers geldend gemaakt kunnen worden. De troepen verblijven in kazernes, houden oefeningen op aan de Staat toebehorende oefenterreinen, schietbanen e.d. Toch is ook in normale vreedstijd een enkele bevoegdheid wel gewenst, bv. de voorrang van militaire colonnes in het verkeer. Hier is sprake van een bevoegdheid van militairen ten aanzien van burgers, welke in normale vreedstijd nodig is gebleken uit militair oogpunt.

In Zwitserland en België bestaat voor militairen reeds geruime tijd de bevoegdheid om in normale vreedstijd particuliere terreinen te betreden, indien zulks nodig is in verband met het houden van oefeningen. In ons land bestaat die bevoegdheid momenteel niet. In het ontwerp van 1890 van de Wet op de Staat van Oorlog en van Beleg (Oorlogswet) stond een bepaling, welke een dergelijke bevoegdheid in vreedstijd aan de krijgsmacht beoogde te verlenen. Deze bepaling is echter niet in de Wet opgenomen, omdat zulks niet paste in het systeem van deze wet.

In normale vreedstijd zal derhalve in het algemeen door een militaire meerdere geen *bevoegd* bevel gegeven kunnen worden tot een ingrijpen in de burgerlijke sfeer. Wordt echter aan de krijgsmacht een andere taak opgedragen dan het opleiden van troepen voor hun oorlogsfuncties, dan zal het veelal onvermijdelijk zijn dat er bevoegdheden gecreëerd worden om deze nieuwe taak te kunnen volbrengen.

Deze bevoegdheden zullen naar twee kanten moeten kunnen werken; enerzijds moet mogelijk gemaakt worden een ingrijpen in de burgerlijke sfeer waar zulks nodig is en anderzijds moeten militaire meederen terzake van dit ingrijpen bevoegde bevelen kunnen geven aan hun ondergeschikten. Dit ingrijpen kan alleen berusten op de wet. Vindt een gehele of een gedeeltelijke mobilisatie plaats en worden er derhalve troepen opgeroepen, die niet meer bestemd zijn om opgeleid te worden, doch b.v. om onze grenzen af te sluiten, een strategische overvaling tegen te gaan, het land te verdedigen, dan zal het veelal nodig zijn, dat

er voor een doeltreffende vervulling van deze taken zekere bevoegdheden worden gecreëerd. Een mobilisatie zal veel van zijn waarde verliezen, indien b.v. niet over de bevoegdheid kan worden beschikt particuliere terreinen te gebruiken voor het opstellen van luchtdoelartillerie. Als men deze stukken geschut nog uit de magazijnen moet halen op het moment dat de eerste vijandelijke vliegtuigen over ons grondgebied vliegen, zou een onherstelbare slag aan ons potentieel kunnen worden toegebracht. Als men een gedeelte van de gemobiliseerde strijdkrachten bestemt om b.v. onze Oostgrens af te sluiten, zodat hierover geen vluchtelingen en leden van de zgn. vijfde colonne kunnen passeren, dan zal het nodig zijn dat een wettelijke basis bestaat, waardoor deze troepen de bevoegdheid bezitten om op te treden tegen burgers, die zich aan een grensoverschrijding schuldig maken. En als het uit militair oogpunt noodzakelijk wordt geacht springladingen aan te brengen aan bruggen, dan zal men veelal hiermee niet kunnen volstaan, doch zullen veiligheidsmaatregelen nodig zijn (b.v. regeling maximum-snelheid bij passering bruggen, het verlenen van bevoegdheden aan personeel belast met brugbewaking).

Hieruit blijkt, dat de toekenning van bevoegdheden aan het militair gezag zijn grond moet vinden in de noodzaak tot een optreden van de krijgsmacht. Of derhalve instelling van een militair gezag nodig is, zal afhankelijk zijn van de taak, welke aan de krijgsmacht wordt toebedeeld.

Wie oefent nu het militair gezag uit, m.a.w.: van wie moet een ingrijpen in de burgerlijke sfeer uitgaan?

Er wordt wel eens gemeend, dat de militair als zodanig hiertoe bevoegd is en dat elke militaire meerdere de bevoegdheid bezit aan zijn ondergeschikten maar bevelen te geven tot een zodanig ingrijpen. Dit is geenszins het geval! Zodanig ingrijpen kan in het algemeen slechts uitgaan van die militaire autoriteiten, die daartoe bij K.B. zijn aangewezen.

Het spreekt van zelf, dat indien aan militaire autoriteiten bepaalde bevoegdheden zijn toegekend, deze slechts uitgeoefend dienen te worden voor zover zulks nodig is uit militair oogpunt, d.w.z. ter behartiging van de militaire taak.

Die bevoegdheden zijn in onze wetgeving in hoofdzaak geregeld in de Wet op de Staat van Oorlog en van Beleg (Oorlogswet). Deze wet geeft bevoegdheden aan het militair gezag gedurende twee rechtstoelstanden, nl. de Staat van Oorlog en de Staat van Beleg, waarvan de laatste het diepst ingrijpen

Het is dus niet zo, dat bij het intreden van de Staat van Oorlog of de Staat van Beleg het burgerlijk gezag in het algemeen een deel van zijn bevoegdheden kwijt raakt, welke dan overgaan op het militair gezag. Immers de bevoegdheden aan een aantal militaire autoriteiten toegekend, dienen enkel voor de uitoefening van de *militaire taak*. En alleen al om de reden, dat het burgerlijk gezag in normale tijd in het algemeen geen bevoegdheden uitoefent ten behoeve van de militaire taak, kan hier moeilijk sprake zijn van een *overgang* van bevoegdheden van de burgerlijke naar de militaire sector. Er worden slechts een aantal nieuwe bevoegdheden voor deze laatste sector gecreëerd en het burgerlijk gezag blijft in principe zijn bevoegdheden normaal uitoefenen. Wel dient de mogelijkheid te bestaan van ingrijpen in bepaalde bevoegdheden van het burgerlijk gezag, doch alleen indien zulks noodzakelijk is in verband met de militaire taak.

DE GEWELDDADIGE RIVIEROVERGANG VOOR DE TIRAILLEURCOMPAGNIE

door G. C. BIJL DE VROE, *Kapitein der Grenadiers.*

I. Algemeen.

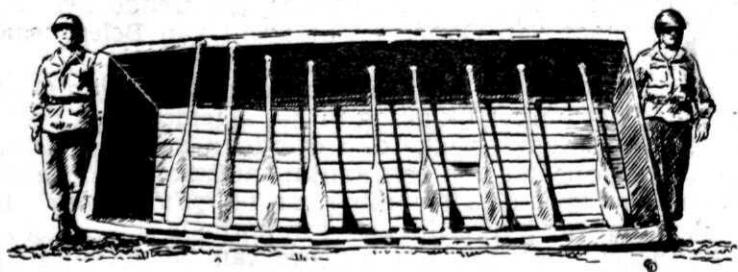
a. De gewelddadige rivierovergang behoeft een zeer grondige voorbereiding. (Het Bat Inf pt 163 a).

b. Een nauwe samenwerking met de pioniers is noodzakelijk. Het plan voor de overgang immers wordt gebouwd op het resultaat van de taktische verkenningen, uit te voeren door de Cn der deelnemende troepen, en de technische verkenningen van de pioniers. Het plan is verder afhankelijk van het door de pioniers beschikbaar te stellen personeel en overgangsmaterieel.

c. De deelnemende troepen dienen te voren de overgang te beoefenen. De noodzaak hiervan wordt niet altijd voldoende ingezien. De verdeling van het personeel in bootgroepen en bootploegen is afhankelijk van het aantal beschikbaar gestelde boten, de taktische omstandigheden, de bij de Cie ingedeelde ondersteunende wapens met hun personeel en de schommelende sterkte van een oorlogsonderdeel. Bovendien is de wijze van instijgen afhankelijk van de oevervorm (waterdiepte). Van een vaste detailuitvoering is dus geen sprake.

2. Overgangsmiddelen.

a. *Twee- en vijfmans luchtdrijfzakken.* De ring van deze drijfzakken is gecompartmenteerd. In elk compartiment bevindt zich een plastic blaas, die met de mond wordt opgeblazen. De voortbeweging geschiedt met pagaaien. De boten zijn zeer geschikt voor verkenningen en patrouilles, maar worden gemakkelijk beschadigd zodat ze met zorg moeten worden behandeld.

Afb. 1 Aanvalsboot M 2.

b. *De aanvalsboot M 2* (zeer geschikt voor een „stille” overgang. Zie afb. 1).

Deze boot is van multiplex en wordt met behulp van 9 pagaaien voortbewogen. De vaste bemanning bestaat uit 3 pioniers. Gewicht 186 kg. Diepgang 0,40—0,50 m. 7 Aanvalsbotten kunnen in elkaar wor-

den vervoerd in een 2½ tonner of op een trailer (bodem naar boven).
Draagvermogen bij 20 cm vrij boord: 1800 kg.

Hieronder volgen enige voorbeelden van beladingsmogelijkheden (buiten de vaste bemanning).

- 12 tirailleurs met bewapening en gevechtsbepakking.
- Een Ostgr (9 man) met een lichte mitr, 10 trommels munitie en een raketwerper met 6 granaten.
- Een mrgr (5 man) met een 60 mm mr, 36 granaten en een lichte mitrplg (4 man) met wapens en munitie.
- Een zw mitrgr (7 man) met een zw mitr en 13 trommels munitie.
- Een 57 mm TLVgr (5 man) met een 57 mm TLV en 24 granaten, een raketwerper plg (4 man) met wapens en 6 granaten.

c. *Stormboot (multiplex)*. Alleen geschikt voor „niet-stille” overgang over breed water.

Voortbeweging: een 50 à 55 pk buitenboordmotor. Vaste bemanning 2 pioniers. Capaciteit 7 tirailleurs met gevechtsbepakking en bewapening. De verdere overgangsmiddelen als pontons, vloten en gevechtsvonders worden hier niet besproken, daar deze pas worden ingezet na de eerste aanvalsgolf.

3. Voorbereiding.

a. *Beladingsoverzicht*.

Zodra de CC weet welke ondersteunende wapens bij zijn Cie worden ingedeeld en over welk overgangsmaterieel hij kan beschikken, maakt hij een beladingsoverzicht voor de Cie. Dit is noodzakelijk om tot een juiste verdeling van de boten te komen. Hieronder volgt een voorbeeld van een Cie, die verliezen heeft geleden en onder de sterkte is.

Gegevens:

Beschikbaar: 18 aanvalsbotten M 2 ¹⁾

Sterkte:

— 1 Pel	1 Off	29 man
— 2 Pel	1 Off	31 man
— 3 Pel	1 Off	38 man
— Ost Pel	1 Off	32 man (grn van 4 man)
— Verder op sterkte		

Toegevoegd: 4 gewondenverzorgers

1 VWO van de Art.

1 radio-telefonist

1 BvL zw mrn

1 radio-telefonist

1 gr zw mitrs (2 stukken)

1 gr 75 mm TLV (1 stuk)

1 gr Pn en Mun Pel

geen aanvullingsmanschappen

Oplossing: (De laatste kolom wordt ingevuld als het overzicht klaar is).

¹⁾ Er moet bovendien een reserve van bijv. 30 % op Batniveau beschikbaar zijn.

Onderdeel	Offn	Sterkte Man- schap- pen	Niet mee	Toegevoegd	Totaal	Boten
1e Pel	1	29	1 ord	4 (57 mm TLV) 1 gew verz.	34	3
2e Pel	1	31	1 ord	4 (57 mm TLV) 1 gew verz.	36	3
3e Pel	1	38	1 ord	4 (57 mm TLV) 1 gew verz.	43	4
Ost Pel	1	32	12 1 ord 2 Chfs	1 gew verz.	22	2
Staf	2	27	20 (*)	4 Pel ordn 1 VVO art 1 rdtnfn 1 BvL zw mrn 1 rdtnfn 1 BvL 8 mm mrn 1 rdtnfn	19	2
gr zw mitrs.		17	2 Chfs		15	} 4
gr 75 mm TLV		10	1 Chf	8 Pn en Mungr	17	

18

*) Tijdens de overtocht is het personeel van de Cie's staf als volgt verdeeld.

Bij het Bat : 1 ord

Bij het Regt : 1 SMA
1 schrijver
1 sgt menagemeester
8 koks (7)
2 messbedienden (3)
Over Div } 1 oppasser (chf ¼ t)
brug of met } 1 ord (chf ¼ t)
lt vlotten } 1 sgt bevoorrading
2 wapenherstellers
1 Chf 2½ t

Totaal 20

Bij de Cie:

WP { 1 CC
1 rdtnfn
1 ord
CP { 1 PCC
1 CSM
1 korp vbn
1 rdtnfn
1 klaroenblazer
1 oppasser

Totaal 9

Zonder het maken van een dergelijk overzicht is de verdeling van de boten een gok. De bootgroepcommandanten zorgen voor een gedetailleerde verdeling van het personeel over de hun toegewezen boten. In dit voorbeeld kan de Cie als volgt oversteken:

1e Aanvalsgolf.

3e Pel (+)
1 gr 57 mm TLV

2e Pel (+)
1 gr 57 mm TLV

1e Pel (+)
1 gr 57 mm TLV

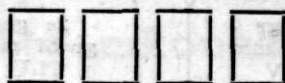
2e Aanvalsgolf.

Ost Pel (—)

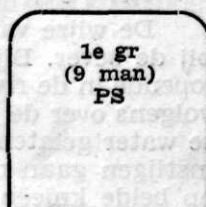
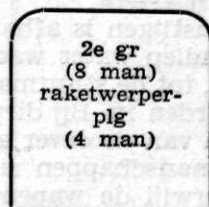
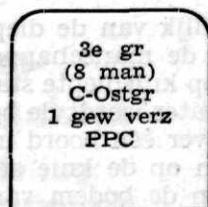
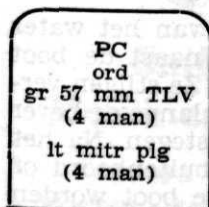

Cogr

Ondersteunende wapens

De verdeling van het personeel van de bootgroep gevormd door het 3e Pel kan er als volgt uitzien.

Opgave:

Maak een beladingsschema voor een cie op organieke sterkte.

Toegevoegd: de zelfde waarnemers als in het gegeven voorbeeld.

Ingedeeld: 1 gr zw mitrs
1 gr 75 mm TLV (1 stuk)
4 gewondenverzorgers

Beschikbaar: 18 aanvalsboten M 2 (afgescheiden van een, op hoger niveau beschikbare, reserve).

Oplossing:

De totale sterkte van de laatste kolom levert 213 man, terwijl in 18 boten $18 \times 12 = 216$ man kunnen worden vervoerd. De Cie kan als volgt oversteken:

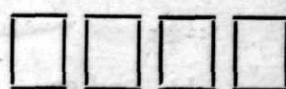
1e Aanvalsgolf.

3e Pel (+)
1 gr 57 mm-TLV

2e Pel (+)
1 gr 57 mm-TLV

1e Pel (+)
1 gr 57 mm-TLV

2e Aanvalsgolf.

Cogr

Ost Pel (—)

Ondersteunende wapens

waarnemers

Een Pel levert dan b.v. de volgende verdeling:

3e gr
gr 57 mm
TLV
(2 mundrgrs)

2e gr
gr 57 mm
TLV
(sch-help-
grc)

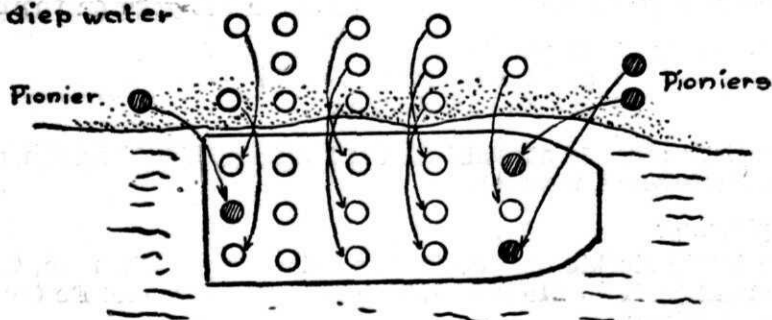
Ostgr
PC
ord

1e gr
PS
gew verz
PPC

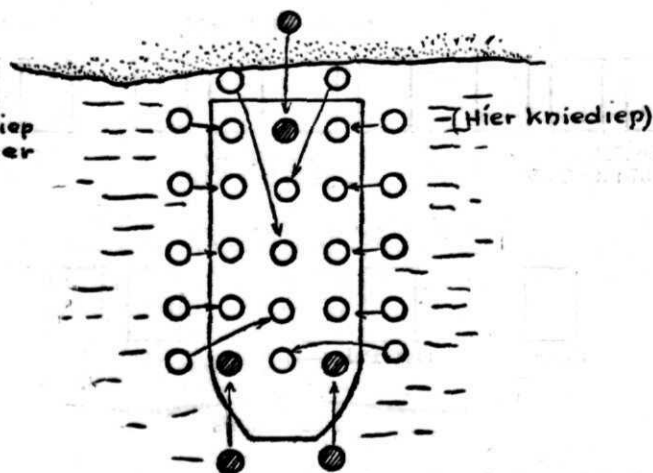
b. *Wijze van instijgen* (schets nr. 2)

De wijze van instijgen is afhankelijk van de diepte van het water bij de oever. Bij ondiep water waden de manschappen, naast de boot lopende in de rivier, tot de stuurman op kniediepte staat. Ze stijgen vervolgens over de boorden in. Bij diep water wordt de boot langs de oever te water gelaten en van de oever af over één boord ingestegen. Na het instijgen gaan de manschappen zitten op de knie aan buitenboord of op beide knieën, terwijl de wapens op de bodem van de boot worden gelegd. Het is duidelijk dat de wijze van instijgen bij de voorafgaande verkenning in overlg met de Pioniers dient te worden vastgesteld voordat tot oefening kan worden overgegaan.

a) diep water

b) Ondiep water

Afb. 2 Voorbeeld van instijgen in de aanvalboot M 2.

c. Oefening.

In de verzamelplaats dient de Cie te worden opgesteld in bootgroepen en bootploegen, waarna het personeel als normaal onderdeel van de gevechtsvoorbereiding moet worden ingelicht. De Cn van de bootploegen zullen nu ieder de plaatsen moeten vaststellen, die hun manschappen tijdens het dragen en tijdens het varen zullen innemen. Hierna kan tot oefening op het droge worden overgegaan. Zijn hiervoor geen boten beschikbaar, dan kan in elk geval het innemen van de juiste plaatsen tijdens het dragen en tijdens het roeien worden beoefend en wel met behulp van op ware grootte op de grond aangegeven boten. Hierdoor wordt ten minste verwarring in de uitgangsstellingen bij het instijgen voorkomen.

Ideaal is, dat de troep, vóór zij in de verzamelplaats aankomt nog de gelegenheid heeft gehad de behandeling van het materieel en de roeitechniek in het water te beoefenen. Voor de overgang van de Rijn geschiedde zulks over de Maas. De boten vormen tijdens het dragen een klankbord, voor het geluid van geweerkolven en stelen van Pioniersschoppen die tegen de boorden stoten. Voor een „stille” overgang dienen die kolven en stelen met jute te worden omwikkeld. Het behoort tot de taak van de Pioniers om zulks te doen bij de stelen van de pagaaïen (dit tijdig te voren controleren). Het verdient aanbeveling om de bladen in te vetten.

4. Uitvoering.

a. Van de verzamelplaats naar de uitgangstelling.

De Cie marcheert gegroepeerd in bootgroepen en bootploegen uit de verzamelplaats naar de uitgangstelling. Even voor of in de uitgangstelling wordt de Cie opgewacht door Pioniers en wel voor iedere boot één. Het verdient aanbeveling te voren op dit punt een regelingsoff van de Cie te plaatsen die zorgt dat iedere aankomende bootploeg vlot met de juiste gids verder kan gaan.

b. In de uitgangstelling.

De boten worden, met de open zijde boven, in de uitgangstelling gereedgelegd, teneinde de kans op beschadiging van de bodem door vij vuur zo klein mogelijk te maken. Iedere bootploeg stelt zich direct bij aankomst aan weerszijden van haar boot op, trekt de in de boot gereed liggende zwemvesten aan, waarna de boot wordt gekeerd zodat de bodem boven komt (gebeurt dit niet dan zou deze bij het dragen over de grond schuren). Twee pioniers stellen zich op vóór de boot en de stuurman, tevens C van de Pioniers, achter de boot. Iedere Pionier draagt drie pagaaïen. De 2 Pioniers vóór de boot dienen als gids.

c. Van de uitgangstelling naar de startlijn.

Het is van groot belang dat alle boten van de eerste golf tegelijk te water worden gelaten, teneinde de grootst mogelijke zekerheid te hebben dat de vij oever ook tegelijk wordt bereikt.

De startlijn wordt dan ook altijd gevormd door de eigen oever.

De Pioniers moeten de weg van de boot naar de startlijn verkennen, en merken, en nauwkeurig schatten in hoeveel tijd die weg kan worden afgelegd. Het tijdstip waarop de uitgangstelling wordt verlaten is hierop gebaseerd en voor de bootgroepen waarschijnlijk verschillend. Op dit tijd-

stip nemen de manschappen de wapens aan de van de boot afgekeerde schouder en op het commando „In de handen———hoog op” van de stuurman wordt de boot opgelicht met behulp van de in de boorden uitgespaarde handgrepen.

Een veel voorkomende fout is dat de boot op de schouders wordt genomen hetgeen om de volgende redenen zeer riskant is.

1. Bij een ongunstige achtergrond vertoont de boot een zeer hoog duidelijk kenbaar silhouet;
2. Het is niet meer mogelijk om voor een vij lichtgranaat snel de boot te laten zakken en in een lage houding te „bevriezen”.
3. Er kan niet meer snel gedekt worden voor toevallig in de buurt vallend vij mr- of artillerievuur.

Deze manier van dragen is alleen toegestaan indien een zeer grote afstand moet worden afgelegd en dan zolang door het terrein en de afstand tot de vij bovengenoemde risico's kunnen worden aanvaard.

Een afstand van 100 m kan, indien er geen hindernissen zijn, zonder onderbreking worden afgelegd door een ploeg dragers van 10 man. De afstand van de uitgangsstelling naar de startlijn moet zo vlot mogelijk en met zo min mogelijk onderbrekingen worden afgelegd. Staat verrassing op de voorgrond dan moet een rustig tempo worden aangenomen en kan de ploeg de boot enige keren even laten zakken.

d. Van de startlijn naar het aanvalsdoel.

Voor de overgang zelf wordt verwezen naar het voorschrift. De TirailleurCie, pt 235, waarbij het volgende nog kan worden opgemerkt.

COMMANDO'S VOOR HET ROEIEN MET AANVALSBOTEN.
(ten behoeve van oefeningen)

Waarvoor	Commando	uitvoering
1 afvaren bij „langslading”.	„Zet af — voor”	de boot wordt door de voorste Pioniers afgezet van de wal.
2 afvaren	„riemen — toe”	iedere man neemt zijn pagaai en houdt deze gereed om te roeien.
3 afvaren	„haalt op — gelijk”	een ieder brengt zijn pagaai te water en volgt het tempo (slag) dat door de voorste man aan stuurboord wordt aangegeven.
4 manoeuvreren	„strijkt — gelijk”	een ieder roeit in tegengestelde richting op het uitvoeringscommando gelijk. De eerste slag wordt lang aangehouden.
5 manoeuvreren	„stuurboord — best” of „bakboord — best”	Aan het genoemde boord wordt zo hard mogelijk gehaald of gestreken.
6 manoeuvreren	„op — riemen”	ophouden met roeien.
7 landen	„geroeid!”	De pagaaien worden geborgen, de zwemvesten uitgedaan.

De commando's 3, 4 en 6 kunnen voorafgegaan worden door de aanwijzing stuurboord of bakboord.

Bij het inschepingspunt wordt de boot omgekeerd en terstond op een der omschreven wijzen ingestegen, waarna de pioniers de pagaaën uitreiken alvorens zelf in te stijgen.

Er wordt altijd recht overgestoken.

Bij sterke stroom moet het inschepingspunt zodanig worden gekozen dat bij recht oversteken toch op het gewenste ontschepingspunt wordt geland.

Andere maatregelen als schuin tegen de stroom in oversteken zijn bij een overgang in groot verband praktisch niet uitvoerbaar.

Tijdens de overtocht hebben de pioniers de leiding terwijl de C van de bootploeg verantwoordelijk is voor de juiste richting. Hij zal dan ook plaats nemen vóór de stuurman achter in de boot, zodat hij die gemakkelijk aanwijzingen kan geven. Vlak voor het bereiken van de vij oever, terwijl de boot uitloopt, worden de zwemvesten uitgedaan. Bij het bereiken van de vij oever wordt terstond ontscheept, verspreid en tot de aanval overgegaan. Alleen wanneer aan de vij oever geen weerstand wordt ontmoet kan eerst tot hergroepering worden overgegaan, maar dan nog uitsluitend indien dit in het aanvalsbevel was opgenomen.

MILITAIR EN MAATSCHAPPIJ (IV)

door H. J. NEUMAN, *Res. Eerste Luitenant van Algemene Dienst*

In een vorig artikel zijn wij genaderd tot de periode van de huurlegers, en wanneer wij thans enkele opmerkingen aan dit onderwerp wijden, dan zijn we genoodzaakt om bovendien een probleem aan te snijden, dat zijn ontstaan wel niet vindt in de huurlegers, maar dat er wel zijn formulering aan dankt: de militaire macht binnen de staat of het gevaar van het caporalisme. Wij merkten reeds op, dat de huurlegers in de handen der vorsten een middel vormden om tot centralisatie van de staatsmacht te komen. Maar tevens mochten wij er op wijzen, dat het ontstaan van de huurlegers elders is te zoeken. Het waren in de eerste plaats de rijke handelssteden, die wel een verdediging van hun rijkdom verlangden, maar daaraan toch liever hun geld dan hun bloed offerden. De kunst van het oorlogvoeren was bovendien te ingewikkeld, dan dat men er slechts een nevenberoep in kon zien. Een bepaalde categorie mensen specialiseerde zich dus op de wapenhandel. Het grote dilemma was evenwel, dat juist die steden behoefte hadden aan een leger, waar handel en industrie een veel grotere beloning waarborgden. Het begrip „huurleger” werd zodoende synoniem met „vreemd krijgsvolk”. De Florentijnse staatsman Machiavelli trok in zijn geschriften hevig van leer tegen de huurlegers, die hij vol tweedracht, eerzuchtig, ongedisciplineerd en trouweloos noemde. „In tijd van vrede wordt ge door hen, in tijd van oorlog door de vijand geplunderd. De reden daarvan is, dat hen geen andere liefde, geen ander motief aan het slagveld bindt dan een weinig soldij, hetgeen onvoldoende is om te maken, dat zij voor u willen sterven”. Als geneesmiddel voor alle kwalen suggereert Machiavelli een leger van eigen staatsburgers en daarmee ontmoeten we opeens

de moderne dienstplicht. Alvorens wij ons echter wagen aan opmerkingen van meer actuele aard, zullen wij de rest van dit artikel besteden aan een korte uitweiding over het caporalisme.

Machiavelli zag in het toekennen van veel macht aan de bevelhebbers der huurlegers een groot gevaar. Zijn het uitstekende krijgers, dan dient men hen te wantrouwen, want zij zullen zich groot maken door hun meester te vernietigen of door zijn bondgenoot afbreuk te doen. Zijn ze onbekwaam, dan worden ze op soortgelijke wijze oorzaak van de val huns meesters. De vorst doet het beste met zijn eigen legers aan te voeren en de republiek moet een van haar eigen burgers met het opperbevel belasten, en hem door wetten en instructies kort houden. Machiavelli's oplossing verschijnt ons hier als een rigoureuze vorm van Clausewitz' geliefd thema: het ondergeschikt maken van het militaire aan het politieke standpunt. Nu gebiedt de waarheid ons op te merken, dat juist in Machiavelli's land en tijd de aanvoerders der huurlegers; de condottieres, een hachelijk bestaan leidden. Voor niemand moesten ze in feite meer op hun hoede zijn dan voor hun broodheren. Vochten ze met succes dan waren ze gevaarlijk en werden ze uit de weg geruimd, zoals Roberto Malatesta terstond na de zege, die hij voor Sixtus IV had behaald (1482); bij de eerste mislukking echter nam men wraak op hen, zoals de burgers van Venetië op Carmagnola. Slechts een innerlijke volmaaktheid kon de condottieres ervan weerhouden om volslagen misdadigers te worden. Velen van hen leren we kennen als mensen, die het volkomen koud laat om in de Pauselijke ban te sterven, de eeuwigheid honend en de mensheid verradend. Maar tegelijkertijd ontwikkelt menig aanvoerder zijn persoonlijkheid en zijn talent tot de grootste virtuositeit. De soldaten erkennen dat en gaan voor hun leider door het vuur. Het kwam voor, dat bij de verschijning van Francesco Sforza (1401—'66) op het slagveld de soldaten van beide partijen de wapens strekten en hem met ontblote hoofden, eerbiedig groetten, omdat ieder hem beschouwde als de gemeenschappelijke vader van alle krijgslieden.

MacIver merkt op, dat in de monarchale oligarchieën koning en leger elkaar gewoonlijk hebben gesteund, hoewel paleisrevoluties, op touw gezet door militaire leiders, niet zeldzaam zijn geweest onder de Oosterse dynastieën. Maar in niet-monarchale oligarchieën en in wankelende republieken is het leger altijd een bron van gevaar geweest voor de regering de jure. In Rome, sinds de dagen van Marius en Sulla, bereidden eerzuchtige militaire proconsuls een reeks staatsgrepen voor, die tenslotte uitliepen op het imperium. Johan de Witt noemde als voorbeelden uit de Nederlandse staatsgeschiedenis o.a. de aanval van de Prins van Anjou op Antwerpen in 1583, en de mislukte aanslag van Prins Willem II in 1650 op Amsterdam. Adam Smith wijst er nog op, hoe Cromwell's leger het Long Parliament buiten de deur zette, maar betoogt dat geen enkel gevaar is te duchten van een leger, dat geleid wordt door figuren, die voortkomen uit de kring der politieke leiders. Acton was minder optimistisch en vond, dat elke macht geneigd is te corrumperen. De balans van dit alles bewaren we tot het laatste artikel van onze reeks.

DE KLEINE OORLOG IN EUROPA

door L. DE HARTOG, *Kapitein der Infanterie.*

In dit artikel wordt de kleine oorlog of guerilla besproken, zoals deze zich onder Europese omstandigheden kan voordoen. De kleine oorlog heeft in Europa nog steeds mogelijkheden en dat deze zelfs grote successen behalen kan is in het verleden overtuigend bewezen. In het bijzonder de partizanen in Rusland, Joego Slavië, Frankrijk en andere landen hebben dit op voortreffelijke wijze getoond. Ook in Nederland hebben de ondergrondse strijders, ofschoon de terreinsgesteldheid en de ruimte van ons land niet in hun voordeel waren, fraaie resultaten behaald.

Als in een toekomstige oorlog tengevolge van het gebruik van geheel destructieve middelen de industrie in een land vernietigd kan worden, zouden de legers van dat land van hun industriële aanvoer worden beroofd. Het voortzetten van de normale strijd zal dan slechts van beperkte duur kunnen zijn en dat land zal als gevolg daarvan betrekkelijk snel door de aanvaller bezet worden. Is met deze bezetting evenwel de wil tot verzet tegen de overweldigende niet gebroken, dan zal uit de resten van het verslagen leger en uit het volk een guerilla-activiteit ontstaan, het middel bij uitstek voor de zwakkere. Blijft deze guerilla zonder hulp van bondgenoten, dan zal zij doodbloeden. Daarna kunnen nog aanslagen van enkele individuen volgen, maar ook daaraan zal een einde komen.

Het beste voorbeeld van zo'n wegwijnende guerilla is de zgn. „weerwolf“-actie in het verslagen Duitsland van 1945. Op steun van buiten kon Duitsland niet rekenen, maar dit was niet de enige reden voor het niet voortzetten van de „weerwolf“-activiteit. Het Duitse volk was oorlogsmoe en wilde daarom van een voortzetting van de uitzichtloze strijd niets weten. De „weerwolven“ onder de felle partijleden moesten zich, betrekkelijk snel, ook bij het onvermijdelijke neerleggen.

De kleine oorlog in het algemeen

De kleine oorlog is de aangewezen strijdwijze van de zwakke tegen een veel sterkere tegenstander. De grenzen tussen nevenhandelingen van grote operaties en de eigenlijke handelingen van de kleine oorlog gaan vaak in elkaar over, in het bijzonder als het gevechten betreft, die zich vóór of op de flanken van het front van het veldleger afspelen. Gevechtshandelingen achter het front kan men daarentegen veelal tot de kleine oorlog rekenen. Dit deel van de kleine oorlog zal meer speciaal in dit artikel worden behandeld, aangezien de andere gevallen direct in verband staan met de acties van de hoofdmacht van het opererende leger en daardoor dikwijls in tijd en ruimte beperkt zijn. De opdrachten aan de strijders van de kleine oorlog zijn velerlei: beveiliging van de eigen troepenmacht; verontrusting van de vijand op zijn flanken en speciaal op zijn achterwaartse verbindingen, het harceleren van een overmachtige vijand in de grensgebieden en tenslotte de zwaarste opgaaf: weerstand in reeds door de vijand bezette gebieden.

Wegens de grote moeilijkheden aan deze opdrachten verbonden, worden zij bij voorkeur aan zéér goede troepen gegeven (in de tweede

wereldoorlog de Britse Commando's en in bepaalde gevallen Parachutisten). Het is daarom vaak alleen uit bittere noodzaak als de kleine oorlog door minder goed aangevoerde en slecht bewapende verbanden wordt gevoerd. Bijzondere omstandigheden kunnen evenwel hiertoe nopen, bv. wanneer een volk in zijn bestaansrecht bedreigd, in zijn nood deze strijd als laatste uitweg tot zijn redding ziet. Kleine, zeer goed opgeleide afdelingen vormen de kernen van de guerilla-eenheden, vrijwilligers uit het volk en militairen, die zich in het door de vijand bezette gebied aan vangenneming hebben kunnen onttrekken. De kleine kern gespecialiseerd neemt dan de leiding en leidt de andere categorieën voor de kleine oorlog op.

De ervaring heeft uitgewezen, dat de kleine oorlog een betere strijdwijze voor een volk is, dan een massale opstand van ongeoefende mensenmenigten. Overhaaste massa-opstanden gaan meestal te gronde en hebben vaak weinig waarde voor de strijd. Zij worden door de vijand gemakkelijk neergeslagen en hebben wegens de grote verliezen alleen negatieve waarde. De geschiedenis kent daarentegen een lange rij van volksoorlogen, die ofschoon zij door matig bewapende en weinig geoefende personen werden gevoerd, met goede resultaten eindigden.

De kleine oorlog heeft zich overigens niet alleen als tactiek van een volksverzet gekenmerkt. Dat in de 19e en 20e eeuw nog guerilla's met succes konden worden gevoerd in Europa, is genoegzaam bewezen (1848 Italië; 1849 Hongarije; 1870—1871 Frankrijk; 1e en 2e Wereldoorlog). Schijnbaar vaststaande overwinningen werden dikwijls door handelingen van de kleine oorlog aan de tegenstander ontnomen. Een beslissende zege werd door deze strijdwijze evenwel zelden behaald, nl. slechts als de vijand zwak was of de toestand van het terrein en een gunstige politieke constellatie der partizanen tehulp kwamen. Gunstige factoren zijn:

- a. de kleine oorlog moet in eigen land worden gevoerd;
- b. de oorlog moet van lange duur zijn;
- c. het volkskarakter moet er geschikt voor zijn: vrijheidszin, strijdlust, soberheid;
- d. er moet een uitgestrekt gebied ter beschikking staan;
- e. de aard van het terrein moet geschikt zijn: onherbergzaam, moeilijk begaanbaar, weinig wegen, dichte begroeiing;
- f. achter de organisatie, die de kleine oorlog voert, moet zich een macht bevinden die in de aanvullingen voorziet door de lucht of over zee;
- g. de kleine oorlog moet te voren zijn voorbereid.

Mensen, die in normale tijden de tucht van het leger niet konden verdragen of de harde werkelijkheid van de oorlog niet wilden zien, bleken in de guerilla tot buitengewone daden in staat. Een leger moet niet slechts voor de grote oorlog, maar ook voor het voeren en bestrijden van de kleine oorlog worden voorbereid.

Het einde van een oorlog bepaalt ten dele de strijdwijze, waarmee de volgende begint. Daarom kan in een eventueel volgende oorlog in bezette gebieden reeds vroeg het optreden van guerillastrijdkrachten worden verwacht, want de kleine oorlog heeft een belangrijke rol vervuld in de tweede Wereldoorlog.

Het voeren van de kleine oorlog.

1. Ook in de kleine oorlog is de aanval de sterkste strijdwijze. Op-

drachten voor de beveiliging en verdediging kunnen dus het beste beweeglijk en aanvallend worden uitgevoerd.

2. Bij een aanval van guerillastrijders weegt aantal en bewapening minder dan de waarde van de personen. List, volledige uitbuiting van alle hulpmiddelen en het benutten van elk terreinvoordeel zijn van bijzondere betekenis. Daar dikwijls slechts een beperkt aantal personen in aanmerking komen, moet het doel van elke actie beperkt zijn.

3. Acties in de kleine oorlogvoering behoeven steun in de vorm van (geheime) hulp van de bevolking en er moet mogelijkheid zijn om snel uit te wijken naar of aanleuning te zoeken aan, eigen sterke verbanden. Ook voor verpleging en munitieaanvoer, verzorging van gewonden en berichtenwisseling is die steun noodzakelijk.

4. Verrassing van de tegenstander is van de grootste betekenis, waartoe gebruik moet worden gemaakt van slecht zicht (nacht of mist) en zware terreinsomstandigheden. Stoutmoedig aanvallen onder dergelijke omstandigheden en op een beperkt doel biedt de beste kansen.

5. Een eenhoofdig commando is onmisbaar, ook om guerillastrijdkrachten te kunnen combineren met operaties van de hoofdmacht. De Russische partizanen in de 2e Wereldoorlog achter het Duitse front, stonden onder rechtstreeks bevel van het Kremlin, zelfs met passering van het legercommando.

Het doel van de guerilla-activiteit in het achterland is gericht op het harceleren op de verbindingswegen, verbreken en storen van het vijandelijk communicatiesysteem en het ondermijnen van de vijandelijke organisatie in het bezette gebied door:

- a. overvallen op geïsoleerde of kwetsbare steunpunten en onderkomens, convooien, transporten, marcherende troepen en alleen rijdende voertuigen,
- b. het doen springen van kunstwerken en het opbreken van spoorbanen,
- c. het vernielen van verbindingsposten en verbindingsmiddelen,
- d. het vernielen van fabrieken en machines voor de oorlogvoering van belang,
- e. het saboteren van de bestuursvoering in door de vijand bezet gebied.

Aanslagen worden uitgevoerd door overvallen of hinderlagen. Bij overvallen verschijnen de partizanen verrassend en concentreren hun aanval op het beoogde object om daarna even snel te verdwijnen („Hit and run”). Hinderlagen worden gelegd op verbindingslijnen (spoorbanen en aan- en afvoerwegen). Door het plaatsen van mijnen wordt aan de transporten e.d. een oponthoud opgelegd, terwijl de guerilla-eenheden uit daarvoor geschikte en moeilijk bereikbare opstellingen vuur afgeven. Een geregeld gevecht moet te allen tijde worden vermeden. De mogelijkheid tot het afbreken van het gevecht en uitwijken moeten dus steeds een integrerend deel van het plan vormen. Op het gebied van camouflage dienen de guerilla-strijders zeer gespecialiseerd te zijn.

In de 2e Wereldoorlog hebben zich in Rusland en op de Balkan gevallen voorgedaan, dat partizanen tot aan hun mond in het water stonden en hun hoofd in waterplanten verscholen om waarnemingen te doen. In verband met hun strijdwijze en hun aantal kan het voor bepaalde gevallen gewenst zijn, dat zij die aan de kleine oorlog deelnemen niet in uniform, doch in burger gekleed gaan. Dit maakt een

bestrijding dubbel moeilijk, daar dan de partizanen, indien zij in het nauw gedreven worden, zich in de burgerbevolking kunnen oplossen. Vaak zal het voorkomen, dat zij een normaal burgerberoep uitoefenen, om zodra de kans zich voordoet, weer als partisaan op te treden.

De Britten hebben in het trainingsprogramma van de Home Guard de guerillatactiek opgenomen. In de U.S.A. gaan thans stemmen op om dit ook te doen voor de National Guard. De bedoeling hiervan is, dat deze Guards, bij noodzaak om een guerilla in eigen land te ontketenen, de leiding nemen in het begin van deze ondergrondse strijd.

Russische partizanen.

Als vermeld kregen de Russische guerilla-eenheden met passering van het commando van het Rode Leger hun directieven rechtstreeks van het Kremlin, waar de plannen van het leger en die van de partizanen werden gecoördineerd. Binnen het kader van deze centrale leiding genoten de eenheden een zekere mate van tactische vrijheid in bepaalde rayons.

Het commando was in handen van de „Centrale Staf van de Partisanen Strijd”, waarvan chef was Luitenant-Generaal Ponomarenko. Deze staf stond op hetzelfde niveau als het Oppercommando van het Rode Leger. Onder deze Centrale Staf stonden de regionale staven, die samenwerkten met de hogere staven van het Rode Leger. Deze regionale guerillastaven leidden de strategische operaties van de partizanen en waren tevens verantwoordelijk voor de coördinatie van de guerilla-acties met de operaties van het Rode Leger. Daaronder stonden de Operatieve Groepen. Zij bevonden zich aan de vijandelijke kant van de frontlijn en regelden de tactische inzet in het toegewezen rayon. Verbindingen naar de hogere commando's werden onderhouden met radio's, koeriers per vliegtuig en te voet, die zich een weg baanden door de vijandelijke linies. In elke partisanengroep van enige betekenis bevond zich een politiek leider, de zgn. „Politruk”, die de politieke en militaire discipline handhaafde, de uitvoering van de gegeven opdrachten controleerde en tevens de partizanen zelf schaduwde.

De partizanen werden vaak 's nachts over de vijandelijke linies ingevlogen. Zij waren ontvluchte Russische krijgsgevangenen of militairen, die zich aan gevangenneming door de Duitsers hadden kunnen onttrekken, gedeserteerde Russen uit eenheden, die aanvankelijk met de Duitsers hadden meegevochten of burgers uit het gebied waar werd opgetreden. Soms waren die burgers vrijwilligers, doch vaak werden zij gedwongen om aan de guerilla deel te nemen, waaronder vele vrouwen. De plattelandsbevolking werkte met de guerilla mee als verkenners, koerier of als agent vooral in de grote open Russische vlakten. Het transport geschiedde door inwoners, draagdieren, soms trucks. Ook gevangenen werden als drager gebruikt en nadat zij niet meer nodig waren, gedood.

De Russische partizanen verplaatsten zich 's nachts en vielen nog bij duisternis aan, om bij de vijand een zo groot mogelijke verwarring te stichten en zodra het licht werd van de wanorde gebruik te maken om te zien op welke plaats de aanval het best kon worden doorgezet. Ofschoon op deze wijze de terugtocht niet door de duisternis kon worden gedekt, hebben de Russen deze veelvuldig met goed gevolg toegepast.

De Russen maakten bij hun partisanenstrijd zeer frequent gebruik

van terreur, vooral onder diegenen, die met de Duitsers collaboreerden. Moord was in deze de gewoonste zaak van de wereld, evenals marteling. De normale propagandastunt van de partisanen om deze collaborateurs te vangen was de mededeling: „Voor de laatste maal zullen we je een kans geven om te boeten voor de misdaden gepleegd tegen je eigen land. Dood je Duitse commandanten en komt naar de partisanen over met een wapen in je hand”.

De terreur keerde zich vooral tegen de Duitsers door de lichamelijke en geestelijke pijniging alvorens zij gedood werden — waarvan de resultaten demonstratief voor de Duitsers werden achtergelaten.

Bestrijding van de kleine oorlog.

Het bestrijden van de kleine oorlog dient evenals de kleine oorlog zelve bewegelijk en aanvallend te geschieden. Het defensief ageren tegen guerilla-activiteit is zinloos en tot mislukking gedoemd. Gemotoriseerde en-gemechaniseerde eenheden zullen dan ook evenals het luchtwapen een belangrijke rol spelen in de anti-guerilla-operaties.

De leiding moet beschikken over een uitgebreid en goed werkend inlichtingsapparaat de zgn. „counterintelligence”.¹⁾ Hiermede valt en staat de gehele bestrijding.

Afhankelijk van de verkregen inlichtingen kunnen de volgende methodes worden toegepast:

- a. Insluiting der guerilla-eenheden en het daarna opruimen van het ingesloten gebied. Deze meest effectieve bestrijding vereist een groot aantal troepen, maar leidt tot een zeker resultaat.
- b. Verrassende overvallen als voor a geen troepen beschikbaar zijn.
- c. Inzetten van kleine mobiele en goed bewapende troepen, die gelocaliseerde guerilla-eenheden rusteloos achtervolgen en hun communicatiemiddelen vernietigen.

Is een gebied eenmaal van guerillatroepen gezuiverd, dan is een voortdurend actief optreden noodzakelijk. Statische object-beveiliging moet tot de meest kwetsbare punten beperkt blijven.

Aan het luchtwapen kunnen bij de bestrijding van guerilla's de volgende taken worden toegewezen:

1. Luchtverkenning: localiseren van steunpunten en verblijfplaatsen, o.a. door het maken van luchtfoto's.
2. Bestrijding van vliegtuigen, die de partisanen van voorraden voorzien.
3. Ondersteuning van eigen ingezette grondtroepen met bommen of vuur van boordwapens.
4. Verzorging van de eigen grondtroepen, bij moeilijkheden met aanen afvoer.
5. Afwerpen van propagandamateriaal.
6. Bewegelijk maken van hogere commandanten of het verplaatsen van koeriers.
7. Het inzetten van parachutisten en of luchtlandingstroepen of het neerlaten van agenten.

¹⁾ De counter intelligence houdt zich bezig met het bestrijden van vijandelijke inlichtingsorganen en spionnen. Voorts het bestuderen van organisaties en/of persoonlijkheden, die subversief optreden, het aanhouden en bijhouden van gegevens terzake en het samenstellen van analyses in geregelde rapportage.

Bij de luchtverkenning moet men voor ogen houden, dat:

- a. De partizanen in het opvallend overvliegen van hun gebied door verkenningsvliegtuigen de eerste voortekenen zien van een aanstaande tegen hen gerichte actie en dan of zullen verdwijnen of zullen zijn voorbereid op het komende gevecht. Slechts door geruime tijd tevoren geregeld vluchten boven het beoogde gebied uitvoeren, kan hieraan enigermate tegemoet worden gekomen.
- b. Luchtverkenningen in beboste gebieden geven slechts beperkte resultaten.
- c. Bemanningen van verkenningsvliegtuigen dienen volledig op de hoogte te zijn van alle bijzonderheden. Commandanten van de grondtroepen moeten in staat zijn luchtfoto's te lezen.

De vliegers moeten goed ingelicht zijn omtrent plannen en voorgenomen opmarswegen van de eigen troepen, want meer dan eens zullen de eigen eenheden moeilijk te localiseren zijn. Verkenningstekens moeten afgesproken worden en zeer goede radioverbinding tussen grondtroepen en vliegtuigen is noodzakelijk.

Het is van groot belang, dat de commandant van een tegen partizanen ingezette operatie de situatie van de lucht uit persoonlijk waarneemt. De toestand is veelal gecompliceerd en uit berichten van de ingezette troepen kan niet altijd een duidelijk beeld worden verkregen.

Parachutisten of luchtlandingstroepen kunnen worden ingezet als een insluiting op de grond moeilijk is te completeren.

Besluit.

In de U.S.A. is men er toe overgegaan bij grote manoeuvres door de „Agressor” (is tegenpartij van de „eigen” te oefenen troepen) een kleine oorlog te doen voeren in de rug van de „eigen partij”. In Amerikaanse militaire bladen werd hierop reeds aangedrongen („Our manoeuvres should henceforth include some guerilla opposition not only to alert our soldiers to the problem, but to acquaint them with partisan methods which by circumstances they might be forced to adopt” — Major R. B. Rigg in „Armored Cavalry Journal” — November/December 1949).

Misschien zou zulks ook voor oefeningen in Nederland waarde kunnen hebben, want als gevolg van het Atlantisch Pact zouden ook onze troepen in een oorlog in Europa te maken kunnen krijgen met de kleine oorlog. Vele Nederlandse militairen hebben in dat opzicht waardevolle ervaringen opgedaan in Indonesië, maar de omstandigheden in Europa kunnen zeer afwijkend zijn.

Bronnen.

Guerilla warfare, by Levy.

Werewolves. Infantry Journal, June 1945.

The Macquis Republic of Vercors, by L. M. Case. Infantry Journal, April 1947.

Guerilla warfare, by Captain E. M. Rhoads. Armored Cavalry Journal, Nov./Dec. 1947.

Russia's Hidden Army, by Brooks Mc. Clure. Infantry Journal, July and Aug. 1949.

The Guerilla: a factor in war. by Major R. B. Rigg. Armored Cavalry Journal, Nov./Dec. 1949.

Kleinkrieg, von Arthur Ehrhardt.

Bandenbekämpfung. Ausgabe: Oberkommando der Wehrmacht, 1944

TRADITIE

door D. BARON MACKAY, Reserve Majoor der Cavalerie.

In 1947 heeft Hare Majesteit de Koningin besloten, de traditie van de vredes-eenheden van het leger van vóór 1940 te doen voortbestaan in het huidige leger¹⁾. Als gevolg daarvan is in sommige gevallen het vaandel of de standaard van het voormalige korps plechtig aan het nieuwe onderdeel overgedragen. Vooral onder de troep zullen er verscheidenen zijn, voor wie deze overdracht van „traditie” een vaag begrip was en bleef. Het is daarom noodzakelijk, dat de betekenis van „traditie” aan de troep bij de opleiding wordt duidelijk gemaakt, ook omdat het hooghouden van de korpstradities een voortreffelijk middel is voor het bevorderen van een goede korpsgeest.

Het woord „traditie” — afgeleid van het Latijnse woord „trado”: ik draag over — heeft tweeerlei betekenis. Het duidt een begrip aan, dat moeilijk te definiëren is, maar dat ten nauwste verband houdt met „historisch besef” en met eerbied voor ons geestelijk erfgoed. In de tweede plaats duidt het een vorm (handeling of embleem) aan, waarin dit begrip tot uitdrukking wordt gebracht; wij spreken dan van „een traditie”. Duidelijkheidshalve zal hier het begrip worden onderscheiden van de uitdrukkingsvorm door het met een hoofdletter te schrijven.

Traditie en gewoonte liggen niet ver van elkander. Beide worden tot uiting gebracht, door het verrichten van bepaalde handelingen of door het voeren van bepaalde emblemen of onderscheidingstekenen. Men heeft de grenslijn niet altijd scherp in het oog weten te houden en het gevolg daarvan is, dat menigmaal voor „een traditie” wordt gehouden, wat in wezen slechts „een gewoonte” mag heten. Er zijn evenwel „eerbiedwaardige gewoonten”, die men als tradities is gaan beschouwen; het zijn oneigenlijke tradities, want zij berusten uitsluitend op behoefte aan continuïteit, maar niet op de voor een traditie onmisbare grondslagen.

Voor het ontstaan van een werkelijke traditie moet aan twee vereisten worden voldaan.

In de eerste plaats moet er een bijzonder feit ten grondslag liggen; het doet er niet toe of dit feit belangrijk is of onbelangrijk, van ernstige of van gemakkelijke aard, als het maar op het tijdstip, waarop het plaats vond, opviel als iets bijzonders.

In de tweede plaats moet dit feit zodanige indruk op een bepaalde kring hebben gemaakt, dat deze aanleiding heeft gevonden om de herinnering hieraan levend te houden door een bepaalde handeling *in te stellen* of een bepaald onderscheidingsteken *in te voeren*. Het feit is daarmee „levende historie” geworden.

Een gewoonte (gebruik, conventie) daarentegen ontstaat nooit door iets nieuws in te stellen of in te voeren, maar door het bestaande eenvoudig te *continuëren*. Het breken met een gewoonte is dus niets anders dan het verbreken van een min of meer toevallige continuïteit. Maar het breken van een traditie is van veel ernstiger aard, omdat het neerkomt op het nalaten van een handeling, die destijds met opzet was

¹⁾ K.B. van 1 Februari 1947, no. 70; LO 1947 nr. 91.

ingesteld om de herinnering aan een bepaald feit in ere te houden; het toont een tekort, zo niet aan eerbied dan toch stellig aan piëteit.

Dit verschil tussen traditie en gewoonte moet goed in het oog worden gehouden, wanneer het gaat om het al of niet handhaven van een bepaalde gewoonte. Voorstanders van die gewoonte blijken dan veelal de neiging te hebben, er het etiket „traditie” aan te hechten om zodoende de onaantastbaarheid ervan vast te stellen; geheel ten onrechte evenwel, indien de zo even genoemde vereisten ontbreken.

Maar het begrip Traditie houdt veel meer in dan de handelingen en de kentekenen, die er de uiterlijke verschijningsvormen van zijn. Traditie, als levende historie, houdt in, dat de geestelijke instelling, waaruit het voorgeslacht zijn taak heeft opgevat en waaruit bepaalde handelingen en kentekenen zijn voorgekomen, levend worden gehouden en aldus, overgedragen van geslacht op geslacht, tot blijvend, men zou haast kunnen zeggen mystiek richtsnoer strekt voor de hedendaagse dragers van deze traditie.

Hier springt duidelijk het nauwe verband in het oog tussen Traditie en historisch besef. Met dit laatste wordt geenszins bedoeld: geschiedkundige kennis, maar uitsluitend het inzicht, dat er in elke samenleving een onmiskenbaar verband ligt tussen het denken en handelen van de opeenvolgende geslachten, en dat dus in zeer vele gevallen de tegenwoordige omstandigheden en mogelijkheden te danken zijn aan het initiatief en de inspanning van het voorgeslacht.

Met dit inzicht is het voor een ieder duidelijk, dat het zin heeft om bijzondere daden uit het verleden in ere te houden, deze als blijvend richtsnoer te stellen en de herinnering eraan door bepaalde handelingen of emblemen levend te houden. Met andere woorden: dat Traditie zin heeft.

Traditie speelt niet uitsluitend of voornamelijk in een militaire samenleving een rol. In alle maatschappelijke lagen kan men Traditie, of een of meer tradities, aantreffen: ten Hove, maar eveneens bij de boeren; in het kerkelijk leven evengoed als in de studentenmaatschappij; bij huwelijken en begrafenisplechtigheden en in nog tal van andere gevallen. En overal, waar Traditie bestaat en waar dus het besef van verbondenheid met het verleden aanwezig is en in daden tot uitdrukking komt, wordt de samenleving gekenmerkt door een zekere mate van „stijl”, een kenmerk dat ongetwijfeld bij geen enkel onderdeel van het leger mag ontbreken.

Het hangt in hoge mate af van de persoon van de commandant, of er in een troep stijl zit, d.w.z. of ieder het vereiste zelfrespect en de nodige zelfbeheersing bezit om eigener beweging zijn gedragingen op een hoog peil te houden. Dit betreft zowel houding en gedrag als voortvarendheid en doorzettingsvermogen. Bij elk onderdeel, waar stijl in zit, worden de militairen door een welbegrepen trots weerhouden van gedragingen, die het aanzien van hun onderdeel zouden kunnen schaden en, in positieve zin, gedreven tot een gedragslijn, die allerwege respect afdwingt.

Wanneer een korps in zijn vaandel de woorden „Quatre Bras 1815” of „Ockenburg 1940” mag voeren en aan elke lichter op pakkende wijze wordt verteld, hoe het korps (of het stamonderdeel) zich in die strijd heeft onderscheiden, dan *moet* hiervan een stimulerende werking uit-

gaan; dan kan het haast niet anders, of ieder, die bij dat korps dient, beseft dat ook op hem in de ure van gevaar de plicht zal komen te rusten om de goede naam van zijn korps hoog te houden. Maar dan moet met dat laatste worden begonnen in de jaren, waarin het gevaar nog niet aanwezig is, d.w.z.: er moet zodanig worden gediend, dat ieder, ook de buitenstaander, terstond bemerkt dat er in dit korps „stijl” zit.

En voert een korps geen opschrift in zijn vaandel, of bezit het in het geheel geen vaandel, dan staan aan de commandant en zijn ondercommandanten toch nog genoeg andere middelen ter beschikking om een voldoende mate van stijl in hun korps te brengen of te handhaven.

Zonder stijl wordt het handhaven van de beste traditie een mislukking. Commandanten, wie het aan gevoel voor stijl ontbreekt, mogen dan al een paar malen per jaar enkele bijzondere handelingen, die op een traditie berusten, in acht nemen of door hun ondergeschikten laten verrichten, de traditie in de hogere zin — in feite de enige werkelijke zin — handhaven zij niet, uitsluitend tengevolge van gebrek aan stijl.

Traditie is dus nauw verbonden met stijl. Stijl echter is ondenkbaar zonder discipline; geen kadaverdiscipline, maar de gezonde, voornamelijk op zelfucht gegronde vrijwillige discipline, die het meest hechte fundament vormt voor een krachtige teamgeest. Is de teamgeest inderdaad, zoals hij behoort te zijn, dan wil dat zeggen, dat een ieder zich inspant om de prestaties van zijn team op hoog peil te houden en om geen handelingen te verrichten, die aan het aanzien van zijn team afbreuk zouden kunnen doen.

Zo is het ook in een korps. De eer van een korps is geheel in handen van hen, die vandaag tot dat korps behoren. Die eer, die reputatie is door vorige geslachten gevestigd en opgebouwd en overgedragen aan de huidige generatie. Deze heeft de plicht om te zijner tijd ongeschonden over te dragen, wat zij zelf heeft ontvangen. Zij eert hiermee evenzeer zichzelf als het voorgeslacht. En aldus handelende — hier sluit zich de gedachtencirkel — handhaaft zij de traditie van het korps.

Traditie — Stijl — Discipline. Deze drie, in feite een onverbrekelijk geheel, vormen de grondslag voor de grootst mogelijke voldoening en de beste prestaties bij het vervullen van de dagelijkse plicht.

De traditie van een korps komt evenwel niet alleen tot uiting in de wijze, waarop men zijn dagelijkse taak opvat — al blijft dit ook de meest belangrijke vorm — maar eveneens in bepaalde onderscheidings-tekenen, namen en handelingen.

Onze uniformen bevatten een aantal korps-onderscheidingstekenen, die op traditie berusten. Hiertoe behoren o.a.:

a. de springende granaat van de Grenadiers; deze herinnert aan de granaatwerpers, die in de 17de eeuw bij elke compagnie waren ingedeeld en waaruit later afzonderlijke compagnieën Grenadiers zijn voortgekomen.

b. de groene uniform en de hoorn van de jagers; deze herinnert aan de tijd, toen men in het groen geklede boswachters of jagers, gebruikte als verkenners in bedekte of moeilijk begaanbare terreinen; tot hun uitrusting behoorde steeds de jagershoorn.

c. de ceremoniële tenue van het Garderegiment „Prinses Irene”; de rode jas herinnert aan het ontstaan van de Brigade „Prinses Irene” op Brits grondgebied; de drie verschillende knopen op de mouwomslagen

(een infanterie-, een artillerie- en een genie-knoop) symboliseren de tot verschillende wapens behorende troepen, die tezamen de Brigade vormden; de vijfpuntige ster op de helm herinnert aan de soortgelijke ster, die op alle geallieerde voertuigen, die in 1944 aan de invasie deelnamen, was aangebracht.

d. de Sint Joris" van de cavalerie herinnert aan de oude tijden, toen Sint Joris algemeen werd vereerd als de beschermheilige van de ruiters.

e. de gekruiste kanonnen van de artillerie; de afleiding van dit wapen-onderscheidingsteken behoeft geen nadere verklaring.

f. de helm van de genie herinnert aan het hoofddekseel, dat voorheen door de mineurs en sappeurs werd gedragen.

Al deze distinctieven houden dus verband met de herkomst of het ontstaan van de korpsen en vormen daardoor een herinnering aan en een band met het verleden.

Het kan ook voorkomen, dat een korps-onderscheidingsteken wordt verleend ter herinnering aan een bepaald wapenfeit. In het Nederlandse leger bestaat een dergelijk distinctief nog niet; het invasie-koord, dat aanvankelijk door zeer velen van de Brigade „Prinses Irene" werd gedragen, is een persoonlijk onderscheidingsteken, dat dus na verloop van enkele decennia niet meer zal worden gedragen, tenzij men alsnog mocht besluiten, om het bij wijze van herinnering aan de strijd in 1944 en 1945 aan een van de korpsen als korps-onderscheidingsteken toe te kennen. Uit een oogpunt van traditie zou dit zeer zeker aanvaardbaar en verantwoord zijn. In het buitenland komen dergelijke korpsonderscheidingstekenen echter wel voor.

In sommige gevallen komt Traditie tot uiting in een naam of in een benaming. Hier volgen enkele voorbeelden:

a. Garderegiment Grenadiers herinnert aan de reeds genoemde granaatwerpers.

b. Garderegiment Jagers herinnert aan de reeds genoemde jagers.

c. Garderegiment „Prinses Irene" herinnert aan de jaren, toen het Koninklijk Huis was uitgeweken en in Engeland een Nederlands korps werd gevormd, dat de naam van de, toen jongste, Oranje-telg mocht voeren en dat als Brigade „Prinses Irene" aan de invasie in 1944 heeft deelgenomen.

d. Regiment Stoottroepen herinnert aan het Commando Stoottroepen, dat in het najaar van 1944 na de bevrijding van Noord-Brabant en Limburg uit het Binnenlands Verzet is voortgekomen.

e. Regiment Huzaren van Boreel herinnert aan het „Noord Nederlandsche Regiment Huzaren van Boreel", dat op 25 November 1813 door Jhr. W. F. Boreel is opgericht en waaruit later het 4de Regiment Huzaren is voortgekomen, welks tradities in 1947 zijn overgedragen op het tegenwoordige Regiment Huzaren van Boreel.

f. Ritmeester, wachtmeester, beide benamingen worden in ere gehouden bij de Cavalerie, „wachtmeester" ook bij de Artillerie, ter herinnering aan de tijden toen deze wapens nog bereden waren.

De meeste handelingen, die tot de tradities mogen worden gerekend, vinden plaats binnen de beperkte kring van het officierskorps. Vele van deze tradities zijn echter in feite gebruiken, maar dikwijls van zulk een respectabele ouderdom, dat zij zonder bezwaar tot de oneigenlijke tradities kunnen worden gerekend.

Daarnaast bestaan er enkele handelingen, die op traditie berusten en die niet tot de kring van officieren beperkt blijven, zoals:

a. de viering van de verjaardag van het korps, gewoonlijk met een mars door de garnizoensplaats, gevolgd door festiviteiten en een korpsmaaltijd.

b. de Taptoe op de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin; In de 17de eeuw werd des avonds om half tien door een tamboer het sein gegeven, dat de soldaten de herbergen moesten verlaten en zich naar hun kwartieren moesten begeven. Het trom-signaal beduidde aan de herbergier: „Doe de tap toe”. Dit signaal is allengs uitgebreid met een of meer blaasinstrumenten en ten slotte, bij feestelijke gelegenheden, tot een militaire muziekuitvoering uitgegroeid. Maar de naam is gebleven, ook al wordt er geen tap meer toegedraaid.

De vraag kan worden gesteld, of het handhaven van een traditie op den duur niet tot een conventioneel formalisme zou kunnen leiden. Inderdaad kan dat, en wel:

1e. indien het de dragers van een traditie ontbreekt aan historisch besef, aan piëteit en aan stijl;

2e. indien een traditie wordt voortgezet uit een gedachteloze sleur, ofschoon men, tengevolge van een veranderde levensbeschouwing of van een veranderde kijk op het verleden, voor de grondslag ervan niet langer de vereiste waardering *kan* gevoelen.

In het eerste geval zou het evenwel onjuist zijn, met deze traditie te breken, omdat de grondslag ervan, bij juiste beschouwing, nog steeds dezelfde waardering verdient als voorheen en de traditie zelf dus nog steeds evenzeer verantwoord is als tevoren. De fout ligt bij de huidige dragers, die verkeerd zijn ingesteld tegenover het algemene begrip Traditie.

In het tweede geval daarentegen zou het onjuist zijn de traditie langer te handhaven, omdat dit onverenigbaar zou zijn met de gewijzigde waardering van de gebeurtenis, die eraan ten grondslag ligt. Dit is b.v. het geval geweest in Italië, waar de eertijds traditioneel geworden herdenking van de mars naar Romé in 1922, na de val van het fascisme niet meer is gecontinueerd. Zolang het echter niet onomstotelijk vaststaat, dat een traditie niet langer behoort te worden gehandhaafd, is het ongetwijfeld beter er voorlopig nog niet mee te breken, omdat bij een traditie, evenals bij een gebruik, de continuïteit zoveel mogelijk moet worden bewaard.

VRIENDELIJKHEID DIE DODELIJK IS

De commandant, wiens overdreven bezorgdheid voor het comfort van zijn soldaten reden is, dat hij te kort schiet in het bijbrengen van kennis en gevoel voor krijgstucht, is niet de man die *werkelijk* voor hen zorgt. Hoe goed zijn bedoelingen ook zijn, toekomstige gevechten zullen leren, dat deze vriendelijkheid dodelijk is.

Officers' Call, Volume 3, Number 9.

PATROUILLES

door E. C. DE POORTER, *Kapitein der Infanterie.*

Hoewel dit artikel het onderwerp niet volledig behandelt kan het op de volgende manieren toepassing vinden:

1. Als leidraad voor P.Cn., om het onderdeel van de Veld-dienst „Patrouilles” met de recruten te behandelen.
2. Bij zandbakoefeningen, waarbij een terrein kan worden ontworpen waarin alle gevallen naar voren kunnen worden gebracht.
3. Bij de kaderopleidingen voor de opleiding als patr. C.

A. Algemeen

1. **Definities:** Een patrouille is een kleine eenheid die door een onderdeel wordt uitgezonden om inlichtingen in te winnen, te vechten of een beveiligingsopdracht uit te voeren.

2. **Soorten Patrouilles:** Men onderscheidt 3 soorten patrouilles.
a. Verkenningspatrouilles.

Deze worden uitgezonden om inlichtingen in te winnen die betrekking hebben op eigen of vijandelijke opstellingen en installaties, wegen, rivierovergangen, hindernissen, terrein enz. Verder kunnen zij opdracht hebben om het contact met de vijand te bewaren.

Verkenningspatrouilles gaan zeer voorzichtig te werk (zien, zonder zelf gezien te worden) terwijl zij het gevecht met de vijand alleen aangaan om hun opdracht uit te voeren of ter eigen beveiliging. Zij zijn licht bewapend, voeren slechts de allernoodzakelijkste uitrusting mede en zijn meestal klein.

b. Gevechtspatrouilles.

Deze zijn meestal sterk en zeer zwaar bewapend. Zij worden uitgezonden om opdrachten uit te voeren waarbij contact met de vijand wordt verwacht. Tot deze opdrachten behoren o.m. het maken van gevangenen, het vernietigen of buit maken van vijandelijk materieel, de vijand beletten om verkenningen op de eigen stelling uit te voeren, of geïnfiltreerde vijandelijke groepen te vernietigen.

c. Beveiligingspatrouilles.

Afhankelijk van hun taak, weerstandsbiedende of waarschuwende c.q. verkennende, dragen zij het karakter van gevechts- of verkenningspatrouille. Tot de opdrachten die aan een beveiligingspatrouille kunnen worden gegeven behoren o.m. het optreden als spitspatrouille, spits of flankbeveiligingspatrouille. Verder het beschermen van een open flank. In de verdediging worden beveiligingspatrouilles uitgezonden ter beveiliging van de stelling tot op enkele kilometers in het voorterrein; voor verband tussen de steunpunten of voorposten detachementen; voor bescherming van mijnenvelden enz. Ook het aanvallen en vernietigen van luchtlandingstroepen, het opzoeken van scherpshutters, de bescherming van aanvoerwegen moeten tot de taak van beveiligingspatrouille worden gerekend.

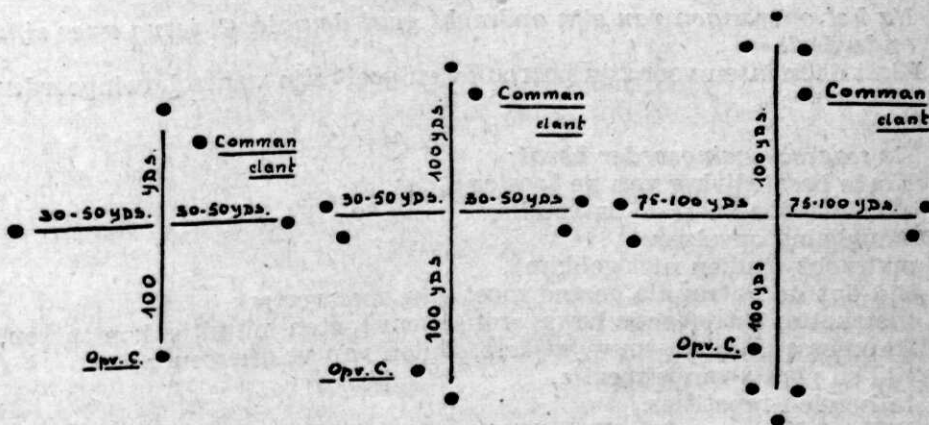
3. **Samenstelling en grootte van een Patrouille.** De grootte van een Patrouille is afhankelijk van de opdracht, het terrein en zichtbaarheid, de afstand tot eigen troepen, de duur van de

patrouillegang, het aantal ordonnansen dat zal moeten worden teruggezonden en het aantal gevangenen dat moet worden meegevoerd.

Dat de samenstelling van een patrouille afhankelijk is van de opdracht is zonder meer duidelijk, immers een patrouille die uitgezonden wordt om een brug te vernielen kan een heel andere samenstelling hebben dan b.v. een patrouille die uitgezonden wordt ter bescherming van een aanvoerweg.

4. **Formatie.** De opdracht, terrein, zichtbaarheid, veiligheid, vijandelijke actie, controle, snelheid en grootte van de patrouille zijn van invloed op de formatie die zij zal aannemen. Bij slecht zicht (zoals mist, duisternis of dichte bossen) en bij optreden langs wegen zal de patrouille meestal een colonne formatie aannemen. Bij goed zicht zal de patrouille meestal in ruit formatie voorwaarts gaan (afb. 1, 2 en 3). Welke de formatie ook zijn zal, altijd moet zij zo worden gekozen dat zo min mogelijk leden van de patrouille tegelijkertijd onder vijandelijk vuur komen.

Afb. 1 Patr. van 5 man ruitformatie.

Afb. 2 Patr. van 8 man ruitformatie.

Afb. 3 Patr. van 12 man ruitformatie.

B. Gang van zaken.

1. *De Patrouille-Commandant wordt ontboden bij de C. die de patrouille uitzendt.*¹⁾

Hij ontvangt de volgende gegevens:

- Opdracht,
- De te volgen weg (in grote trekken),
- Plaats van de vijand,
- Plaats en optreden eigen troepen,
- Plaats waar zich eigen wachten en posten bevinden waarmee de patrouille te maken kan krijgen,
- Terrein,

¹⁾ De C. van een patrouille ontvangt zijn opdracht van de C. die hem uitzendt. Bij een bataljon zal de opdracht verstrekt worden door de S2 c.q. S3 naar gelang het betreft een verkennings- of gevechtspatrouille. (Overigens zullen alle Commandanten van gevechtspatrouilles na de opdracht van de S3 of eigen C. ontvangen te hebben aan de S2 vragen of deze belang stelt in bijzondere verkenningsinlichtingen.)

- g. Opdrachten en routes van andere patrouilles,
- h. Tijdstip van vertrek,
- i. Tijdstip van terugkeer,
- j. Plaats waar ordonnansen heen moeten worden gezonden,
- k. Plaats van de C. bij wie de patr. C. rapport moet uitbrengen,
- l. Het woord en tegenwoord.

2. *De C. die de patrouille uitzendt beslist over:*

- a. Sterkte van de patrouille (en of er specialisten mee moeten),
- b. Bewapening en uitrusting,
- c. Speciale instructies,
- d. Of de patrouille door vuur kan worden gesteund,
- e. Coördinatie met andere patrouilles,
- f. Coördinatie met andere functionarissen.

(De patr. C. kan over deze punten advies geven voor zover dit gevraagd wordt of nodig is).

3. *Na het ontvangen van zijn opdracht gaat de patr. C. terug naar zijn onderdeel.*

Kiest de mensen voor zijn patrouille en geeft zijn waarschuwingsorder uit.

4. *De waarschuwingsorder bevat:*

- a. Korte beschrijving van de toestand,
- b. samenstelling van de patrouille,
- c. aanwijzing opvolger,
- d. opdracht (indien niet geheim),
- e. tijd dat de Patrouille gereed moet zijn voor vertrek,
- f. instructies betreffende bewapening, tenue, eten, munitie, kompassen, kapmessen, bijlen, touw, kijkers, vullen van veldflessen,
- g. tijd en plaats van inspectie,
- h. te houden repetities,
- i. tijd en plaats van bevelsuitgifte.

5. *De Patrouille gaat zich gereedmaken*

door de waarschuwingsorder uit te voeren voor zover dit reeds mogelijk is.

6. *De patr. C. gaat zijn patr. voorbereiden:*

- a. Verkenning: Bestudeer de kaart-luchtfoto en het terrein en ga na op welke wijze het de actie kan beïnvloeden; zoek waarnemingspunten; plaatsen met goede schootsvelden; hindernissen en de route heen en terug met beste dekking tegen vuur en waarneming;
- b. Neem kompasstand op van vertrekpunt,
- c. Kies een voorlopig verzamelpunt.

7. *De Opvolger patr. C.:*

- a. Gaat met de Patr. C. mee op verkenning,
- b. bereidt het plan voor (schetsen maken, enz.),
- c. houdt toezicht op de Patr. bij het gereedmaken.

Hierdoor komt de Opv.C. op de hoogte van elk punt van de opdracht en kan indien nodig de Patr. C. vervangen.

8. De patr.C. houdt inspectie en let op:

Rammelende uitrustingsstukken (laat allen op en neer springen), brieven, documenten, munitie, uitrusting-tenu (is de veldfles gevuld).

9. De Patr.C. geeft zijn bevel uit aan de gehele patrouille, hij maakt gebruik van kaart of schets, laat zo mogelijk het voorterrein aan de patrouille zien.

10. Het patrouillebevel bevat:

a. Vijand;

plaats, sterkte, doen en laten,

Eigen troepen: plaats, te verwachten ondersteuning, opdrachten en routes van andere patrouilles.

b. Opdracht:

wat gaat de patrouille doen.

c. Plan:

— Tijd van vertrek en terugkeer,

— De te volgen weg,

— Wie opvolger is,

— Formatie (ruitformatie, colonne), waar ieder loopt,

— Speciale opdrachten voor bepaalde leden van de patr.,

— Wat te doen bij stoten op vijand,

— Eerste verzamelpunt

— Wat te doen op de verzamelpunten,

— Wat te doen op het doel,

— Waar en bij wie rapport uitbrengen.

d. Administratie:

— Wapens en munitie,

— Speciale uitrusting (wie wát zal dragen),

— Tenu,

— Voedsel en water,

— Wat te doen met gewonden,

— Wat te doen met gevangenen.

e. Verbindingen:

— De te gebruiken tekens binnen patrouilleverband,

— Verbinding met andere eenheden (radio, codes, enz.),

— Woord en tegenwoord,

— Plaats van de commandant.

11. De patrouille gaat op weg. Eerst melden bij eigen wacht op post (deze weet misschien nog gegevens). Daarna het terrein in naar het eerste verzamelpunt. (Indien de opdracht geheim was wordt hier de opdracht bekend gemaakt).

12. De patrouille gaat verder. Nieuw verzamelpunt aanwijzen. Dit moet liggen in de nabijheid van een goed herkenbaar terreinpunt.

13. De patrouille moet een weg oversteken. De eigen zijde links en rechts van het oversteekpunt afzoeken; daarna een man (bij grotere patrouilles 2 man), onder dekking der anderen naar de overzijde. Daar aangekomen, verkennen, alvorens het teken „veilig” te geven. Daarna volgen resp. patr.C. en rest van de patrouille. Allen steken in de looppas over.

14. *De patrouille verandert van richting.* Nieuwe kompasstand opnemen.
15. *De patrouille doorzoekt de bosrand.* Een man aan de bosrand. Een tweede doorzoekt de rond. Zij houden gezichtsverband, de eerste ook met de patrouille.
16. *De patrouille trekt een bos door.* Gezichtsverband houden door zo nodig de afstanden kleiner te maken. Landwegen vermijden.
17. *De patrouille komt aan het einde van het bos.* Verkenner geeft teken „Halt” en neemt waar. Patr.C. naar voren; zoekt beste route om patr. te vervolgen.
18. *De patrouille steekt een heuvel over.* Een man blijft aan eigen zijde en houdt verband met patr. en de verkenner die de andere zijde van de heuvel afzoekt.
19. *De patrouille nadert een dorp.* Indien geen opdracht is ontvangen het dorp te betreden, wordt dit omtrokken.
20. *De patrouille trekt het dorp door.* Afstanden vergroten, aan weerszijden van de straat. Letten op ramen aan de overzijde. Bij dwarsstraten: Verkenner(s) „Halthouden”. Verkenner(s) vlug oversteken en daarna volgt de patrouille.
21. *De patrouille steekt open terrein over.* Verkenner(s) in de looppas naar de overzijde en rest van de patrouille dekt hem (hen). Verkenner doorzoekt en neemt waar in het voor hem gelegen terrein. Geeft het teken „Vrij van Vijand”. Patr.Cdt. gaat in de looppas naar de verkenner. „Neemt waar”. Geeft teken „Voorwaarts” aan de rest van de patrouille. Deze steekt het open terrein in de looppas over. Laatste man van de patr. wacht met oversteken tot patr. aan de overkant is.
22. *De patr. neemt een overkomend vliegtuig waar.* De patr. dekt. Gaat verder op bevel van Patr.Cdt.
23. *De patr. ziet vijand op een plaats waar deze niet verwacht wordt. De patr. wordt niet door de vijand waargenomen.* Waarnemen wat de vijand doet. Het waarnemen van vijand op een plaats waar deze niet verwacht wordt is aanleiding voor de patr.C. om een bericht terug te zenden.
24. *De patr.C. zendt een ordonnans terug met een schriftelijk bericht.* a. Sterkte; b. Bewapening, wapens; c. Plaats; d. Gedragingen; e. Richting; f. Tijd; g. Verdere voornemens van de Patr.C. h. Ondertekening.
25. *De patr. komt bij een vernielde brug, die volgens zijn gegevens nog intact moest zijn.* Maakt een aantekening voor zijn rapport.
26. *De patrouille trekt de rivier over.* Halthouden. Overzijde verkennen. Aan eigen zijde links en rechts van oversteekpunt verkennen. Op de flanken van de patrouille een post neerzetten. Een man naar de overkant onder dekking van de rest van de patr. De overzijde verkennen en teken „veilig” geven. Daarna man voor man naar de overzijde waar direct een vuropstelling gekozen wordt. Als laatste gaan posten en Opv.patr.C. Daarna voorwaarts. De Patr.Cdt. maakt aantekeningen over: a. diepte, breedte, stroomrichting en snelheid b. oevers; c. bruggen (grootte en soort); d. bodemgesteldheid van de bedding.
27. *De patr. verkent een belangrijk terreinpunt.* Vanaf enige afstand verkennen. Patr.Cdt. bestudeert terrein en zoekt beste naderingsweg. Een man verkent het object, de rest dekt hem vanuit een vuropstelling.
28. *De patr. heeft juist een onoverzichtelijk terreingedeelte doorschreden.* Patr.Cdt. houdt appèl. Pas nadat iedereen zijn teken heeft beantwoord gaat de patr. verder.

29. *De patrouille houdt een rust.* Zo kort mogelijk. Bescherming tegen vuur en waarneming. Aanwijzen van personen die in verschillende richtingen waarnemen. Beveiliging naar alle zijden. Appèl houden. De rest van de patrouille mag rusten.

30. *De patr. nadert het doel en de patr.C. gaat verkennen.* a. Tracht het doel van de vijandelijke zijde te benaderen (de vijand verwacht u hier niet); b. Zoek een gedekte plaats met goede waarneming; c. Laat de patr. een opstelling innemen, zodat zij het doel met vuur kunnen bestrijken; d. Draag de Opv.C. op de patr. te vervolgen als u binnen een bepaalde tijd niet terug bent; e. Neem één man mee en verken terwijl de rest van de patr. de beweging met vuur kan dekken (zo nodig over de verkenning aantekening maken); f. Vertel na de verkenning de rest van de patr. wat u waargenomen hebt; g. Vervolg de patrouille.

31. *De patr. gaat terug.* Formatie. Andere weg. Even voorzichtig als op heenweg. Een verzamelpunt aanwijzen en hoelang men er zal blijven.

32. *De patr. wordt onverwachts op korte afstand beschoten.* C. geeft opdracht het vuur te openen. Patr. valt de vijand aan en slaat er zich doorheen. Ieder begeeft zich naar het laatst opgegeven verzamelpunt.

33. *De patr. op het verzamelpunt.* a. Zorgen voor dekking tegen vuur en waarneming; b. De oudste der patr. leden neemt het commando en organiseert een verdediging naar alle zijden; c. Na aankomst van de patr.C. wordt deze ingelicht; d. De patr. vervolgt haar weg. (Indien de patr. niet compleet is, de afgesproken tijdslimiet laten verstrijken).

34. *De duisternis is ingetreden.* De patr.C. laat een meer gesloten formatie innemen.

35. *De patr.C. houdt appèl vóór dat de patr. bij de eigen linie aankomt.* Een van tevoren afgesproken geluid dat niet te ver hoorbaar is. Moet door iedereen beantwoord worden.

36. *Vanaf de eigen linies wordt een lichtkogel afgeschoten.* Indien tijd: dekken. Geen tijd: Bevriezen.

37. *De patr. komt terug bij de eigen linie.* Patr. houdt halt. Patr.C. gaat voorzichtig voorwaarts en nadert de post of wacht en geeft het woord. Na accord meldt hij zich en geeft de sterkte van de patr. op.

38. *De patr. passeert de wacht.* Patr.C. identificeert iedereen van zijn patr. Daarna meldt hij dat allen gepasseerd zijn.

39. *De patrouille is terug.* De Patr.C. begeeft zich onmiddellijk naar de plaats waar hij rapport moet uitbrengen.

40. *De Patr.C. brengt mondeling rapport uit over:* a. Samenstelling en grootte patr.; b. Opdracht; c. Tijd vertrek en genomen wegen; d. Terrein; e. Waarnemingen; f. Wat van de vijand werd waargenomen, waar, hoeveel, enz.; g. Verdere bevindingen (o.a. contact met vijand); h. vij. verliezen; i. Eigen verliezen; j. Terugweg en tijd van terugkeer.

41. *De patr. kan inrukken.* Rusten.

42. *De Patr.C. maakt een schriftelijk rapport.* Als mondeling rapport, verduidelijkt door schets of oleaat.

Bronnen:

1. Essentials of Military Training 1949, blz. 572 t/m 594.
2. Tactics and Technique of Infantry, Januari 1950, Vol I blz. 315 t/m 319.
3. F M 21-75. Combat training of the individual Soldier and Patrolling, blz. 191 t/m 241.

OPLEIDINGSPROBLEMEN

door J. DE VRIES, S.M.I. der Infanterie.

Met voldoening mag worden geconstateerd dat het vraagstuk der opleiding midden in de belangstelling staat. Het is dus van waarde dit zo belangrijke vraagstuk van alle kanten te belichten. Laten wij daartoe terug gaan naar de toestand van vóór 1940.

In de jaren 1920 en kort daarna bestond er eigenlijk geen scherp omlijnd systeem. Wel was in grote lijnen voorgeschreven welke oefenstof moest worden behandeld en welke eisen aan de verschillende groepen van dienstplichtigen aan het eind der opleiding moesten worden gesteld, maar van een bepaald systeem van opleiding kon niet worden gesproken. Het beroepskader was in het bezit van de „Grondslag opleiding” waarin was vastgesteld welke resultaten moesten worden bereikt. Daarnaast moest men zijn voorschriften raadplegen en daaruit een oefenprogramma samenstellen. Het gevolg was dat bij de resp. onderdelen de oefenprogramma's dan ook zeer verschillend van inhoud waren.

Aan het eind der eerste oefening (4 maanden) werd bij ieder Regiment door de Regimentscommandant een Commissie benoemd bestaande uit een aantal officieren. Deze commissie was belast met het onderzoek naar de geoefendheid van de opgeleide dienstplichtigen en bracht omtrent haar bevindingen verslag uit aan de Regimentscommandant. Laatstgenoemde rapporteerde in een „oefenverslag” aan de Inspecteur der Infanterie.

In de latere jaren kwam de figuur van de toenmalige Kapitein Veldmeijer naar voren. Het is de grote verdienste geweest van deze onvermoeide officier een systeem te hebben ontworpen voor het wapen der Infanterie. In alle garnizoenen werden Officieren en onderofficieren tijdens lezingen over dit systeem ingelicht. Op- of aanmerkingen die tot verbetering konden leiden werden gaarne aanvaard. Na praktische toepassing bij een zg. proefcompagnie bleken de resultaten uitmuntend, de proefcompagnie was in geoefendheid de andere verre de baas.

Het beproefde systeem werd vastgelegd in de beroemde „Wenken” voor opleiding van dienstplichtig Kader en manschappen der Infanterie, die aan ieder kaderlid werden uitgereikt.

Aangepast aan het systeem konden de voorschriften toegepast worden. Voor eigen initiatief was een ruime plaats overgelaten. De wenken gaven een schat van oefenstof vooral voor jonge instructeurs maar ook door de oudere instructeur werd het systeem dankbaar aangenomen. Er was wel eens gemopper bij enkelen die meenden dat de wenken waren samengesteld voor stommelingen. Dit gemopper verstomde echter op den duur wel, toen na praktische toepassing de tastbare resultaten bleken.

Op een belangrijke kwestie wil ik nog wijzen al valt deze eigenlijk buiten dit onderwerp. In de tijd voor 1940 en ook na de bevrijding zijn zeer vele prima instructeurs veelal tegen hun zin uit de instructie gevlucht, vanwege de slechte bevorderingsmogelijkheden. Zij zochten een positie als schrijver, magazijnbeheerder e.d., omdat zij hier na een aantal dienstjaren op bevordering konden rekenen. Dit tot grote schade van de opleiding bij de troep. In het belang van het leger dient hiervoor een oplossing te worden gevonden.

Opleiding van kader en dienstplichtigen na de bevrijding.

De legerleiding zag zich voor een zware taak geplaatst want niet alleen moest geheel opnieuw worden begonnen, maar bovendien moest in zeer korte tijd de opleiding van kader en dienstplichtigen, die naar Indonesië zouden worden uitgezonden, plaats vinden.

Ik behoef op een en ander hier niet terug te komen, het verloop van de geschiedenis is de meesten onzer bekend. De vraag dient echter gesteld: „Hoe staat het nu met het systeem in 1951?”

Ik moet dan direct beginnen dat ik niet van alles op de hoogte ben en dat ik slechts datgene kan weergeven wat mij wel bekend is. Er wordt in deze tijd veel gesproken over de „Tilanus-training”. Wat deze training inhoud is mij niet geheel bekend. Ook vele andere kaderleden leven in dit opzicht in het onzekere. Maar wel staat naar mijn bescheiden mening vast dat deze training nog geen systeem is.

Naast deze Tilanus-training worden aan de verschillende Kaderscholen cursussen gegeven in „de methode van instructie”. Persoonlijk heb ik deze cursus ook gevolgd en ik heb grote waardering voor hetgeen daar wordt gedoceerd. Later heb ik getracht bij de troep deze methode toe te passen maar dit gelukte mij slechts in zeer bescheiden mate. Het allergrootste struikelblok is dat nog slechts weinigen op de hoogte zijn met deze methode en dat men bij de onderdelen ten enenmale niet beschikt over de hulpmiddelen, welke voor een goede toepassing nodig zijn. Natuurlijk kunnen de troepencommandanten op eigen initiatief deze hulpmiddelen zelf maken. Dit is mogelijk indien er voldoende geld beschikbaar is. Helaas is dat niet altijd het geval.

Er is dus een Tilanus-training en er is een methode van instructie, verder is er nog de handleiding instructie, waarin belangrijke aanwijzingen worden gegeven voor de opleiding. Waarschijnlijk zullen er nog wel meer aanwijzingen zijn voor de opleiding. Alles bijeen genomen is het toch nog geen systeem. De practijk van de tegenwoordige opleiding en de resultaten zijn nog lang niet bevredigend.

In het voorlopig Reglement op de Inwendige Dienst der Koninklijke Landmacht, nr. 1584, Deel b, bijzondere bepalingen, staat in Art. 5 de taak voorgeschreven van de sergeant-majoor-instructeur, bij de Compagnie. In dit artikel staat o.a. dat hij toezicht houdt op de dienstverrichtingen en de gedragingen van de onderofficieren, hij geeft hun leiding en staat hen met raad en daad bij, hij komt voor hen op wanneer zij moeilijkheden hebben, en is alzo de verbindingsschakel tussen de CC. en het kader van de Compagnie. Tevens waakt hij voor de goede geest bij de manschappen en houdt de CC. op de hoogte van wat er bij de troep omgaat.

Uit het vorenstaande blijkt wel de grote verantwoordelijkheid van de C.S.M., die zeer veel invloed kan uitoefenen op de opleiding van de troep. Door grote kennis van reglementen en voorschriften kan hij overal waar zulks noodzakelijk blijkt ingrijpen. De nodige tact is daarbij natuurlijk geboden.

In artikel 3 staan de verplichtingen van de CC. Punt 3 van dat artikel zegt: Hij is verantwoordelijk voor de verdere opleiding en de militaire vorming van de luitenant, de onderofficieren en de soldaten 1e kl. en ziet toe dat deze gelijke zorg in acht nemen ten aanzien van de onder hen gestelde militairen.

In het bijzonder zou ik hier willen onderstrepen „verdere opleiding en de militaire vorming”. Dit alles heeft te maken met de opleiding van het kader en manschappen. Veel kan ook worden bereikt door een wekelijkse bespreking van de CC. met het aan hem ondergeschikte kader. Bij deze bespreking komen juist de moeilijkheden van de instructie naar voren en uiteindelijk brengt de CC. door een beslissing te nemen eenheid in de opleiding. Het is dan ook van belang op het weekprogramma te vermelden in een afzonderlijke rubriek door wie de lessen gegeven moeten worden, door de Groepscommandant, Pelotonscommandant, enz.

Er kunnen worden onderscheiden Hoofdvakken en bijvakken, het is altijd regel geweest dat de Pelotonscommandanten les gaven in de Hoofdvakken, de Groepscommandanten in de bijvakken.

Ik zou nog wel veel meer woorden aan dit onderwerp kunnen besteden maar het is een ieder duidelijk waarom het gaat, ik wil dan ook eindigen met de volgende conclusies:

- 1e Het is noodzakelijk een overzichtelijk opleidingssysteem te ontwerpen, zoals bijv. voor 1940 het systeem Veldmeijer was.
- 2e Het ontworpen opleidingssysteem ware samen te vatten in een boekje, en dit boekje te verstrekken aan alle kaderleden.
- 3e Het is noodzakelijk om voor het dienstplichtig kader een handboek samen te stellen, zoals dat voor 1940 bestond. Dit handboek heeft het grote voordeel, dat op overzichtelijke wijze alle verplichtingen zijn verzameld, betrekking hebbende op de functies die een dienstplichtig kaderlid moet kunnen verrichten, en waarin ook alle modellen en voorbeelden zijn opgenomen van appelsrapporten, keukenbriefjes, rapporten, verzoeken enz.
- 4e Het centraal aanmaken van instructiehulpmiddelen verdient voorkeur.
- 5e Juiste keuze van instructeurs.

Ik weet zeker dat ik zeer veel critiek zal krijgen op het vorenstaande, maar gaarne zou ik willen opmerken, dat het uiteindelijk gaat om de opbouw van het Nederlandse leger, en dat ieder bouwsteentje dat wordt bijgedragen tot dit doel welkom is.

NASCHRIFT VAN DE REDACTIE.

Met voldoening ontvingen wij thans ook van Onderofficierszijde een bijdrage voor dit blad. Voldoening, niet alleen, omdat daaruit blijkt, dat De Militaire Spectator ook van de zijde der onderofficieren belangstelling ondervindt, maar vooral ook, omdat op de mening van hen, die het meest dicht bij de practijk staan, grote prijs wordt gesteld.

Ofschoon wij geenszins op alle punten de mening van schrijver delen, hebben wij niet gearzeld voor dit artikel de nodige ruimte beschikbaar te stellen, zulks mede in de hoop, dat de verwachting, die schrijver in de laatste zinsnede uitspreekt, in vervulling moge gaan en vele anderen aanleiding zal geven ook hun mening kenbaar te maken.

Ter vermijding van misverstand dient echter één punt nader te worden belicht.

Schrijver spreekt over de „Tilanustraining” en voert daarmee een tot nu toe onbekend begrip in. Doordat gedurende de elementaire opleiding de lichamelijke prestaties van de jonge recruit in korte tijd worden opgevoerd, is de kans op overtraining niet denkbeeldig. Daarom

wordt op dat punt een nauw onderling contact onderhouden tussen de Troepencommandant, de Regimentsarts en de Officier lichamelijke opvoeding, die gezamenlijk op de aan de individuele recruit gestelde eisen en door hem bereikte prestaties toezien.

Uiteraard worden hierdoor tevens inzichten en gegevens verkregen, die voor de latere Tilanuskeuring van belang kunnen zijn en dus niet verloren mogen gaan. Zulks is echter niet het doel geweest, maar moet als een toevallige bate worden beschouwd. Om hier dan ook van een „Tilanusstraining” te spreken, achten wij minder juist.

Uit de BUITENLANDSE VAKPERS

Infiltratie van Artilleriestellingen, mede op grond van ervaringen in Korea.

Is de vechtwijze in Korea dermate verschillend van die in Wereldoorlog II, dat de daarin, door bittere ervaring geleerde lessen, waardeloos zijn geworden? Zijn deze lessen op de juiste wijze geëvalueerd en de meest belangrijke punten naar behoren naar voren gebracht?

Ofschoon de antwoorden op deze vragen dienen te wachten tot meer volledige gevechtsrapporten beschikbaar zijn, mag redelijkerwijs worden aangenomen, dat tengevolge van de Koreaanse veldtocht nieuwe inzichten zullen baanbreken.

Onofficiële rapporten stellen vast dat de beginselen zoals deze heden ten dage worden onderwezen juist en bruikbaar zijn: Hiervan uitgaande is het lönend de ervaringen verkregen in Wereldoorlog II met betrekking tot de infiltratie zomede de tot dusverre verkregen inlichtingen uit Korea, in ogenschouw te nemen.

Ten aanzien van artillerie-opstellingen, doen zich twee tegenstrijdige concepties voor. Voor maximale bescherming tegen luchtaanvallen en het vuur van vijandelijke batterijen is het nodig dat alle stukken en eenheden zoveel mogelijk verspreid worden opgesteld.

Omgekeerd is een minimum aan verspreiding gewenst voor de bescherming van een stelling tegen infiltratie.

Het is uiteraard onmogelijk om beide overwegingen gelijktijdig en ten volle te doen gelden.

Teneinde profijt te trekken uit de lessen verkregen door gevechtservaring dient een en ander te worden beoordeeld in het licht van de overheersende omstandigheden zoals soort van vijand, zijn gevechtswaarde, tactiek en bewapening en de ervaring van onze eigen troepen.

Elk beveiligingsplan dient derhalve een logisch compromis te zijn, en er kan geen vaste stelregel zijn. Indien de vijand infiltratie op grotere schaal toepast heeft hij waarschijnlijk geen luchtoverwicht, omdat indien dit het geval ware, hij zijn luchtmacht zou aanwenden voor het neutraliseren van onze artillerie.

Het is bijgevolg een betrekkelijk veilige veronderstelling dat wij luchtverdediging tot een minimum kunnen terugbrengen in een beveiligingsplan dat de bestrijding van infiltratie beoogt.

De beginselen van dekking en camouflage blijven voor elke stelling van kracht. Als de vijand ons niet kan zien en niet kan vinden kan hij evenmin infiltratie toepassen. Terreïnbeperkingen kunnen ons in bepaalde gevallen geen keus laten t.a.v. het stellinggebied. Hebben wij echter de keuze, dan moet de lengte van de buitenomtrek van de stelling één van onze eerste overwegingen zijn. Een eenvoudig rekensommetje vormt dan een argument voor een kleine compacte stelling en een korte buitenomtrek. Hoe groter de stelling, des te meer bewakingsposten, hetgeen betekent minder slaap voor de manschappen en minder manschappen beschikbaar voor andere diensten. Indien de batterijen van een afdeling zover verspreid liggen dat zij elkaar onderling niet kunnen steunen, leidt dit tot afzonderlijke batterij-opstellingen, die nimmer de sterkte kunnen hebben van één enkele gecoördineerde afdelingsverdediging. Verslagen uit Korea geven aan dat een afdelingsstelling op eenvoudige wijze tot de helft van zijn omtrek kan worden gereduceerd door:

alle voertuigen niet benodigd voor onmiddellijk vuur in één achterwaartse opstelling te plaatsen;

trekkers op te stellen binnen 100 yards van hun vuurmonden;

de munitie, behoudens 30 tot 50 schoten in de bergplaatsen nabij het stuk, mobiel te houden. Hiermede voorkomt men de noodzakelijkheid van verspreide munitie-opslagplaatsen binnen de stelling van de afdeling.

De volgende vraag betreft de waarschijnlijke oogmerken van de insluipers. Hun opdracht kan zijn de directe vernieling van stukken of ander materieel, het ontwrichten van het werk op het vuurregelingscentrum, het doden of verwonden van personeel van de stelling. Een andere opdracht kan zijn het verkrijgen van waarnemingsposten vanwaar uit artillerie en mortiervuur kan worden geleid. Evenals wij ons niet zullen schuldig maken aan het feit dat we elk doel steeds weer op dezelfde wijze zullen aanvallen, zo zal een listige en intelligente vijand zijn infiltratie taktiek wijzigen, zowel met betrekking tot de doeleinden als de wijze waarop hij deze tracht te bereiken. Beide hiervoren genoemde vormen van infiltratie zijn in Korea aangewend. Zo ondervond een bepaalde afdeling geen last van insluipers in de stelling, doch leed slechts verliezen tengevolge van het vuur van vijandelijke batterijen zeer waarschijnlijk geleid door een zeer nabijgelegen waarnemer.

De eerste drie verliezen van een andere afdeling waren de S3, de S2 en een man in het vuurregelingscentrum, die alle drie stierven tengevolge van bajonetwonden.

Maatregelen, die tegen infiltratie kunnen worden genomen zijn:

waarnemingsposten buiten de stelling alleen overdag bezetten; 's nachts het personeel terugtrekken;

bijzondere maatregelen treffen voor beveiliging van posten t.w. ingraving bescherming van boven en rondom door prikkeldraad waaraan aangebracht alarminrichtingen, booby traps enz.;

posten, zowel buiten als binnen de stelling voorzien van voldoende handgranaten;

goed alarm en waarschuwingssysteem; geregelde patrouillegang, ook langs plaatsen die schijnbaar ontoegankelijk zijn;

de omtrek van de stelling geheel met prikkeldraad omgeven;

te allen tijde schildwachten bij de stukken en het vuurregelingscentrum;

lijnverbinding met alle posten en schildwachten;

een ieder moet het beveiligingsplan kennen;

per afdeling, een veiligheidsofficier, die

de verdediging voor de gehele afdeling coördineert en voorts voor iedere batterij een veiligheidsofficier, die verantwoordelijk is aan de BtC voor de beveiliging van de batterij;

ter aanvulling van de dekkingsloopgraven nabij de stukken moet het personeel vanuit schuttersputten ook individueel de stelling kunnen verdedigen;

de beveiliging moet zoveel mogelijk worden gecoördineerd met die van elke omliggende eenheid.

Vele gevechtsrapporten uit Korea hebben de waarde onderstreept van luchtafweerwapens voor de verdediging langs de grond. Door deze wapens (4 tl. en cal 0.50) wordt de eigenlijke vuurkracht van een afdeling voor verdediging tegen gronddoelen meer dan verdubbeld. Zij moeten dan ook worden ingelast in de stellingverdediging. Indien de omstandigheden het mogelijk maken, zal veelvuldig van stelling moeten worden veranderd en soms verdient het zelfs aanbeveling nimmer langer dan 48 uur in één stelling te verblijven.

Een goede coördinatie ook tussen verschillende onderdelen is voor de beveiliging van het grootste belang en de artilleristen moeten niet rekenen op anderen, maar zelf hun stellingen tot het uiterste verdedigen, waarbij nog voor ogen moet worden gehouden, dat hoe goed het beveiligingsplan ook is, de waarde ervan bepaald wordt door de gevechtswaarde van de individuele soldaat.

(Een belangwekkend artikel, dat ik een ieder en speciaal onze artilleristen ten zeerste ter nadere bestudering kan aanbevelen. Wij artilleristen hebben nog wel eens de neiging de beveiliging en nabijverdediging van onze artilleriestellingen naar het tweede plan te verschuiven. Tot welke funeste gevolgen dit kan leiden heeft de 2e Wereldoorlog en thans de oorlog op Korea ons weer geleerd. Niet alleen een goede, maar vooral ook een *tijdige* beveiliging is van primair belang en de *beveiliging van de Artillerie-opstelling moet beginnen, wanneer de eerste man het stellingterrein betreedt.* P.S.)

Lt. Kol. Thomas J. Badger.

COMBAT FORCES JOURNAL, Febr. 1951. P. S.

Kans, dat een tank in een mijneveld wordt getroffen.

Onafhankelijk van de studie door de Luitenant-Kolonel J. H. Bruijn, gepubliceerd in De Militaire Spectator van October jl., verscheen in het hiernavermelde tijdschrift een Franse studie over

dit onderwerp. Beide artikelen behandelen (vrijwel) alleen het bijzondere geval, dat een tank een mijnenveld doorschrijdt loodrecht op de richting van dat veld. Beide studiën leiden, blijkens een genomen steekproef, tot dezelfde resultaten. De grafische methode, vermeld in het Nederlandse artikel, toegepast met getallenwaarden heeft het voordeel, dat men zich tijdens de becijfering voortdurend kan realiseren, wat men eigenlijk berekent.

Uit de Franse studie blijkt duidelijk, dat door het vergroten van de dichtheid van een mijnenveld (d.i. het aantal mijnen per strekkende meter) de kans, dat een tank op een mijn loopt volstrekt niet altijd vergroot wordt, een stelling die op het eerste gezicht paradoxaal aandoet. Of deze kans groter wordt, hangt geheel af van de breedte der rupsbanden en de totale breedte van de tank.

Voorts is het nodig, de aandacht er op te vestigen, dat men niet kan spreken van de trefkans van een bepaald mijnpatroon, doch alleen van die kans ten opzichte van een tank met een bepaalde rupsbandbreedte en totale breedte. Bij eenzelfde patroon kan voor verschillende tanktypen de trefkans aanzienlijk uiteenlopen. M.a.w. bij het zoeken naar een mijnpatroon, dat een hoge trefkans oplevert, moet men uitgaan van de te verwachten tanktypen.

Colonel Labouërie, Valeur d'arrêt des champs de mines.

REVUE DU GÉNIE MILITAIRE

Mai-juin 1951.

De W.

Tankpolitiek in Amerika.

Amerika is het land van de auto- en staalindustrie. Verder is er het veld van de radio, de rubberindustrie, de precisie-instrumenten, e.a. Indien men al deze zaken tezamen vat, heeft men de tank. De President heeft gezegd, dat wij de productie hiervan moeten kunnen opvoeren tot 35.000 per jaar, indien nodig. En vergeet niet, dat we deze tanks zullen bemannen met Amerikaanse mensen. Al deze mensen kunnen autorijden, een kanon afschieten en omgaan met radio en telefoon. Vorengaanse opsomming maakt het pantserwapen karakteristiek voor de Amerikanen en daarom moeten wij het tot het maximum uitbuiten. In het begin van de oorlog in Korea kon men lezen, dat de Amerikaanse tank de mindere was van de T-34. Natuurlijk had dat betrekking op onze lichte tanks, die de enige waren, die bij het uitbreken van het conflict in Japan waren gestationeerd. Maar

snel daarna hadden we er onze medium tanks en kwamen rapporten binnen, dat die in elk gevecht de T-34's buiten gevecht stelden. Ik denk, dat dat kwam omdat onze vuurmonden, onze richtmiddelen, onze uitrusting en onze opleiding beter waren.

Onze nieuwe lichte tanks zijn uitgerust met een 76mm vuurmond, de nieuwe middelbare met een 90 mm, en de nieuwe zware met een 120mm vuurmond. Verbeterde munitie is in gebruik genomen en zij zullen allen in staat zijn een vijandelijke tank van gelijke afmeting op een afstand van 4000 meter buiten gevecht te stellen. We hebben fondsen voor meer dan duizend lichte tanks, die nu in productie gaan. We hebben ontwerpen voor een middelbare, de T-42. De laatste zeven maanden zijn verbeteringen aangebracht aan de Patton tank en van de zware, bewapend met de 120mm vuurmond hebben we er genoeg om een beproevingsbataljon samen te stellen en onze scholen te voorzien. Tegelijk met de productie hebben we ook het aantal tanks in ons leger uitgebreid.

In Korea gebiedt het terrein een optreden met pelotons, compagnieën en ten hoogste met een bataljon. In Europa zou dat anders zijn en kunnen pantserdivisiën dezelfde rol spelen als in de tweede wereldoorlog. Daarom moeten we ons niet dood staren op de ervaringen op dit gebied in Korea en denken, dat acties in Europa in de toekomst zouden worden beperkt tot steun van enkele tanks en van peletons bij een grondaanval. Onze karakteristieke Amerikaanse eigenschap-vooruitzien-bepaalt, dat wij alle typen moeten hebben. Tanks in infanterie-regimenten, tankbataljons in de infanteriedivisie en ten slotte pantserdivisiën en pantserregimenten voor massa-inzet bij gepantserde operatiën.

Lt. Gen. W. D. Crittenderger, C-1 Lr en president van US Armor Association.

Redevoering in New York City.

ARMOR, Sep/Oct 51

v.H.

Italiaanse bijdragen aan de NATO.

Italië's herstel maakt haar tot een lichte vlek in het West-Europese beeld, zegt Armor van Sep. '51. Het land heeft een volledige pantserbrigade, de Ariete, in operatie en een tweede, de Centauro, in oprichting. De Ariete brigade was de eerste, die het na-oorlogse Italië samenstelde en bestaat uit een regiment tanks, een gepantserd infanterie regiment, een regiment artillerie, een verkenningsskadron, een compagnie genietroepen, een

verbindingscompagnie en de nodige staf-troepen. De wapens zijn die van de geallieerden uit de laatste oorlog. Vervanging door moderner materieel hangt af van het hulpprogram van de MDAP. De tactiek is aangepast aan de ervaringen van de tweede wereldoorlog. Officiëren en onderofficiëren van het tankregiment zijn veteranen uit Noord-Afrika. De infanterie bestaat uit Bersaglieri, speciale en uitgezochte troepen, waarvan het regiment in 1836 als een deel van het Piemontijnse leger werd opgericht. Het artillerieregiment is gemechaniseerd (op rupsbanden) en gepantserd. De cavalerie is afkomstig van het Novara regiment, dat in 1828 werd opgericht. Zij wordt in het bijzonder gebruikt voor tactische opdrachten. Generaal Eisenhower betuigde bij een inspectie zijn hoge waardering over moreel, materieel en opleiding. Korpsgeest en kunde zijn de bases waarop het geheel is opgebouwd.

LtCol R. Guercio

The Ariete: Italy's Armored Brigade.

ARMOR, SEP./OCT. 1951.

v. H.

De tankcompagnie organiek in het infanterie regiment?

Een van de strijdpunten van het ogenblik is: de tankcompagnie als onderdeel van het infanterie regiment, dan wel twee tankbataljons als organiek onderdeel van de divisie. Schrijver van het hier gerefereerde artikel, een tankofficier waarvan het onderdeel in Korea heeft opgetreden, is een voorstander van het eerste. Het verdwijnen van de compagnie uit het regiment zou, volgens hem, veel meer voordelen te niet doen dan nadelen opheffen.

Gebruik van de compagnie tanks wordt uitgemaakt door de commandant van het infanterie regiment, waarbij de tankcommandant de adviseur is van de regimentsstaf. Dat de compagnie wel eens verkeerd wordt gebruikt, tegen advies van de tankofficier in, betekent niet dat herorganisatie nodig is, doch dat de infanterist een betere opleiding moet hebben in samenwerking met tanks.

De mogelijkheden die de aanwezigheid van een compagnie tanks in een regiment infanterie biedt, zijn vooral in Korea duidelijk tot uiting gekomen. De infanteriecommandant heeft dan de tanks onder zijn onmiddellijk bevel, hij heeft beschikking over lange afstandsbeveiliging tegen vijandelijke tanks en tenslotte heeft zijn staf technisch advies omtrent gebruik van tanks. En dit alles zonder onnodig oponthoud, wat vooral een voordeel is bij een agressieve vijand, die het ele-

ment verrassing een grote rol laat spelen bij zijn operatiën. Dan behoeft niet meer te worden teruggegrepen naar meer achterwaarts gestationeerd pantser, doch is dit reeds ter plaatse op het ogenblik dat het gevaar wordt onderkend.

Afgezien van antitankverdediging en andere taken is het de voornaamste opdracht van het pantser om de infanterie te steunen. Zijn tegenwoordigheid verhoogt het moreel van die infanterie ten zeerste. De infanterist weet, dat hij de vijandelijke infanterist met zijn bewapening aankan, maar hij is er evenzeer van op de hoogte, dat dit niet het geval is met de vijandelijke tank. De doorlopende aanwezigheid van eigen pantser en het daardoor ontstane teamgevoel, zal het moreel verhogen.

Een andere reden om de compagnie binnen het raam van het regiment te houden is de grotere mogelijkheid tot uitbuiting van niet voorzien plaatselijk succes. Ook hier zullen toe te voegen tanks doorgaans te laat komen. Er wordt overigens niet slechts tijd gewonnen door de kortere af te leggen afstand, doch meer nog door de omstandigheid, dat men reeds op elkaar is ingespeeld en er veel minder tijd nodig is voor de coördinatie van de laatste minuut. De tankofficiëren van schrijvers onderdeel in Korea kenden alle bataljons- en compagniescommandanten van het gehele regiment, terwijl zijn eigen werk tot stand kwam in nauwe samenwerking met de S-2 en de S-3. Dit alles bracht grote voordelen, die bij een eliminatie van de compagnie uit het regiment vervallen.

Tegenstanders halen wel eens de logistiek aan om tot twee bataljons in de divisie te komen. Dit motief is niet juist. Door de tankcompagnie in het regiment op te nemen worden de logistieke moeilijkheden slechts weinig groter. Immers indien een compagnie van een divisiebataljon tanks aan een regiment zou worden toegevoegd — en dat zal toch het geval worden — zal dit vaak voor een langere periode zijn. En een ieder weet, dat de logistieke verzorging en het onderhoud van een toegevoegd onderdeel meer bezwaren met zich medebrengt, dan dat van een organiek. De meeste onderhoudsmoeilijkheden in Korea kwamen niet door de huidige organisatie, doch door een onvoldoende werking van de divisiematerieel-compagnie, die een tekort had aan uitrusting, personeel en reserveonderdelen om aan alle behoeften te kunnen voldoen. Voedselvoorziening en bevoorradings met klasse II goederen geeft weinig verschil.

De verbindingen echter worden veel beter verzekerd bij de huidige organisatie dan bij die waarbij de compagnie uit het regiment verdwijnt. Bij verschillende gelegenheden zorgde juist de tankcompagnie voor verbinding tussen andere onderdelen van het regiment, waarvan de eigen middelen door terreins- en andere omstandigheden waren uitgevallen. Tanks stelden voorts luchtliaison-officieren en artilleriewaarnemers in staat verder voorwaarts te gaan, waarbij zij hun verbindingen dan door relay konden onderhouden. Ook bij een marcherende colonne brachten de tanks vaak een uitkomst in de verbindingsimpasse, door het verzekeren van de radioverbinding over de gehele colonne. (Ook bij verschillende oefeningen in de opmars in Nederland is gebleken, dat de organieke infanterieverbindingen onvoldoende reikwijdte hebben om het contact in de colonne te verzekeren, vooral indien tactisch, dus met beveiliging in front en op de flanken, moet worden gereden. Oefening MARS was hiervan een voorbeeld. v. H.)

Ook de administratie is nog een factor van belang. Langdurige toevoeging van een compagnie van een divisietankbataljon aan een infanterie regiment zou de goede gang van zaken bij de personeelssectie ten zeerste beïnvloeden, en daardoor het moreel van de tankbemanning. Schrijver denkt hierbij aan gewondenopgaven, postdienst, betaling, decoratiën en promotiën.

Captain R. E. Drake.
The Infantry Regiment's Tank Company.
ARMOR, Sep./Oct. 1951. v. H.

Mobiliteit van het leger.

De rubriek Sum & Substance van *Armor*, Sep. '51 laat de Amerikaanse Legercommandanten over dit onderwerp aan het woord. Hun mening wordt hieronder in het kort weergegeven.

1. *LtGen Crittberger* (C-1 Lr, Cavalierist en President van de US Armor Association).

De beweeglijkheid van een leger hangt niet alleen af van de plooibaarheid en manoeuvreervaardigheid van gevechts- en dienstroepen, maar evenzeer van de opleiding en kwaliteit van leiderschap in alle echelons, van verbindingen, van luchtsteun en verkenningen, van weersomstandigheden, van de toestand van het terrein en ten slotte van de vijand. In het moderne gevecht zal dat leger in het voordeel zijn, dat een snelle onverwachte actie kan uitvoeren, die de vijand overrompelt en hem zodanig schokt, dat een plotselinge

verlamming er het gevolg van is. Sinds de ontwikkeling van de tweede wereldoorlog is geen plaats meer voor een statische oorlogsvoering, zoals in de Maginotlinie. Overmacht in beweeglijkheid is een essentiële vereiste voor het verkrijgen van het tactische succes. Bij het streven naar een verhoogde mobiliteit voor het leger is het beginsel: „ter plaatse zijn in de korste tijd met de meeste kracht” heden ten dage nog even belangrijk als dat vroeger was.

2. *LtGen Hodge* (C-3 Lr, Infanterist).

Ondanks alle technische vooruitgang van onze generatie hangt de mobiliteit van een leger in de eerste plaats nog steeds af van die van de infanterist. Juist door zijn mobiliteit te verhogen verhoogt men die van het leger. Vooral als de infanterist in de gevechten te voet moet worden verplaatst. De overige factoren die de mobiliteit bepalen zijn: beweeglijkheid van gedachtengang, van uitrusting en van onderdelen. Op elk van deze vier gebieden kunnen wij vooruitgang boeken, doch nog eens, vooruitgang op de laatste drie gebieden zullen weinig effect sorteren, als de mobiliteit van de enkele man niet wordt opgevoerd. We beladen hem nog met te veel bagage, die in het gevecht niet nodig is. Onze troepen zijn daardoor te veel aan de wegen gebonden. Wij moeten de infanterie wederom in staat stellen snel het gevechtsterrein te voet te bereiken en dan nog het gevecht onmiddellijk op te nemen. Resumerende is de mobiliteit van eenheden afhankelijk van een efficiënte belading en van efficiënt gebruik van het beschikbare transport, van een mentale mobiliteit en van het beweeglijk zijn van het individu. De doeltreffendheid van de verbindingen speelt hierbij tevens een rol.

3. *LtGen Lukes* (C-4 Lr, Kustartillerist).

De toegenomen beweeglijkheid der legers is in de eerste plaats tot stand gekomen door de machine. De logistiek moet echter tevens in staat zijn het tempo van de vechtende troepen bij te houden, aangezien een grotere mobiliteit van de laatste anders geen nut meer zou hebben. Toeneming van de doeltreffendheid van het onderhoud van materieel is even noodzakelijk. Onderhoud is echter niet slechts een vitale factor bij strategie en tactiek, doch de kosten die ermede gepaard gaan hebben dermate afmetingen aangenomen, dat zij zwaar drukken op de schouders van de nationale economie.

Bij goed gebruik en goed onderhoud van middelen en mobiliteit zullen onze

commandanten in staat zijn een beter gebruik te maken van de mogelijkheden der verbonden wapens en zullen beslissender resultaten kunnen worden verkregen met minder mensen en minder uitrusting. Mensenlevens, grote voorraden uitrusting en een groot deel van het nationale bezit zal daardoor kunnen worden gered.

4. *LtGen Chamberlin* (C-5 Lr, Infanterist).

Mobiliteit is een tactisch beginsel, dat in de eerste plaats van toepassing is op Amerika. De meeste van onze overwinningen zijn daardoor bevochten. In de toekomst zal zij, gezien de aard en vechtwijze van onze vijand, mogelijk nog van meer belang worden. Bij numerieke minderheid kan succes alleen worden verkregen door een stelselmatig weg-manoeuvreren van een langzamer tegenstander. Bij de toepassing van de beweeglijkheid moeten wij er ons echter voor wachten de ervaringen, opgedaan op een bepaald oorlogstoneel, op elk ander oorlogstoneel onveranderd te gaan toepassen. Oorlog in Korea en oorlog in de woestijn is iets geheel anders. Op het eerste operatietoneel optreden van de enkele tank en tanks in kleine verbanden, op een ander mogelijk optreden in massa-verband. Buiten de invloed die terrein en klimaat op de mate van mobiliteit kunnen uitoefenen is deze laatste voornamelijk van volgende factoren afhankelijk: stoutmoedigheid in plan en uitvoering; persoonlijke beweeglijkheid van commandant en staf; plooibaarheid en gezond verstand; goede verbindingen en tenslotte teamwork en vertrouwen in elkaar.

5. *LtGen Swing* (C-6 Lr, Veldartillerist)

Mobiliteit was altijd een voorname factor voor het verkrijgen van een overwinning en gebrek aan beweeglijkheid doorgaans de oorzaak van een nederlaag. Men bestudere slechts Napoleon. Het gebruiken van de vooruitgang van wetenschap en techniek om de mobiliteit te verhogen zal steeds een van de grootste problemen blijven in het militair geheel. De mate waarin de producten kunnen worden gebruikt zal vaak worden bepaald door het klimaat, het terrein en de aard van de vijand. De aard van het operatietoneel speelt daarom een grote rol. Wapens die het elders goed deden, voldeden niet in Korea. Ook nieuwe wapens oefenen hun invloed uit. Ik wijs slechts op het tactische gebruik van atoomenergie. De tegenstrijdige eisen van verspreiding uit veiligheidsoogpunt en concentratie voor massa-inzet vergroten het belang van de beweeglijkheid telkens als we een andere phase van de ontwikkeling van wapens

binnentreden. Al deze factoren vertegenwoordigen even vele punten van overweging voor de legerleiding. Boven alles moeten wij vermijden weinig vertrouwen te stellen in nieuwe uitvindingen en moeten wij evenwicht bewaren tussen de begrippen massa-inzet en mobiliteit.

6. *LtGen Eddy* (C-7 Lr, Infanterist)

De beweeglijkheid in het leger wordt tegenwoordig voornamelijk bepaald door het motortransport. We kunnen er onze vuurkracht en ons mensenpotentieel snel door verplaatsen, verkenningen uitvoeren en verrassing bereiken. Ieder goed commandant ziet in het gebruik van mobiliteit een middel om mankracht economisch te gebruiken. Niets echter zou gevaarlijker voor het Amerikaanse leger zijn dan volkomen te vertrouwen op de machine en de marsopleiding te verwaarlozen. Alle gemechaniseerde legers hebben de neiging aan wegen en voertuigen gebonden te zijn. Korea leverde daarvan het bewijs. De kleine eenheid en de individuele actie, die de vijand opzoekt en hem vernietigt, zijn de bases voor de beweeglijkheid in het leger. De ware beweeglijkheid moet worden gezocht in de wil om op te rukken naar het gevechtsdoel. De Amerikaan bezit deze mentaliteit en we moeten er op toezien, dat ze niet verloren gaat. Als legercommandant in Europa reken ik ten zeerste op de goede machines en de mobiliteit, die de nationale industrie, de wetenschap en de belastingbetaler mij geven. En even zeker zullen deze machines worden gebruikt. Maar de voornaamste mobiliteit komt tot uiting door de dapperheid van de soldaten. Want bij alle gevechten komt eens het ogenblik, dat het werk nog slechts door de man te voet kan worden verricht.

Sum & Substance.

ARMOR, Sep./Oct. 1951.

v. H.

Herstelling van een spoorwegbrug in Korea.

Bij de terugtocht van de troepen der Verenigde Naties in Korea (eind 1950) werd een belangrijk spoorwegviaduct onbruikbaar gemaakt door het vernielen van 2 pijlers, elk 36 m hoog. Hierdoor ontstond een bres van ongeveer 80 m.

Als stelregel geldt, dat-het bij een terugtocht geen zin heeft om objecten te sparen of de vernieling minder volledig uit te voeren op grond van de overweging, dat als weer tot het offensief wordt overgegaan, men zou zitten met de brokken, die men zelf vroeger heeft aangericht. Immers de vij zal er dan wel voor zorgen, dat de vernieling meer vol-

ledig uitgevoerd wordt. Daar het hier een vij betreft, die zowel op het gebied van vernieling als van wederopbouw slecht georiënteerd is, zou het o.i. zeker de overweging waard geweest zijn om de omvang van de vernielingen van het viaduct te beperken.

Nog belangrijker dan de beschrijving van de wijze, waarop de herstelling met gebruikmaking van uit Japan aangevoerde materialen en mechanisch gereedschap, werd uitgevoerd, achten wij de in een voetnoot verscholen mededeling, dat dit werk is uitgevoerd door een genie-eenheid, geleverd door de Amerikaanse Aannemersbond (Associated General Contractors).

Verschillende aannemers en andere bedrijven hebben zich nl. vrijwillig verbonden om in oorlogstijd met hun (belangrijkste) personeel een genie-eenheid te vormen. De wervingsactie om daartoe te geraken is in 1947 begonnen.

De band, welke door het adopteren (affiliation) van een dergelijke eenheid met de militaire overheid wordt aangegaan, is zeer los en kan door beide partijen elk ogenblik worden verbroken. Zij is in verhouding bijv. veel losser, dan verplichtingen, welke hier worden aangegaan door personeel van de Nationale Reserve. Dat het niettemin mogelijk blijkt, een dergelijke geadopteerde eenheid te mobiliseren en naar Korea uit te zenden, vormt wel een bewijs, dat het aan het Amerikaanse volk met de Korea-oorlog bloedige ernst is.

Lieut Col Müller, High Steel in Korea.
MILITARY ENGINEER, September-October 1951. De W.

Grotere beweeglijkheid.

In Korea hebben vliegtuigen en heli-coptères in alle opzichten de taak van vrachtauto's en jeeps overgenomen. Vliegtuigen hebben zelfs 105 mm houwitsers per parachute uitgeworpen te bestemde plaatse, alsmede grote hoeveelheden munitie, voedsel, medicamenten. Het is allemaal indrukwekkend, maar, zegt generaal Miley, dat betekent toch niet zo heel veel. De mobiliteit van het vliegtuig moet ons tot veel meer in staat stellen. Die kan worden verkregen door een veel groter en meer efficiënt vervoer door de lucht en een lichtere uitrusting van de soldaat onder handhaving, zelfs vergroting, van de vuurkracht.

De parachute blijft een hulpmiddel. Luchtvervoer eist vervoer van vliegveld naar vliegveld. De zware transportvliegtuigen zijn een goede stap in de

juiste richting. De C 123 kan een lading van 4000 kg meevoeren. Zware heli-coptères zijn de aangewezen transportmiddelen op het moderne slagveld. Schrijver verwacht veel van de „Converta”, een vliegtuig, dat de eigenschappen van een gewoon vliegtuig en een heli-coptère in zich verenigt.

Lichtere uitrusting moet niet alleen verkregen worden door het gebruik van nieuwe lichte metalen en nieuwe wapens — zoals de terugstootloze vuurmond, bazooka's, die grote uitwerking paren aan lichtheid — maar ook door nieuw speciaal motormaterieel. Het is zeer oneconomisch, dat een vrachtauto die zelf 7 ton weegt, er slechts 2½ kan vervoeren. In het vervoer door de lucht ligt de sleutel der overwinning.

Combat Forces Journ., Oct. '51. B.K.

Nieuwe opleidingsmethoden der Amerikaanse Infanterie.

De Amerikaanse soldaat heeft meer materieel dan welke ter wereld ook. In het beslissende ogenblik zal hij eerst naar een motorvoertuig, radio of ander technisch hulpmiddel omzien. In het gevecht kan dit een nadeel zijn, wat in Korea gebleken is. De opleiding moet er dus meer op gericht zijn om de infanterist op zijn gezond verstand en zijn spieren te leren vertrouwen, bij hem moeten reacties worden opgewekt, die voor minder beschaafde strijders min of meer vanzelfsprekend zijn. Tegelijk moet hem een gevoel van volkomen verbondenheid met zijn wapens worden bijgebracht. Zijn geweer moet hem overal vergezellen, niet alleen bij de exercitie, maar ook bij de theorie en het eten.

De infanteristische opleiding geldt als basis voor alle wapens. Elke soldaat moet eerst infanterist zijn. Iedere specialist moet in staat zijn om de karabijn en handgranaten te gebruiken. Voor deze basisscholing wordt 14 tot 16 weken uitgetrokken. Na 16 weken vindt een examen plaats. Wie niet slaagt moet de opleiding in zijn geheel overdoen. Sport speelt bij de opleiding een grote rol, waarbij het zwaartepunt ligt op die spelen, die de teamgeest bevorderen. Ondanks de motorisering wordt marstraining niet verwaarloosd, langs de weg, maar bij voorkeur dwars door het terrein. Aan het schietonderricht wordt veel aandacht gewijd. Een derde van de opleidingstijd wordt aan nachtoefeningen besteed. Iedere infanterist moet ten minste tweemaal een z.g. infiltratie-oefening meemaken, bij dag en bij nacht. Een

compagnie gaat de uitgangstelling betrekken. Op een bepaald signaal beginnen vast opgestelde mitrailleurs met scherpe munitie over de troep heen te schieten. Onder dit vuur moet de troep voorwaarts kruipen, 75 m tot een bepaald aanvalsdoel, waarbij men onder prikkeldraadhindernissen door moet kruipen, balken moet overrollen. In de nabijheid exploderen voorbereide springladingen. Daarbij moeten de wapens schoon blijven. In speciaal daarvoor opgebouwde dorpen leert de infanterist het gevecht in oorden, met scherpe munitie en handgranaten. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de pantserbestrijding, het gebruik van phosphorgeweergranaten en Molotov cocktails. Ook wordt de man gewend aan het overwinnen van de morele schok van aanvallende pantsera. Iedere soldaat krijgt de gelegenheid om in zijn schuttersput een tank over zich heen te laten rollen. De realiteit van de Amerikaanse manoeuvres stelt alles in de schaduw.

Lt G. LUCK, gedetacheerd Army War College Cambridge Mass. (U.S.A.).
ALLG. SCHWEISZ. MIL. ZEITSCHR.,
Oct. '51. B. K.

De dood van een held.

In een buitengewoon artikel beschrijft kolonel Marshall de geschiedenis van de E compagnie van kapitein Reginald B Desiderio op 25 November 1950, op die merkwaardige dag dat de Amerikanen ten aanval voorwaarts waren gegaan op bevel van Mac Arthur, om de Koreaanse oorlog te beëindigen en met Kerstmis weer thuis te zijn. In de nacht van 25 op 26 kwam het grote Chinese tegenoffensief los.

Wonderen van dapperheid zijn er verriicht om die vloedgolf af te dammen. Dat dit ten slotte is gelukt is eensdeels te danken aan het beleid van een generaal Walker en een generaal Almond, die hun 8e Leger resp. 10 L.K. in meesterlijk geleide terugtochten wisten veilig te stellen, maar ook aan mannen als kapitein Desiderio (en onze wijlen Luitenant-Kolonel den Ouden. B.K.). Wat Desiderio met zijn compagnie heeft gepresteerd grenst inderdaad aan het wonderbaarlijke (zoals onze Korea-mannen bij hoogte 325. B.K.). Desiderio eiste enorm veel van zijn mannen, maar nog meer van zichzelf. Hij was overal het eerste en het laatste. Hij was een vader voor zijn compagnie in de ware zin des woords. Streng maar altijd rechtvaardig. Nooit onbillijk. Dat merken soldaten — en vooral als het lijfsbehoud er een rol bij

speelt — onmiddellijk. Alleen voor een strenge rechtvaardige Chef, die zich zelf niet spaart, gaan soldaten altijd door het vuur.

Kolonel Marshall beschrijft uitvoerig hoe kapitein Desiderio onder de moeilijke gevechtsomstandigheden optrad, zijn manschappen opbeurend met het juiste woord op de juiste tijd, hoe zijn mannen zich gaven en hoe hij zich ten slotte voor zijn mannen gaf. Een buitengewoon leerzaam artikel, op uitstekende wijze door de psycholoog Marshall verteld. Een artikel dat voor elke officier van bijzondere betekenis is en dat wij niet genoeg kunnen aanbevelen voor nauwkeurige bestudering.

Kolonel Marshall.

COMBAT FORCES, Nov. 1951. B.K.

Laat vrouwen het doen.

De positie van Amerika in een eventuele wereldoorlog zal een heel andere zijn dan in de 1e en 2e wereldbrand. Toen was Amerika zelf volkomen veilig. (De enige uitzondering was een Japanse duikboot, die een keer enige plaatsen op de Westkust bombardeerde. B.K.) Maar in een nieuw conflict kan Amerika er op rekenen dat dit land het volle gewicht van de lucht oorlog zal ondervinden. Om het gehele gebied van de Verenigde Staten tegen luchtaanvallen te beschermen is een enorme organisatie nodig, die alle honderdduizenden zal opeisen.

Tijdens de tweede wereldoorlog waren in Duitsland anderhalf miljoen personen bij de luchtverdediging betrokken, waarvan 850.000 bij de bediening van luchtdoelartillerie.

In Engeland waren dat er ruim 300.000, waarbij niet gerekend het personeel, dat de luchtdoelbestrijdingsmiddelen bij de vliegvelden en de kabelballons bediende.

Engeland begon in 1940 met het experiment om vrouwen bij luchtdoelbatterijen in te delen, gemengde batterijen. In den beginne was er veel tegenstand tegen deze indeling. Men vreesde dat het moreel er ten zeerste onder zou lijden. Bovendien dacht men dat dit zuivere oorlogswerk niet behoorlijk door vrouwen zou kunnen worden gedaan. Noch het een noch het ander bleek het geval. Het moreel werd niet lager dan in het gewone leven en in vele gevallen toonden de vrouwen een grotere koelbloedigheid en handigheid dan de mannen. Niet minder dan 74.000 vrouwen werden dan ook bij de luchtdoelartillerie in gemengde batterijen ingedeeld. Dat wil dus zeggen, dat daarmede 74.000 mannen, dat is 4 divisies, werden uitgespaard, die nu aan

offensieve acties elders aan de fronten konden worden ingezet. Bovendien kunnen vrouwen worden ingezet als schrijfster, telefoniste, kok, verpleegster, en in de oorlogsindustrie in al zijn geledingen. Voor de specifieke oorlogstaken, zoals bediening luchtdoelartillerie, radar, radio-berichtenwisseling, bediening in de centrale werkkamers der luchtdoelbedieningscentra dient echter reeds in tijd van vrede geoefend te worden.

Kolonel Davis.

MILITARY REVIEW, Nov. 1951. B.K.

De opleiding van de luchtmacht in de Sovjet Unie.

Om in de Sovjet Unie bij de luchtmacht te kunnen komen moet men aan vele voorwaarden voldoen. De selectie is zeer streng. De M.V.D. heeft hierin een zeer grote hand. De kandidaat wordt onherroepelijk afgewezen als zijn ouders of grootouders ook maar even van de partijdiscipline zijn afgeweken. De jonge man die wordt toegelaten tot de opleiding van piloot moet eerst lid zijn geweest van de D.O.S.A.V., de organisatie van vrijwilligers ter ondersteuning van de luchtvaart. De opleiding tot piloot kan beginnen op 17-jarige leeftijd. Hij moet een toelatingsexamen afleggen — na politiek te zijn getest — waarbij in het bijzonder zijn fysieke toestand onder de loupe wordt genomen. Daarna gaat hij naar een „Aeroflot“-school, waar hij in feite alleen een politieke scholing krijgt. Daarna volgt de overgang naar een luchtmacht-school. Aan het eind van deze school volgt niet alleen een technisch maar ook een politiek examen. Als 2e Luitenant gaat hij dan naar een squadron waar hij zijn gevechtopleiding krijgt. In Moskou bevindt zich het Tactisch Luchtvaart Instituut, waar zich eveneens de Sovjet Luchtmacht Oorlogs Academie bevindt. Er wordt een geweldige propaganda gemaakt voor het sportvliegen. Men laat niets na om het volk „Air-minded“ te maken. „Luchtvaartdag“ in de Sovjet Unie is een van de belangrijkste feestdagen. Iedere hogeschool heeft zijn luchtvaartclub. Zij die in de „jonge pionierclubs“ bijzondere belangstelling aan de dag leggen voor de luchtvaart gaan over naar de „Dosav“. Zeer veel aandacht wordt besteed aan de vorming van parachutisten. De Dosav heeft de beschikking over ruim 1600 parachutetorens, om de jongens al zo vroeg mogelijk de emotie van het springen bij te brengen. Er zijn in de Sovjet Unie ongeveer 400 afdelingen van de Dosav met ongeveer een miljoen leden. Bij wedstrijden worden hoge prij-

zen gegeven tot 40.000 roebel toe. Ook meisjes kunnen lid zijn van de Dosav. Zij zijn bestemd voor werkzaamheden in de luchtvaartindustrie.

„Aviation Age“ Juli 1951, besproken in Military Review, November 1951. B.K.

Is het tijd voor een atoomleger?

Senator Brien Mc Mahon, voorzitter van de Amerikaanse Atoomcommissie, heeft in de Senaat medegedeeld, dat de moeilijkheden ten aanzien van tactische atoomwapens zijn opgeruimd. Ik voorspel de geboorte van een atomische krijgsmacht, zo zeide de Senator.

Wat de Senator onder een atomisch leger verstaat blijkt uit het volgende. Dat leger telt minder infanterie, meer specialisten bewapend met middelen om atoomgranaten te verschietsen op vijandelijke concentraties, minder mortieren, maar meer geleide atoomraketten voor kortere afstanden, minder vlammenwerpers en meer radiologische oorlogvoering. Intense samenwerking grondluchtmacht, waarbij de vliegtuigen de vijandelijke troepen, voorraden en verbindingswegen met atoomwapens bestoken. Onder een atomische vloot verstaat de Senator, onderzeeboten met atoomaandrijving, waardoor deze een nagenoeg onbeperkte actieradius krijgen, vliegtuigdragers met atoomaandrijving, van waar af vliegtuigen met atoombommen kunnen starten, geleide atoomraketten voor grote afstanden, verschoten van schepen, zelfzoekende torpedo's, atoommijnen.

Een atomische luchtmacht moet in de eerste plaats 's vijands industrie vernietigen. Wij moeten atomische wapens hebben in de lucht, op en onder de zee, op en onder de grond.

Zowel de Amerikaanse minister van Oorlog, Lovett, als generaal Bradley hebben na deze toespraak er onmiddellijk aan toegevoegd, dat de aanmaak van de bestaande conventionele wapens normaal door zou gaan en dat het nog wel 4 tot 6 jaar zal duren, alvorens men inderdaad over de atoomstrijdkrachten zoals Senator Mc Mahon die zich voorstelt, zal kunnen beschikken.

Combat Forces, November 1951. B.K.

Het gevleugelde transport in het leger.

Voor het luchttransport biedt vooral de helioplant ongekeerde mogelijkheden en enorme voordelen boven het grondtransport. Dit middel is niet alleen veel sneller dan het grondtransport maar kent de moeilijkheden van slechte wegen, hindernissen, rivieren, bergen en andere ter-

reinmoeilijkheden niet. Bovendien zijn er geen speciale vliegvelden nodig. Men kan overal komen, wat de meest geperfectioneerde auto niet gegeven is. Schrijver ziet dan ook in de helicoptère grote toekomstmogelijkheden. De mobiliteit en de soepelheid van optreden der legers zal er aanzienlijk door stijgen.

Eerst in 1930 ging het Amerikaanse leger er toe over, om de paarden door motorvoertuigen te vervangen. Thans zien wij een overschakeling van motorvoertuig op helicoptère. Reeds heeft men „helicopters transport companies”, die men aan de divisies kan toevoegen. De ontwikkeling van de helicoptère gaat met reuzen schreden vooruit. De helicoptère is veel minder kwetsbaar voor luchtaanvallen dan de gewone transportauto, die

aan de altijd goed zichtbare weg gebonden is en geen uitwijkmogelijkheden heeft. Helicoptères zijn uit de lucht moeilijk te ontdekken en kunnen zeer verspreid optreden. Wegtransport heeft een gemiddelde snelheid van 40 km per uur. De helicoptère heeft een snelheid van gemiddeld 150 km per uur.

Het hiervolgende overzicht laat ons zien hoe het met de productie van helicoptères in de Verenigde Staten staat.

Schrijver is van mening, dat in analogie met de „amphibische” operaties uit de tweede wereldoorlog, de helicoptère de weg opent naar de „airphibische” operaties die door haar snelheid en verrassing van veel grotere invloed zullen zijn.

Luitenant-Kolonel Matheny.

MILITARY REVIEW, Nov. 1951. B.K.

Type	Capaciteit	Snelheid p/u	Stand der productie	Te gebruiken als:
In productie bij Piasecki Helicopter Corporation				
HOP 1	¾ ton 6-8 personen	160 km kruissnelheid 200 km max.	in productie	¾ tonner
H-21	2 ton 15-22 personen	160 km kruissnelheid 200 km max.	klaar	2 tonner
XH-16	3 ton 25 personen	?	in ontwikkeling	3 tonner
In productie bij United Aircraft Corporation Sikorski				
H 18	0.4 ton 4 personen	160 km kruissnelheid 200 km max.	in productie	jeep
H 19	1 ton 8-10 personen	135 km kruissnelheid 165 km max.	in productie	1 tonner
In productie bij Bell Aircraft Corporation				
H 13	¾ ton 2-3 personen	110 km kruissnelheid 135 km max.	in productie	jeep
YH 12	¾ ton 8 personen	125 km kruissnelheid	klaar voor productie	¾ tonner
In productie bij Hiller Helicopter Corporation				
H 23	¾ ton 2-3 personen	110 km kruissnelheid 135 km max.	in productie	jeep

De oorlog in Korea.

In het begin van de oorlog in Korea werd het belang van de artillerie als zeer belangrijk beschouwd. De Amerikanen begingen de grote fout — die de Duitsers 10 jaar geleden ook hadden begaan — te denken, dat de luchtmacht alleen in staat is om de definitieve beslissing af te dwingen. De feiten bewezen echter al gauw, dat er artillerie nodig is, zeer veel artillerie zelfs. Artillerie en infanterie onder vinden in Korea moeilijkheden, de fronten zijn n.l. te uitgestrekt. Het heuvel- en bergachtige terrein maakt waarneming heel lastig en bemoeilijkt het gebruik van radio. Er wordt dan ook zeer druk gebruik van draadverbindingen gemaakt, wat de snelheid van handelen minder doet zijn, dan wanneer men met radio kan werken. Hoewel de Sino-Koreanen tot nu in de lucht nog zeer weinig te betekenen hebben gehad, is er bij de V.N. troepen zeer veel luchtdoelartillerie. Voorshands wordt dit echter nog gebruikt voor versterking van de vuren der veldartillerieën voor direct gericht vuur of vijandelijke steunpunten.

De Russische tank T 34 is de meerdere van de Sherman en de Chaffey tanks, echter de mindere van de Pershing- en de Patton tank. De conclusie hieruit is, dat de Sherman alleen nog gebruikt kan worden als infanterie begeleidingswapen, terwijl de Pershings en Pattons hun normale opdrachten in gemechaniseerde formaties kunnen blijven vervullen.

Tegen de infiltratie-tactiek en guerillamethoden aan de ene kant en massaanvallen der andere zijde, spelen mijnen tegen troepen en prikkeldraad een grote rol. Van diepe traditionele hindernissen is echter geen sprake. Drie rijen mijnen achter elkaar vormen al een maximum, als gevolg van het beweeglijk karakter. Maar missen kan men ze beslist niet. De logistiek heeft enorme moeilijkheden te overwinnen. De grootste aanvoerhaven is Poesan, maar de lengte, oppervlakte en technische uitrusting der kaden is veel te klein voor de enorme aanvoeren. De wegen zijn weinig in aantal en zeer slecht. Nog steeds moet met guerilla's rekening worden gehouden. Voorts beweijst Korea, dat in een moderne oorlog evacuatie van de burgerbevolking een gebiedende eis is.

Kapitein Stubbe.

HET LEGER, DE NATIE, November 1951. B. K.

Atoomuitrusting in Oost en West.

Midden September 1951 had de US-pers het over geheime oefeningen met troepen

in de Nevadawoestijn. 5000 man oefenden in het tactisch gebruik van atoomwapens, voornamelijk in het gebruik van atoombuizen en atoomgranaten tegen vijandelijke grondtroepen op het gevechtveld. Later spraken nieuwe berichten over een bataljonsgevechtsgroep, die een stelling opwierp, bestaande uit loopgraven, onderkomens en draadhindernissen. De troepen zouden hierbij echter vóór de ontploffingen in veiligheidsopstellingen worden teruggenomen. Ongeveer op hetzelfde ogenblik maakte een zegsman van de US-marine bekend, dat de Amerikanen nu over vliegtuigmoederschepen beschikken, waarvan scheepsbemanning en vliegtuigbemanning in de inzet van atoombommen zijn geoefend. De US-vloot zou oefeningen met oefenatoombommen reeds in de loop van het vorige jaar zijn begonnen, en deze thans op de Atlantische Oceaan voortzetten. De voorzitter van de US atoomcommissie verklaarde voorts, dat zijn commissie werkt aan dozijnen nieuwe atoomwapens, zoals granaten, buizen, raketten, torpedo's en bommen. Ook is thans de inzet van atoomwapens op het gevechtveld zonder gevaar voor eigen troepen mogelijk.

Geluid uit het andere kamp is afkomstig van een Duitse geleerde, die na vier jaar in de USSR in een leidende positie in de rakettenindustrie te hebben gewerkt, in Zwitserland is aangekomen.

Volgens deze zou de Sowjet Unie de achterstand met de Westelijke mogendheden in de wapenontwikkeling hebben ingehaald. Dit zou voornamelijk te danken zijn aan Duitse geleerden en technici. In het begin had men zich toegelegd op de massaproductie van de verbeterde V1 en V2. Thans is een ander raket in studie, dat een actieradius heeft van 3500 km. Het zou binnen een half jaar productiegereed kunnen zijn. Niet ontkend worden de moeilijkheden in de Russische vliegtuigindustrie.

Oberstleutnant a.D. Grashey.

Atomrüstung in Ost und West im Spiegel der Presse.

WEHR-WISSENSCHAFTLICHE

RUNDSCHAU, Nov. '51, Heft 8. v. H.

Regeling van het verkeer.

In deze tijd van gemechaniseerde en gemotoriseerde oorlogsvoering is een goede verkeersregeldienst onontbeerlijk voor het vlotte verloop van de operatiën van grondstrijdkrachten. Een commandant kan slechts verzekerd zijn van een juist optreden van de onder hem gestelde strijdmacht, indien de aanwijzingen

voor het wegverkeer goed zijn opgesteld, en indien zij ook op een disciplinaire wijze door zijn troepen worden opgevolgd. In verband hiermede is het in de eerste plaats nodig, dat een ieder op de hoogte is van de regelen van het verkeer. Voorts kan er niet aan worden ontkomen, dat bij divisie, en hoger niveau, in de staven speciaal personeel wordt aangewezen, dat met de verkeersaangelegenheden wordt belast. Het personeel, dat het verkeer op de weg zelf moet regelen moet bij voorkeur ouder zijn, dan de voor de gevechten in te zetten troep, omdat geen familiariteit mag mogelijk zijn en bevelen prompt en op de juiste wijze moeten worden uitgevoerd. Voldoet men niet aan al deze eisen, dan zal het verkeer in een minimum tijds in de war lopen.

Even nodig is het, dat er een zeer nauw contact bestaat tussen de verkeersregelingsdienst en de staf van de optredende eenheid. Daarom moet een officier van deze dienst als liaisonofficier aan een dergelijke staf worden toegevoegd.

Hij moet voortdurend van de plannen op de hoogte worden gehouden, om in staat te zijn vooruit te denken. Dit laatste is nodig, omdat zijn verkeersplan reeds moet zijn uitgevoerd op het ogenblik dat het tactische plan in werking komt. Hij kan daarom nooit wachten op geschreven orders. Ook moet hij door de staf zelf worden ingeschakeld als adviseur voor verkeersaangelegenheden en als zodanig deel uitmaken van de speciale staf van de commandant.

(Het belang van een goede en goed werkende verkeersregeling is onder meer tot uiting gekomen bij de in 1951 in Nederland gehouden oefening „Mars”. De eerste dagen was hieraan nagenoeg niets gedaan, buiten de werkzaamheden van de Koninklijke Marechaussee. De staf zelf gaf aan de troepen volkomen onvoldoende aanwijzingen voor legering en opmars. Daardoor ging veel tijd onnodig verloren met het in beweging zetten van de troepen, terwijl tijdens de verplaatsingen herhaaldelijk opstoppen voorkwamen als gevolg van het eigenmachtig optreden van commandanten. De verkeersregelingsdienst kreeg niet steeds op tijd zijn aanwijzingen en het is voorgekomen, dat een aanvangspunt enige malen naar voren moest worden verplaatst, omdat het de troepen geen gelegenheid gaf zich voor de verplaatsing op te stellen. v. H.)

Herman Burkhart Mueller-Hillebrand.
Traffic Control. v. H.
ARMOR, November/December 1951.

Lucht doelartillerie in Korea.

Gen.-Majoor Marquat behandelt in zijn 7e rapport niet langer de grote opmarsen en terugtochten van een vroegere periode, doch de heftige beperkte offensieven tegen hardnekkige weerstanden in ingegraven stellingen. Vijandelijke vliegtuigen brengen problemen van ontdekking met behulp van radar op geringe hoogte, moeilijkheden van herkenning, het beschieten van doelen vliegende ter hoogte van de boomtoppen zonder zoeklichten of zonder hulp van radar en de moeilijkheid om daadwerkelijk het afschieten vast te stellen. Dat de lucht doelartillerie treffers veroorzaakt blijkt uit het feit, dat het bombarderen door de vijand weinig effect heeft.

Lucht doelartillerie is met veel succes ingezet bij gevechtsacties tegen gronddoelen. Een sectie lua nam bij een actie de goed ingegraven vijand op 400 yards onder vuur, waarbij de snelvurende lucht doelwapens uitstekend bijdroegen tot verdrijving van de vijand. Een sectie Lua stelde als directe steun van een infanterie-onderdeel bij aanval van een divisie door goed gecoördineerde vuursteun dit in staat, om de vijand snel uit een ingegraven stelling te verdrijven.

Bij verbitterde gevechten van „Bloody Ridge” op het Oost-Centrale front tegen goede vij. stellingen op deze heuvel, nam een afdeling Lua aan de actie deel. Een batterij onderscheidde zich bij de dekking van de infanterie, die oprukte langs de gevaarlijke toegangswegen van deze heuvelrand, die beschermd was door drie sleutelposities. De Lua stopte door vernietigend vuur de tegenaanvallen van de vijand.

Andere lucht doelonderdelen namen met succes deel aan acties in de Iron Triangle (Ijzeren Driehoek).

Een batterij Lua dekte de uit defilerende opstellingen op twee flanken oprukkende infanterie zodanig, dat deze slechts geringe verliezen leed door zeer goed opgestelde vijandelijke wapens. De preventieve werking van de luchtverdediging bleek toen een vijandelijk vliegtuig veelvuldig nachtelijke bezoeken bracht aan een opstelling en schade veroorzaakte. Enige onderdelen van een Afdeling werden snel naar het gebied overgebracht, waarna zes nachten geen enkele luchtactiviteit plaats vond. Toen het materieel weer naar zijn permanente opstellingen was teruggekeerd, verscheen de nachtelijke zwerver opnieuw. De vijand bleek goed ingelicht over de lucht doelopstellingen, maar de vij. vliegtuigen blijken terughoudend om de strijd

met de Lua aan te binden. Dit verklaart tevens waarom niet vaker de strijd met de communistische raiders kon worden aangeboden: zij vliegen niet over gebieden, waarin zich Lua bevindt.

Het dubbelloops 40 mm geschut is zeer effectief gebleken bij het ondersteunen van aanvallen op stellingen op heuvels en heuvelranden. Vele tegenaanvallen werden afgewezen, waarbij meervoudige wapens van grote waarde bleken doordat een geweldige vuurkracht snel naar bedreigde punten kon worden gebracht. De schrijver stelt vast, dat de steun van Lua in Korea ten zeerste wordt gewaardeerd.

P. S.

Antiaircraft Journal Nov./Dec. 1951.

Militaire notities rondom de wereld

Engeland.

Engeland werkt aan een nieuw groot project voor een jet-helicopter die 100 volledig bewapende soldaten kan vervoeren. Voorts is een jet-vliegboot jachtvliegtuig in constructie, op grond van de in Korea gebleken behoefte. Snelheid 750 km per uur; bewapening 4 kanonnen van 20 mm in de neus en onder de vleugels andere wapens.

Bulgarije.

Volgens Griekse informatie tellen de Bulgaarse strijdkrachten 170.000 man, dat is meer dan het dubbele van het toegestane volgens het vredesverdrag.

Communistisch China.

In Communistisch China wordt een scherpe propaganda gevoerd onder de jonge intellectuelen, om zich op te geven voor de militaire academies, om een nieuwe elitegroep van officieren te vormen.

Sovjet-Unie.

Wladiwostok, de Sovjet-Russische basis in het Verre Oosten, heeft een dubbelstad onder de heuvels die de oude stad omringen.

Volgens Amerikaanse inlichtingen is een vierde van het aantal eerste lijn vliegtuigen van de Sovjet-Unie in het Verre Oosten gestationneerd.

Zweden

In Stockholm worden 8 grote schuilkelders gemaakt, die te zamen 50.000 mensen kunnen bevatten. In vredetijd zullen deze schuilplaatsen worden gebruikt als garages, scholen, theaters e.d.

Ver. Staten.

De troepen op Korea zijn voorzien van twee nieuwe types van kompassen, aanzienlijk beter dan de tot nu toe gebruikte. Ze zijn zeer zuiver, licht en toch sterk, waterproof en zijn getest op uitwerpen per parachutes in containers.

Het leger heeft de beschikking gekregen over een nieuw type helicopter, de Sikorski H 18, die ideaal is voor waarneming en transport. Maximum snelheid 160 km per uur, actieradius 5100 km. *Military Review, Oct. 1951.* B. K.

Verenigde Staten beschikken nu over een batterij, die bij zeer hoge en zeer lage temperaturen kan werken en waarbij het lood vervangen is door aluminium ijzer en koper, waardoor de batterij tevens veel lichter is geworden. De nieuwe batterij werd getest op 165° boven en 65° Fahrenheit onder nul.

De luchtmacht heeft een nieuwe parachute in beproeving waarbij de openingschok veel is verminderd en de kans op ongevallen bij de landing eveneens verkleind is.

Het leger beschikt over een reusachtig instrument van 60 ton, het „Dynamonster“ genaamd, waarmee alle legervoertuigen kunnen worden getest alvorens deze naar de troep gaan. Alle fouten worden er uit gehaald. Deze machine heeft niet alleen reeds vele miljoenen dollars, maar ook vele mensenlevens gespaard.

Binnenkort zal tot massaproductie worden overgegaan van een nieuwe vrachtauto van 5 ton met een max. snelheid van 100 km per uur. De nieuwe vrachtauto van General Motors is groter, steviger, lager en gemakkelijker te rijden, gemakkelijker te onderhouden, dan de in de tweede wereldoorlog gebruikte zware vrachtauto's. Hij is uitgerust met een hydro automatische transmissie.

In October heeft het Congres 569 miljard dollar voor de defensie toegestaan. Dit is het hoogste bedrag, dat ooit in vredetijd voor defensiedoeleinden is goedgekeurd. In 1952 zal het Amerikaanse leger een sterkte van 27 divisies hebben.

In Nevada vonden proefnemingen met tactische atoomwapens plaats. Bij een explosie van een middelbare atoombom op 400 m boven de grond, loopt een ingegraven troep op 750 m afstand geen ernstig gevaar meer.

Begin November hebben de V.S. de 2.000.000e ton oorlogsmateriaal naar het buitenland vervoerd. In de afgelopen twee jaar werden in het kader van de militaire hulpverlening aan andere staten

geleverd: 26.000 motorvoertuigen, 567.000 mitrailleurs, geweren en kleinere handvuurwapenen, 9800 kanonnen, 1100 vliegtuigen en 194 oorlogsschepen.

Canada. De in 1947 ontdekte olievelen bij Alberta zullen spoedig in het gehele binnenlandse verbruik aan benzine kunnen voorzien. Vóór de ontdekking van deze olievelen kon Canada slechts in 7% van zijn nationale behoeften zelf voorzien.

In het afgelopen jaar heeft Canada zijn strijdkrachten opgevoerd van 46.886 tot 82.139 man. Dit geschiedde geheel op basis van vrijwilligheid.

Engeland. Een nieuwe jet jager — de Hawker P 1067 — is in productie. De nieuwe machines is volgens de Britten de beste jager ter wereld. Hij heeft achterwaarts gebogen vleugels en Rolls Royce Avon motoren.

De Engelse strijdkrachten hadden in September j.l. een sterkte van 840.000 man. In 1952 zal de sterkte tot 900.000 man worden opgevoerd.

Zweden heeft een speciaal corps van 14.000 man opgericht ter bestrijding van saboteurs.

Alle Zweedse handelsschepen die de Oostzee bevaren, zullen worden bewa- pend.

De Sovjet Unie. beschikt over een nieuwe jet bommenwerper, die speciaal voor samenwerking met grondstrijdkrachten bestemd is. Het is de TU 10. Hij heeft veel overeenkomst met de Britse Canberra.

Military Review November 1951, en Allgemeine Schweizerische Militär Zeitschrift, Nov. 1951.
B. K.
Verenigde Staten.

RUBBER STRIP- RING- PLAAT MATTEN

Vraagt onze scherp gecalc. offerte voor GEVLOCHTEN RUBBERLOPERS 6 mm. dik á f 17.50 p. m2 excl. OB

ROEKEL

BURGWAL 38 - 40
TELEFOON 20727

HAARLEM

SCHEEPSBOUW UNIE N.V. - Groningen (Holland)

AANNEMERSBEDRIJF

BEYER & SCHREUDER - Amersfoort

J. TOLLIUSSTRAAT 5 — TELEFOON 4126

TER HORST & Co. N.V.

KONINKLIJKE JUTESPINNERIJ EN WEVERIJ

Fabrikante van

Jutegarens, -doek en -zakken

voor alle doeleinden

RIJSSSEN
Telefoon 241
Kengetal K 5480

*